OKTATÓI SEGÉDLET

KREATÍV ÁGAZAT
VIZUÁLIS ALÁGAZAT

Szakma	Szakmairány	Részszakma
Dekoratőr 5 0212 16 07		
Fotográfus 5 0213 16 08	Kreatív fotográfus	
	Művészeti fotográfus	
Grafikus 5 0213 16 09		
Mozgókép- és animáció-készítő 5 0211 16 10		
Nyomdaipari technikus 5 0211 16 11	Nyomdaipari előkészítő	
	Nyomdaipari gépmester	
	Nyomtatványfeldolgozó	
Nyomdász 4 0211 16 12	Nyomdaipari előkészítő	Nyomdai grafikai kép- és szövegszerkesztő
		Digitális nyomóforma-készítő
	Nyomdaipari gépmester	Nyomdász segéd
	Nyomtatványfeldolgozó	Kézi könyvkötő

2021.

Baranya Megyei Szakképzési Centrum
Baranya Megyei SZC Simonyi Károly Technikum és Szakképző Iskola

BÉKÉSCSABAI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
„A szakképzés élvonalában"

DSZC DEBRECENI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM

győri szakképzési centrum
Győri SZC Sport és Kreatív Technikum

MISKOLCI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
Miskolci SZC Kós Károly Építőipari, Kreatív Technikum és Szakképző Iskola
Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Szegedi Szakképzési Centrum
Szegedi SZC Vedres István Technikum

TARTALOMJEGYZÉK

1. A PROJEKT CÉLJA ... 6
2. ÚJ KIHÍVÁSOK A SZAKKÉPZÉSBEN ... 6
2.1 A képzés szerkezetének megváltozása ... 6
2.2 Megváltozott alapdokumentumok ... 8
2.3 Képzési és kimeneti követelmények ... 8
2.4 Programtanterv – Szakmai program – Képzési program ... 8
2.5 Ágazati alapoktatás ... 9
2.6 Kimenetszabályozás – Tanulási eredmény alapú oktatás ... 10
2.6.1 A Tervezés és kivitelezés tantárgy alapvizsgára bocsátás feltételei a tantárgy témakörei szerint ... 11
2.6.2 A vizuális tervezés szoftverei tantárgy alapvizsgára bocsátás feltételei a tantárgy témakörei szerint ... 12
2.7 Vizuális ágazati alapvizsga ... 15
2.8 Az ágazati alapoktatás megtervezése, megszervezése ... 15
3. PROJEKTSZEMLÉLET – PROJEKTOKTATÁS ... 17
3.1 Mi a projekt? ... 18
3.2 Projekt előkészítése példán keresztül ... 19
3.3 Projektek gyűjteménye ... 22
4. KAPCSOLÓDÁS A SZAKKÉPZÉS 4.0-HOZ ... 23
5. TOVÁBBI FEJLESZTÉSI JAVASLATOK ... 25
5.1 Javaslat az ágazati alapvizsga módosítására ... 25
5.1.1 Példafeladat digitális kiadvány szerkesztésére ... 26
5.1.2 Szöveg az ágazati alapvizsga példafeladatához ... 27
5.1.3 Sablon az ágazati alapvizsga példafeladatához ... 29
5.1.4 Képanyag az ágazati alapvizsga példafeladatához ... 30
5.1.5 Értékelő lap az ágazati alapvizsga példafeladatához ... 31
5.2 Tudásmegosztás a Kreatív ágazati technikumok között ... 32
5.3 Oktatói továbbképzések ... 32
5.4 Gyakorlatközpontúság az ágazati alapoktatás időszakában ... 32
5.5 Nemzetközi tapasztalatcsere ... 33
5.6 Eszközök, infrastruktúra ... 33
6. FELHASZNÁLT IRODALOM ... 34

7. MELLÉKLETEK 35
1. melléklet: Sablon projektek tervezéséhez 36
2. melléklet: Coo-lage plakát projekt (Dekoratőr) 40
3. melléklet: Dekorációs elemek projekt (Dekoratőr) 44
4. Melléklet: Étteremarculat projekt (Dekoratőr) 47
5. melléklet: Flipbook projekt (Grafikus) 51
6. melléklet: „Don Quijote” árnybábok projekt (Grafikus) 56
7. melléklet: „SZÓ – TÉR – KÉP” projekt (Grafikus) 63
8. melléklet: Kártyajáték projekt (Grafikus) 70
9. melléklet: Mitikus lények könyve projekt (Grafikus) 74
10. melléklet: Fotós képregény projekt (Fotográfus) 80
11. melléklet: Zsebmozi projekt (Fotográfus) 85
12. melléklet: Zoetróp projekt (Fotográfus) 89
13. melléklet: Zoetróp projekt (Mozgókép- és animációkészítő) 92
14. melléklet: Stop Motion rövidfilm projekt (Mozgókép- és animációkészítő) 98
15. melléklet: Csomagolópapír projekt (Nyomdaipari technikus) 104
16. melléklet: Kétoldalas képeslap projekt (Nyomdaipari technikus) 108
17. melléklet: Megszemélyesített füzet projekt (Nyomdaipari technikus) 112
18. melléklet: Ragasztott tömb projekt (Nyomdaipari technikus) 116
19. melléklet: Iskolai újság projekt (Nyomdaipari technikus) 119

Összeállították:

Intézmény	**Képviselője a munkacsoportban**
Győri SZC Sport és Kreatív Technikum	Csengeri Mária – munkacsoport-vezető csengeri.maria@moraferenciskola.hu
Baranya Megyei SZC Simonyi Károly Technikum és Szakképző Iskola	Szabó Klarissza Médea DLA szabo.klarissza@simonyi.edu.hu
Békéscsabai SZC Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium	Sántáné Fazekas Tünde tunde.santane@bszc.hu, Novák Attila attilanovak29@gmail.com
Debreceni SZC Kreatív Technikum	Holis Kinga kingaholis@dszckreativ.com
Miskolci SZC Kós Károly Építőipari, Kreatív Technikum és Szakképző Iskola Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Juhászné Szalay Edit titkarsag_kos@miskolci-szc.hu, Zelei Erika fotográfus szakoktató erika.zelei@gmail.com
Szegedi SZC Vedres István Technikum	Egervölgyi Lilla egervolgyi.lilla@vedresiskola.hu

Tisztelt Oktató Kolléga!

2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben bevezetésre került a Szakképzés 4.0 koncepcióján alapuló megújult képzési program, mely a szakképzés és a felnőttképzés rendszerszintű modernizálását célozza. Ahhoz, hogy ez az átalakulás meg is valósuljon, oktatói kultúránkat, szemléletünket át kell formálni, a XXI. század elvárásaihoz kell igazítani.

Oktatói „kézikönyvünk" ehhez kíván segítséget adni. Fókuszában a Kreatív ágazat, vizuális alágazat szakmái, illetve ezek ágazati alapoktatása áll:

Technikumban:

- Dekoratőr,
- Fotográfus (szakmairányai: Kreatív fotográfus – Művészeti fotográfus),
- Grafikus,
- Mozgókép- és animációkészítő,
- Nyomdaipari technikus (szakmairányai: Nyomdaipari előkészítő – Nyomdaipari gépmester – Nyomtatványfeldolgozó),

Szakképző iskolában:

- Nyomdász (szakmairányai: Nyomdaipari előkészítő, részszakmái: Nyomdai grafikai kép- és szövegszerkesztő, Digitális nyomóforma-készítő – Nyomdaipari gépmester, részszakmája: Nyomdász segéd – Nyomtatványfeldolgozó, részszakmája: Kézi könyvkötő).

Arra a kérdésre keresünk, és remélhetőleg adunk válaszokat, hogyan lehet kreatív egy technikum, egy szakképző iskola? Természetesen nem azzal, hogy a Kreatív ágazat szakmáit oktatja, hanem azzal, ha mindezt kreatívan teszi.

Kiadványunknak jelenlegi formája nem végleges, hiszen egyelőre a technikumi kétéves és a szakképző iskola egyéves ágazati alapoktatás megszervezése a témája. Tervezzük folyamatos bővítését, frissítését, amelyhez várjuk az oktató kollégák visszajelzését is a kreativagazat@gmail.com e-mailre. Azt szeretnénk, ha ezzel az együtt gondolkodás, együttműködés alapjait tennénk le, hiszen a megújuló szakképzés egyik fontos elvárása az egyéni tapasztalatok, ismeretek, képességek, készségek együttes, egymásra építő alkalmazása, mellyel kreatívabb, magasabb szintű eredmény jön létre.

A közös munkához sok sikert kívánunk.

1. A PROJEKT CÉLJA

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium a szakképzés megújításának keretében a Kreatív ágazatban képző technikumokat, működésük modelljét egységes alapra szeretné helyezni. A Kreatív ágazat szakmái meglehetősen sokszínűek, ezért az alapozás három alágazatra válik szét: kreatív ipari, vizuális, valamint színház- és hangtechnikai alágazatra. A három alágazatot területenként homogén tartalmú szakmai alapoktatás jellemzi. E szakmai alapoktatás tartalmi és módszertani megújítása, projektszemléletű átformálása vált szükségessé. Ennek érdekében a három alágazat munkacsoportjai javaslatokat fogalmaztak meg.

2. ÚJ KIHÍVÁSOK A SZAKKÉPZÉSBEN

Magyarország kormánya a 1168/2019. (III. 28.) Kormányhatározatával elfogadta a Szakképzés 4.0 – A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája című koncepciót, mely szerint a szakképzési rendszer megújulásával válaszol a negyedik ipari forradalom kihívásaira. Mivel a XXI. századra megváltozott a munkaerőpiac kompetencia-elvárása a munkavállalók irányában, azért olyan szakképzési rendszerre van szükség, amely az újfajta, megváltozott elvárásoknak megfelelő szakmai kompetenciával rendelkező fiatalokat bocsát ki az iskolából.

A változás igényét tárgyiasította a 2019. november végén megjelent LXXX. törvény a szakképzésről (a továbbiakban Szkt.) és az ehhez kapcsolódó 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról (a továbbiakban Szkr.). E két jogszabály olyan szakképzési rendszer kialakítását célozza, amely jelentős változásokat kíván a szakmai oktatás eddigi rendszerében, szemléltében, módszereiben, szervezésében, és egyúttal megfelel a XXI. századi kihívásoknak.

2.1 A képzés szerkezetének megváltozása

Megváltozott a szakképzés intézményeinek szerkezete. Érettségivel és szakmai vizsgával záruló szakképzést az ötéves technikumban lehet szerezni, szakmát a hároméves szakképző iskolában.

A technikum oktatási struktúrája

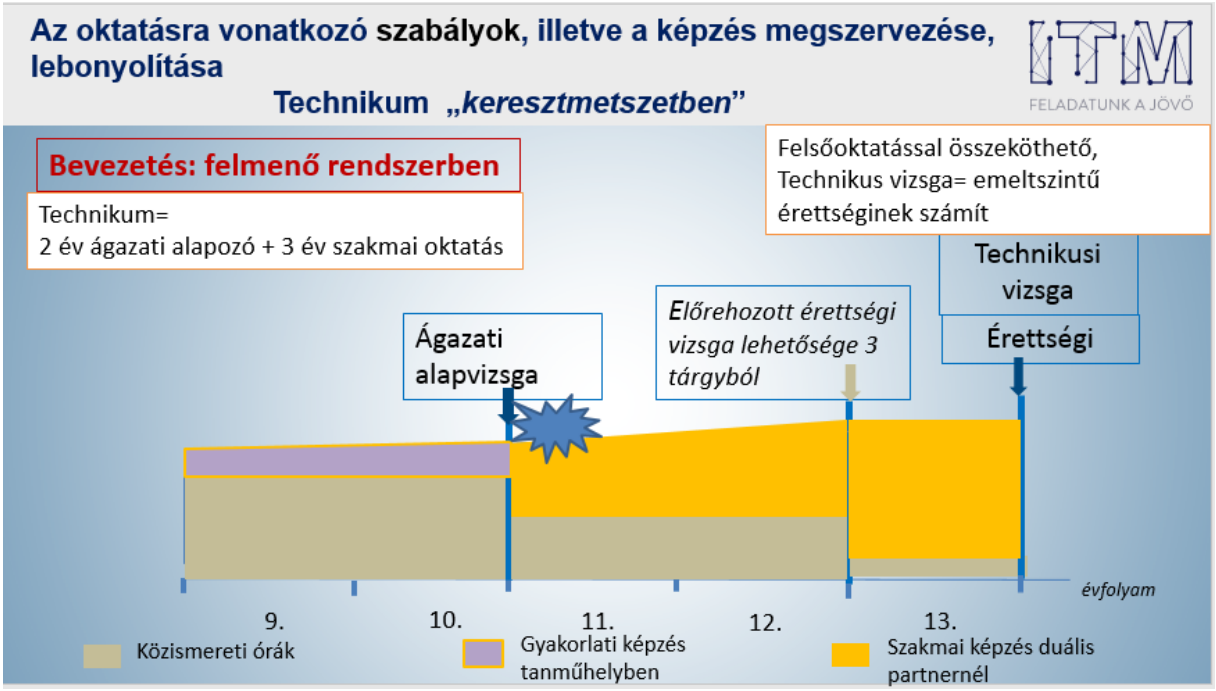

(Forrás: Tájékoztatás a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról – Pölöskei Gáborné helyettes államtitkár, 2020. március)

A szakképző iskola oktatási struktúrája

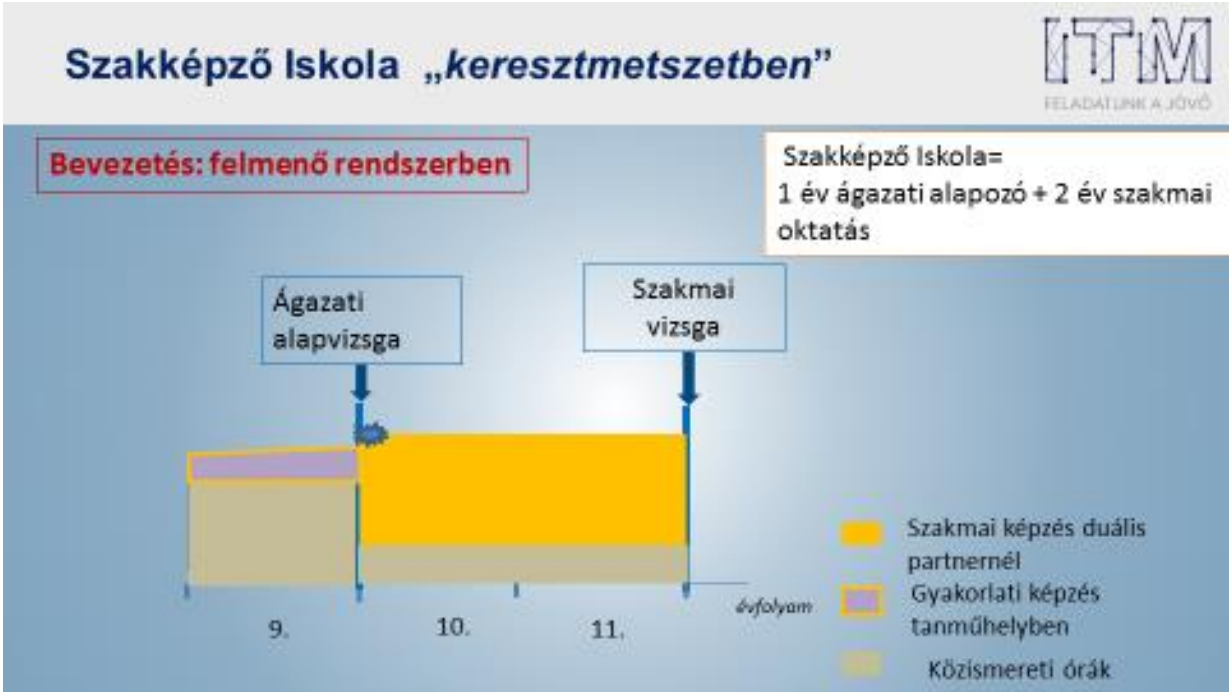

(Forrás: Tájékoztatás a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról – Pölöskei Gáborné helyettes államtitkár, 2020. március)

A technikum olyan 5 évfolyamos szakképző intézmény, amelyben a Szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik.

2020-tól a szakgimnázium megnevezés helyett a technikum elnevezés került bevezetésre, mely utal az itt szerezhető technikus végzettségre.

Ebben az iskolatípusban az oktatás első szakasza az ágazati alapoktatás 9-10. évfolyamon ágazati alapvizsgával lezárva, majd ezt követi a 11-13. évfolyamon a szakirányú és közismereti oktatás, melynek zárása a szakmai és érettségi vizsga. A szakmai oktatással párhuzamosan közismereti kerettanterv szerinti oktatás is folyik, mely az általános műveltséget alapozza meg, érettségi vizsgára készít. Tehát a technikumi tanulmányok érettségi és szakmai vizsgával zárulnak.

Matematikából, magyar nyelv- és irodalomból, történelemből a 12. évfolyam végén előrehozott érettségi vizsgát tehetnek a tanulók, a 13. évfolyam végén tesznek érettségi vizsgát idegen nyelvből, és szakmai vizsgát, mely egyben az ötödik kötelező érettségi tárgy is. Ez utóbbi emelt szintű érettségi vizsgának számít, nemcsak technikusi vizsgának.

A szakképző iskolában a 9. évfolyam ágazati alapoktatását zárja az ágazati alapvizsga, majd a 11. évfolyam végén a szakmai vizsga.

2.2 Megváltozott alapdokumentumok

2.3 Képzési és kimeneti követelmények

A régebbi OKJ-alapú szakmai képzés Szakmai és vizsgakövetelményeinek (SZVK) helyébe lépő szabályozás, mely a megújuló szakképzés kimenetszabályozott követelményrendszerét tartalmazza. A tanulási terület végére elérendő követelményeket tartalmazza. A Képzési és kimeneti követelményeket (a továbbiakban KKK) a szakképzésért felelős miniszter hivatalos kiadványként teszi közzé. Az egykori SZVK-val szemben a tanulási eredményt árnyaltan, több szempontból közelíti meg, nem az ismeretek reproduktív visszaadására koncentrál, hanem ezek alkalmazását, gyakorlati vetületét állítja előtérbe. Négy területen határozza meg a kompetenciákat.

Meghatározza az ágazati alapoktatás, majd a szakirányú oktatás eredményét:

Készségek, képességek – Milyen szakmai feladatok, tevékenységek ellátására lesz képes a tanuló, azaz a megszerzett tudás alkalmazásának képességét, készségét, az adott szakma gyakorlati vonatkozásait.

Ismeretek – A fenti feladatok, tevékenységek eredményes és hatékony ellátásához szükséges tudás, ismeretanyag szintjét, összetettségét, fogalmakat, definíciókat, szabályokat, leírásokat, törvényeket, elméleteket, rendszereket, összefüggéseket ír le.

Elvárt viselkedésmódok, attitűdök – Az eredményes munkavégzés magatartásformáit, a tanulással, a szakmával kapcsolatos viszonyulásokat, elkötelezettséget tartalmazza.

Önállóság és felelősség mértéke – A munkavégzés önállóságának, a felelősségvállalás mértékét ismerteti.

2.4 Programtanterv – Szakmai program – Képzési program

A technikumban és a szakképző iskolában a nevelő-oktató munka bázisa a szakképzésben kötelezően alkalmazott Programtanterv (a továbbiakban PTT) alapján kidolgozott szakmai program, melynek részei: a nevelési program, az egészségfejlesztési program, a közismereti

kerettanterveket adaptáló oktatási program és a szakmai „helyi tanterveket” tartalmazó képzési program. (Valójában a PTT ez utóbbi vezérfonala.)

A központilag kiadott PTT tartalmazza az ágazati alapoktatás és a szakirányú oktatás tantárgyankénti órakeretét, a tantárgyak témaköreit óraszámokkal, azt a tartalmat, mely a KKK-ban meghatározott kompetenciák fejlesztéséhez szükséges. Újdonság, hogy az elmélet és gyakorlat nem válik el egymástól, ahogy a valóságban sem, hiszen az elmélet megértéséhez, megszilárdításához elengedhetetlen a gyakorlati alkalmazás és fordítva is. Az egyes tantárgyak esetében az elmélet és gyakorlat arányát írja elő a PTT. A programtanterv tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi, egyedi elvárásokhoz igazodó szakmai és közismereti célokra is szabadon felhasználható időkeretet.

Ugyancsak ez a szabadon tervezhető órakeret adhat lehetőséget arra, hogy a hang művészeti, fizikai, technikai vonatkozásairól ismereteket kapjanak azok, akik majd a 10. évfolyam végén az ágazati alapvizsgát letéve a Mozgókép- és animációkészítő szakmát választják. Művészeti ismeretek – zenei alapismeretek, ritmus, tempó, dinamika; fizikai, technikai vonatkozások - hangrögzítés, filmhang, digitális hangtechnika, hangfeldolgozás, hangmanipuláció.

2.5 Ágazati alapoktatás

Újdonság, hogy az általános iskola utolsó évfolyamán a tanulók nem szakmát választanak, hanem a Szakmajegyzék 24 ágazata közül jelentkeznek az érdeklődési területüknek megfelelőre. A szakképző iskolai egyéves és a technikumi kétéves ágazati alapoktatás során a 9., illetve 10. évfolyam végén választható szakmák közös kompetenciáinak elsajátításával egyidőben megismerkednek az ágazat szakmáival, hogy majd megalapozott döntést hozhassanak.

A Kreatív ágazat vizuális alágazata tekintetében ez öt alapszakmát jelent a technikumi képzésben: Dekoratőr, Fotográfus (szakmairányai: Kreatív fotográfus – Művészeti fotográfus), Grafikus, Mozgókép- és animációkészítő, Nyomdaipari technikus (szakmairányai: Nyomdaipari előkészítő – Nyomdaipari gépmester – Nyomtatványfeldolgozó). A szakképző iskola idetartozó szakmája: a Nyomdász (szakmairányai: Nyomdaipari előkészítő, részszakmái: Nyomdai grafikai kép- és szövegszerkesztő, Digitális nyomóforma-készítő – Nyomdaipari gépmester, részszakmája: Nyomdász segéd – Nyomtatványfeldolgozó, részszakmája: Kézi könyvkötő).

A szakképző iskolában a 9., a technikumban a 9-10. évfolyamon a vizuális ágazati alapoktatás után a vizuális ágazati alapvizsga letételét követően az egy, illetve két év alatt megismert szakmákból kínál fel számukra az intézmény, hogy a 10., illetve a 11. évfolyamtól szakmaspecifikusan folytathassák tanulmányaikat az iskolában és a duális képzőhelyen a szakmai oktatás keretein belül.

A 10-11., illetve a 11-13. évfolyamon a szakirányú oktatás biztosítja a választott szakma munkatevékenységeihez szükséges kompetenciák kialakítását, egyúttal felkészít a szakmai vizsgára.

Az ágazati alapozás három tantárgyat ölel fel, a technikumban a 9. évfolyamon 252 órát, a 10. évfolyamon 306 órát, azaz összesen 558 órát jelent a közös szakmai alapok megismerése az alábbi táblázat adatai szerint. A tananyagtartalmat a PTT részletezi. Az ágazati alapoktatást a képző intézményben kell megszervezni.

A továbbiakban az ágazati alapoktatás jellemzőit a technikumra vonatkozóan közöljük, ahol az 558 óra két évre elosztva jelenik meg. A szakképző intézményben ez a tartalom egyéves keretet tölt ki lényegében ugyanazzal a tananyagtartalommal.

Vizuális ágazati alapozás				
Tantárgy	**A tantárgy témakörei**	**9. évfolyam óraszáma**	**10. évfolyam óraszáma**	**Összesen**
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	27	27	54
	A digitális fényképezés gyakorlata	9	18	27
	Grafikai és dekorációs alapok	18	18	36
	A mozgókép- és animációkészítés alapjai	9	18	27
	A nyomdai előkészítés alapjai	9	9	18
	Nyomtatási alapismeretek	18	18	36
	A nyomtatványfeldolgozás alapjai	18	18	36
	Összesen	*108*	*126*	*234*
A vizuális tervezés szoftverei	Vektorgrafikus programok	36	36	72
	Pixelgrafikus programok	36	36	72
	Kiadványszerkesztő program	36	36	72
	Összesen	*108*	*108*	*216*
A vizuális tervezés alapismeretei	Színtan	9	9	18
	Tipográfiai alapismeretek	9	9	18
	A digitális fényképezés alapjai	9	18	27
	Feldolgozási alapismeretek	9	18	27
	A média műfajai	0	18	18
	Összesen	*36*	*72*	*108*
	Mindösszesen	*252*	*306*	*558*

A vizuális ágazati alapozás tartalma megfelel az elvárásoknak, hiszen alapismereteket sajátíttat el, alapkészségeket, alapképességeket fejleszt úgy, hogy közben betekintést ad a Kreatív ágazat szakmáiba is, előkészítve ezzel a 10. évfolyam utáni szakmaválasztást. Például A tervezés és kivitelezés tantárgy, Tervezési alapismeretek vagy a Vizuális tervezés alapismeretei Színtan témaköre nélkülözhetetlen mind az öt ágazati szakma számára. A Tervezés és kivitelezés Mozgókép- és animációkészítés blokkja sem csak a Mozgókép- és animációkészítést alapozza meg, hanem a Fotográfus szakmáját is. A problémamegoldó képesség, a kreativitás pedig az ezekhez kapcsolódó projektek elkészítése során fejlődik. Legnagyobb óraszámban a technikumban a Nyomdaipari technikus, a szakképző iskolában a Nyomdász szakma alapozása történik, hiszen a technikumi vizuális alágazat 5 alapszakmájából négy, 11 szakmájából kilenc esetében elengedhetetlenek az ilyen irányú tananyagtartalmak, és a többi szakma esetében is jól használhatók a megszerzett ismeretek.

Célszerű a tantárgyak témaköreit úgy csoportosítani, súlyozni, hogy az intézmény által nyújtott lehetőségekhez alkalmazkodjon.

2.6 Kimenetszabályozás – Tanulási eredmény alapú oktatás

A KKK a kimeneti kompetenciákat és az ágazati alapoktatás szakmai követelményeit határozza meg, a PTT pedig a tantárgyak során fejlesztendő kompetenciákat. Ezekből kiindulva szükséges az ágazati alapoktatás végére elérendő tanulási eredményeket összefoglalni abból a szempontból, hogy mi az a minimum, az elégséges szint, amelyet az ágazati alapvizsgára bocsátás feltételeként megjelölünk, illetve mi tekinthető jeles szintnek, amelyre már jeles ér-

demjegyet kaphat a tanuló. Ezt támasztja alá az is, hogy a vizsgán történő értékeléseknek elvileg az ország minden területén azonosnak kell lennie.

2.6.1 A Tervezés és kivitelezés tantárgy alapvizsgára bocsátás feltételei a tantárgy témakörei szerint

Tervezési alapismeretek

Elégséges szint:

- Képes látvány után egyszerű tanulmányrajzok készítésére.
- Segítséggel képes egyszerű sík- és térkompozíciók ábrázolására.
- Képes egyszerű színvázlatok készítésére beállítások alapján.
- Alapszintű színtani ismeretekkel rendelkezik.
- Segítséggel képes megkülönböztetni és bemutatni a tanult művészettörténeti időszakot, a tanult képeket felismeri és értelmezi.

Jeles szint:

- Látvány után készült tanulmányrajzok szerkezeti, tónusos rajzát önállóan elkészíti.
- Jelöli annak árnyék- és fényviszonyait.
- Önállóan készít színes technikával sík- és térkompozíciós feladatokat.
- Önállóan bemutatja a tanult művészettörténeti időszakot, szakkifejezéseket használ, összehasonlító elemzéseket végez.

A digitális fényképezés gyakorlata

Elégséges szint:

- Ismeri a digitális fényképezőgép működését, felépítését, alapvető beállítási módjait és képes egyszerű fotográfiai feladatok során ezeket az ismereteket alkalmazni.
- Az elkészített fotókat el tudja menteni megadott tárhelyre, adott paramétereknek megfelelően.

Jeles szint:

- Adott fotográfiai feladatnak megfelelően, képes helyesen kiválasztani a megfelelő világítástechnikai és fotótechnikai eszközöket. Képes ezen eszközöket önállóan, magabiztosan és helyesen kezelni.
- Érti a fénytani összefüggéseket, helyesen alkalmazza a világítási alapmódszereket, kompozíciós sémákat.
- Adott és saját fotóanyagról képes korrekt képelemzést készíteni.
- Képes nagyobb mennyiségű fotóanyagot helyesen archiválni.

Grafikai és dekorációs alapok

Elégséges szint:

- Képes formát stilizálni, átírni, dekoratív felületeket létrehozni.
- Egyszerű tipográfiai szabályokat követve képet és szöveget integrál.

Jeles szint:

- Önállóan hoz létre illusztrációkat, a stilizált formákat elvonatkoztatva alkot kompozíciókat.
- A tipográfiai szabályokat figyelembe véve önállón tervez, papírplasztikákat alkot.

Mozgókép- és animációkészítés

Elégséges szint:

- Meg tud rajzolni egy figurát, amelyet képes a megfelelő szoftverrel animálni.
- Életkorának megfelelő szinten szakkifejezések használatával képes ismertetni a mozgókép gyártási folyamatait, annak menetét.

Jeles szint:

- Az animálandó figurát, a szín- és térkompozíció ismereteire hivatkozva stilizálja, önállóan hoz létre egy igényes animációt.
- Képes önállóan tervezni mozgóképes szöveget, melynek során megfelelően alkalmazza a gyártási folyamatokat leíró szakkifejezéseket.

Nyomdai előkészítés alapjai

Elégséges szint:
- Képes egyszerű kiadványt, névjegyet, meghívót, vektoros ábrát tervezni és digitális nyomtatáshoz segítséggel előkészíteni, nyomóíven elhelyezni, kifutókat, PDF-paramétereket beállítani.
- A pixel- és vektorgrafikus szoftvereket alapszinten használja, a nyomdatechnológiákat ismeri és megkülönbözteti.

Jeles szint:
- Bonyolultabb nyomdatermékeket, csomagolóanyagot, ajándéktasakot, dobozt tervez.
- Ismeri a könyv tervezésének részleteit.
- Önállóan kezeli a pixel- és vektorgrafikus szoftvereket, a nyomdatechnológiai ismereteit szakkifejezésekkel képes szemléltetni.

Nyomtatási alapismeretek

Elégséges szint:
- Felismeri a különböző nyomtatási eljárásokat és a hozzájuk kapcsolható nyomdagépeket.
- Érti a hagyományos és a digitális nyomdai eljárások közti különbséget.
- Segítséggel kezeli a digitális nyomtatásra alkalmas gépeket.

Jeles szint:
- A különböző nyomtatási eljárásokat és a hozzájuk kapcsolható nyomdagépeket képes összehasonlítani, bemutatásuknál szakkifejezéseket használ.
- Önállóan kezeli a digitális nyomtatásra alkalmas gépeket.

A nyomtatványfeldolgozás alapjai

Elégséges szint:
- Ismeri a nyomtatványfeldolgozás alapjait.
- Életkorának megfelelően járatos a nyomathordozók, kötészeti anyagok, kötészeti eljárások világában.
- Önállóan képes spirálozni, ragasztott tömböt és füzetet készíteni.

Jeles szint:
- Saját tervei alapján cérnafűzött könyvet alkot, melyet az ismert eljárásokkal kiegészítve (bígelés, vágás, ragasztás) készít el.
- Járatos a nyomathordozók, kötészeti anyagok, kötészeti eljárások világában, szakkifejezéseket használ.

2.6.2 A vizuális tervezés szoftverei tantárgy alapvizsgára bocsátás feltételei a tantárgy témakörei szerint

Vektorgrafikus programok

Elégséges szint:
- Képes sokszögeket rajzolni, egyszerű alakzatokat, görbéket rajzol toll eszközzel, ismeri az objektumokkal végezhető műveleteket (összeadás, kivonás, közös rész).
- Ismeri a rétegek használatának lehetőségeit, előnyeit és a szövegkezelés eszközeit. Segítséggel megold egyszerű reprodukciós feladatokat.

Jeles szint:

- Összetett feladatokban célszerűen és önállóan tudja használni az alakzatok létrehozására, kombinálására szolgáló eszközöket.
- Önállóan igényes, helyesen kivitelezett egyszerű vektoros rajzokat készít, szöveget is tartalmazó színes reprodukciós feladatait hibátlanul oldja meg.
- Egyszerű emblémát saját ötlet alapján elkészít.

Pixelgrafikus programok

Elégséges szint:

- Képes beállítani egy fénykép méretét, felbontását és színmódját a kimeneti eszköz igényeinek megfelelően megtartva a lehető legjobb képminőséget.
- Ismeri az alapvető képjavító eljárásokat, mint az élesítő vagy a zajmentesítő filterek, retusáló eszköz.
- Ismeri a festő és rajzeszközöket, képes ezek segítségével kompozíciót létrehozni.
- A kijelölő eszközöket ismeri és megfelelően alkalmazza.
- Alapszinten ismeri a digitális mozgókép készítésének az eszközeit.
- Elkészült munkáját a háttértárra elmenti.

Jeles szint:

- Képes beállítani egy fénykép méretét, felbontását és színmódját a kimeneti eszköz igényeinek megfelelően, megtartva a lehető legjobb képminőséget.
- Helyesen használja az alapvető képjavító eljárásokat, apróbb hibákat retusál.
- Egyszerű, szöveget is tartalmazó hirdetést, bannert mérethelyesen a szükséges felbontásban elkészít.
- Önállóan képes kiválasztani és célszerűen kombinálni a program alapvető festő és kijelölő eszközeit egy adott feladat végrehajtása során.
- Képes céljainak megfelelően használni a program eszközeit egyszerű, digitális mozgókép készítéséhez.
- Kiválasztja és alkalmazza a munkának leginkább megfelelő fájlformátumot.

Kiadványszerkesztő program

Elégséges szint:

- Képes előre megadott paraméterek szerint helyes méretű dokumentumot létrehozni a szükséges beállításokkal (oldalpár, margók, kifutó).
- Képes a helyes szövegbevitelre vagy szöveg vágólapról történő beemelésére az általa létrehozott szövegkeretbe.
- Helyesen használja a szöveg tulajdonságainak beállítására szolgáló paneleket.
- Munkája során törekszik a tipográfiai és szövegszedési szabályok betartására.
- Képes pixeles vagy vektoros képet a dokumentumba importálni, a képet a szöveg között elhelyezni.
- Egyszerű tördelési feladatot tipográfiai leírás alapján megold.

Jeles szint:

- Képes helyes paraméterekkel dokumentumot létrehozni. A szükséges beállításokat a mesteroldalon elvégzi, automatikus oldalszámozást alkalmaz.
- Képes a helyes szövegbevitelre vagy szöveg vágólapról történő beemelésére az általa létrehozott szövegkeretbe.
- Képes több szövegkeretet, a szöveget automatikusan befolyatni.
- Helyesen használja a szöveg tulajdonságainak beállítására szolgáló paneleket. A szöveg formázását stílusokkal végzi.
- Munkája során helyesen alkalmazza a tipográfiai és szövegszedési szabályokat.
- Képes önállóan rendezett, esztétikus és célszerű oldalképet létrehozni.
- Képes pixeles vagy vektoros képet a dokumentumba importálni, a képet a szöveg között elhelyezni, szöveget alakzat köré folyatni.
- Tipográfiai leírás alapján összetett tördelési feladatot megold.

2.6.3 A vizuális tervezés alapismeretei tantárgy alapvizsgára bocsátás feltételei a tantárgy témakörei szerint

Színtan

Elégséges szint:

- Színtani ismerete alapszíntű, segítséggel képes döntést hozni a tervezésben.
- Ismeri a szín fogalmát, hangulati hatásait (meleg, hideg, semleges színek).
- Ismeri az összeadó (RGB) és a kivonó (CMY) színeket, színrendszereit, ill. ezeknek az alkalmazási területeit.

Jeles szint:

- Ismeri és önállóan alkalmazza színtani ismereteit.
- Tisztában van az autotípia fogalmával, jelentőségével.
- Ismeri, és tudja sorolni a színtan által használt színrendszerek elemeit és alkalmazási területét (RGB, CMYK, HSB, CIELaB, Hexadecimális).

Tipográfiai alapismeretek

Elégséges szint:

- Feliratot instrukció alapján, segítséggel tervez.
- Ismeri a különböző tipográfiai jellemzőket (betű, sor, grafikai elemek) és a színkeltő hatásait, jellemzőit.
- Ismeri az aranymetszést és ennek az alkalmazási területét.

Jeles szint:

- Önállóan tervez és tervei megvalósítására, megvalósítható ötleteket mutat be.
- Önállóan és kifogástalanul alkalmazza tipográfiai ismereteit.
- Ismeri és alkalmazza a hasáb, fattyúsor, szedéstükör fogalmát és méreteinek a meghatározást.

A digitális fényképezés alapjai

Elégséges szint:

- Törekszik a fotográfiai formanyelvi eszközöket használni.
- Digitális fényképezőgép működésének alapvető ismeretével rendelkezik.
- Fényképet készít, melyet segítséggel nyomdai kivitelezéshez előkészít.
- Képet digitalizál.

Jeles szint:

- A fotográfiai formanyelvi eszközöket ismeri és helyesen használja.
- Digitális fényképezőgép működésének, beállítási lehetőségeit ismeri és alkalmazza.
- Szín- és tónushelyes digitális fényképet készít, és nyomdai kivitelezéshez előkészít.
- Képét szkennerrel digitalizálja.

Feldolgozási alapismeretek

Elégséges szint:

- Ismeri a mindennapokban használatos papírfajtákat.
- Ismeri a mindennapokban használatos szabványos papír méreteit.
- Ismeri a különböző kötészeti fajtákat: irkafűzés, ragasztókötés, cérnafűzés.

Jeles szint:

- A papírfajtákat célnak megfelelően használja a tervezéshez és a kivitelezéshez.
- Ismeri a papírfajták méreteit, felületi szerkezetét, alkalmazási területeit.
- Ismeri és használja az egyéb kötészeti technológiákat és a kilövés fogalmát.

A média műfajai

Elégséges szint:

- Ismeri a nyomtatott (napilap, könyv, folyóirat stb.) és elektronikus (interneten megjelenő kiadványok típusai) média műfajainak alapvető tulajdonságait.
- Tisztában van a csomagolóanyagok jelentőségével.

Jeles szint:

- Korának megfelelően ismeri a nyomtatott és elektronikus média tulajdonságait, különbségeit.
- Ismeri a speciális nyomtatványok főbb tulajdonságait, jellemzőit.
- Ismeri a sajtóműfajok ágazatait.
- Tájékozott a mozgógép és az animáció világában.

2.7 Vizuális ágazati alapvizsga

Az egy-, illetve kétéves alapozó munka a szakképző iskolában a 9., a technikumban a 10. évfolyam végén megszervezett vizuális ágazati alapvizsgával zárul, mely az ágazatban történő munkavégzéshez szükséges szakmai alaptudást és kompetenciákat méri országosan egységes rendben. Tartalmát a Képzési és kimeneti követelmények leírása határozza meg. A Kreatív ágazat vizuális alágazata tekintetében az összes szakmára nézve ugyanaz a vizuális ágazati alapvizsga tartalma:

Gyakorlati vizsgatevékenység: Kiadvány szerkesztése, megjelenítése vagy kivitelezése és szóbeli bemutatása, mely komplex, munkatevékenység jellegű feladat.

A szerkesztéshez a képző intézmény sablont, segédanyagot bocsát rendelkezésre.

A gyakorlati rész elkészítésének ideje: 220 perc, a szóbeli bemutatásé 20 perc.

A vizsgatevékenység akkor érvényes, ha a tanuló a megszerezhető pontszám legalább 40 százalékát elérte. Eredménye beleszámít a 13. év végi szakmai vizsgába.

A vizsgát a képző intézmény szervezi meg a tanulmányok alatti vizsgák szabályai szerint.
A vizsgabizottság az intézmény oktatóiból és az intézmény székhelye szerinti illetékes területi gazdasági kamara által delegált elnökből áll. Az ágazati alapvizsga teljesítését a 9., illetve a 10. évfolyam végén adott bizonyítványba be kell jegyezni. A tanuló csak akkor léphet magasabb évfolyamba, ha sikeresen teljesítette az ágazati alapvizsgát. Lehetősége van pótvizsgán javítani. Ennek híján tanulmányait az ágazati alapoktatás megismétlésével folytathatja.

Ehhez kapcsolódóan a munkacsoport módosítási javaslatot fogalmazott meg, mely a További fejlesztési javaslatok cím alatt olvasható.

2.8 Az ágazati alapoktatás megtervezése, megszervezése

Amikor a tanévet előkészíti a kreatív munkaközösség, akkor célszerű globálisan, az egész ágazati alapozó szakaszt áttekinteni, kijelölni, hogy a következő tanév(ekben) mely kompetenciaterületeket milyen projektekkel fejlesztik. A tanmenetek elkészítésekor az oktatói együttműködés is fontosabb, mint a megelőző években, hiszen egy-egy projektet néha többen valósítanak meg, különböző tantárgyakat tanítók csapatmunkáján keresztül.

A projektek témaválasztásához már a 9. évfolyam megkezdése előtt érdemes egyeztetni a duális partnerekkel, hiszen a projektek nem öncélúak, hanem a munka világához kötődnek. Figyelembe kell venni azt is, mely szakmákat/szakmairányokat tudja kínálni a szakképző iskola vagy a technikum, de ez a szakasz betekintést kell, hogy adjon a Kreatív ágazat egészébe. Az ágazati alapvizsga a kimenet, de emellett szélesebb körű kitekintést is kell nyújtani az ágazatba tartozó szakmák munkájáról. Ha a tanulók a választható szakmák/szakmairányok egy-egy képviselőjétől kapnak közvetlenül tájékoztatást, vagy a leendő duális partnereknél tesznek

interaktív látogatást, akkor még inkább a gyakorlatra koncentrálva ismerkedhetnek meg leendő szakmájukkal. Az is lehet egy-egy projekt témája, hogy az intézmény szakmáit, annak tananyagtartalmát, kimeneti produktumait a tanulók mutatják meg az érdeklődő általános iskolásoknak.

3. PROJEKTSZEMLÉLET – PROJEKTOKTATÁS

A szakképzés átalakításának kulcskompetenciája az oktatókra nézve a szemléletbeli, módszertani megújulás igénye és képessége, melyet a Szkt. a következőképpen fogalmaz meg:

„14. § (6) A szakképző intézmény szakmai programja tartalmazza a szakképző intézményben alkalmazott sajátos pedagógiai módszereket, ideértve a projektoktatást is. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.
(7) A szakképző intézmény valamennyi évfolyamát átfogó szakmai programot használ."

A szakképzés kulcsfogalma a tanulási eredmény alapú (a továbbiakban TEA) szemlélet.
A KKK – mely a kimeneti követelményeket tartalmazza – ehhez illeszkedve fogalmazza meg az ágazati alapoktatásra nézve is azt, hogy a 9., illetve a 10. évfolyam végére, mire lezárul az ágazat szakmáinak közös alapozási folyamata, mire lesz képes, mit tud, milyen önállósági szinten és hozzáállással. Ez a fajta gondolkodásmód az oktatóközpontú kultúrával szemben a tanulót, a tanulást helyezi a középpontba, hiszen az a lényeges, hogy a tanuló kompetenciái fejlődjenek és elérkezzenek a KKK-ban a készségek/képességek – ismeretek – elvárt viselkedésmódok – önállóság/felelősség négyes kompetenciaterületén megfogalmazott szintre. Nem az válik fontossá, hogy lexikai tudását reprodukálja az ágazati alapvizsgán, hanem az, hogy feladatot tudjon végrehajtani, képes legyen tudása birtokában eredményesen cselekedni.

Tehát a kimeneti kompetenciák – melyeket az ágazati alapvizsga mér – határozzák meg az azt megelőző szakaszt, a tanulást, annak anyagát, módszereit, munkaformáit, szemléletét.

Ennek a pedagógiai módszernek az a nehézsége, és egyben a legvonzóbb jellemzője, hogy az eredményt írja le, az oda elvezető utat nem. Ezt az odavezető utat hivatott kidolgozni a technikum és a szakképző iskola képzési programja által az oktatói csapat.

Ha mi, oktatók azt szeretnénk, hogy tanulóink a duális képző helyeken, cégeknél használható tudással rendelkezzenek, akkor a tanulási folyamat során olyan helyzeteket kell teremtenünk, amelyek a munka világából, a valóságból valók, és a megoldásokat nem feltétlenül egyénileg, inkább együttműködve, a munkafolyamatokat arányosan megosztva kell megtalálniuk.

E folyamat közben és a végén is objektíven és fejlesztő módon kell értékelni a részfeladatok, feladatok megoldását, hogy az motiválóan hasson a munkavégzésre.

Tehát a tervezéskor a kiindulópont a tanulási folyamat eredménye, a kimenet, amelyhez szorosan kapcsolódik az ezt támogató értékelés, mely meghatározza a továbbhaladás elégséges és jeles szintjét.

A TEA szemléletű oktatás tervezése, szervezése esetében a hagyományos tantárgyakba rendszerezett tudásmegosztással szemben (eleinte emellett, ezzel ötvözve) hatékonyabb a projektalapú oktatás. Ez rugalmasabb megközelítést feltételez: a PTT-ben nem válik el egymástól az elmélet és a gyakorlat, ahogyan a tervezés és a technológia sem, nemcsak meg kell tudni tervezni egy kiadványt, azt létre is kell tudni hozni. A tantárgyi tartalmakon belül és a tantárgyak között is megvan a tömbösítés lehetősége.

A vizuális alágazatra vetítve – célszerű egységében, holisztikusan szemlélni a Tervezés és kivitelezés, A vizuális tervezés szoftverei és A vizuális tervezés alapismeretei tantárgyakat,

azért is, mert az alapvizsga gyakorlati tevékenysége is egységében épül ezek tartalmára. Az ismeretek közvetítésekor a szakma összefüggéseit, gyakorlati vonatkozásait komplex feladatok megoldásával lehet elérni, emiatt kerül előtérbe a projektalapú oktatás. Erre az új szemléletmódra nemcsak az oktatóknak kell felkészülni, hanem a tanulókkal is meg kell ismertetni ezt a fajta munkaszervezést, ezt a tanulási módszert. Ahhoz, hogy ilyen szemlélettel közelítsük meg a vizuális ágazati alapozást, tisztában kell lenni a kifejezés jelentéstartalmával.

3.1 Mi a projekt?

A projekt latin eredetű kifejezés, eredetileg jelentése a tervezésre vonatkozott. Az 1950-es évektől használják a mai jelentésben, amely a tervezést és a végrehajtást is magában foglalja. Lényegében olyan komplex feladatmegoldást, vállalkozást értünk rajta, amely időszakos csapatmunkát feltételez, egyedi produktumot hoz létre. Megvalósítása részletes tervezést igényel, a célt csapattársak együttműködve valósítják meg, így a termék több lesz, mint a résztvevők egyéni teljesítményének összege. (Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Projekt, utolsó letöltés: 2021. 05. 11.)

Hogyan tervezhetők a projektek a szakmai oktatásban?

Tanévkezdés előtt a képzési program összeállításakor a kimeneti követelményekre kell koncentrálni, az ott megnevezett kompetenciákra alapozva olyan projekteket beilleszteni az oktatás menetébe, amelyek a már meglévő képességekre, előzetes ismeretekre építenek, továbbfejlesztik és bővítik azokat. A cél a diákok aktivitása révén egy-egy helyzetre megkeresni a megoldást csapatban, közös munka által, hiszen egymástól is tanulnak, közösen fejlődnek, megismerik egymáshoz, a munkához való viszonyukat. Így a siker is, a felelősség is közös lesz. Meg kell határozni a végterméket és az ehhez kapcsolódó értékelést is.

A tervezés oktatói részről, az intézmény vezetése, az órarendkészítők részéről is átgondolást igényel, emellett az oktatók együttműködését. A szakképző iskolában 9. évfolyamon az ágazati alapoktatás órakerete 16 óra, a technikumban a 9. évfolyamon 7 óra, míg a 10. évfolyamon 9 óra. A 16 órát legalább két napra érdemes elosztani, a technikumban az egyik lehetőség a 7 szakmai órát egy napra, a 9 órát pedig legalább két napra elosztani, ennek ellenére némi átcsoportosítással projekthét is tervezhető. Ez az órarendi elosztás kisebb és nagyobb volumenű projektek megvalósítását is lehetővé teszi.

A projektszemléletű oktatásban való részvételre fel kell készíteni a tanulókat is, hiszen az eddigiektől eltérő munkavégzést kíván ez tőlük is. A célból érdemes kiindulni, azaz a képességek/készségek – ismeretek – elvárt viselkedésmódok – önállóság/felelősség négyes kompetenciaterületéből. Miközben egy meghatározott feladatot oldanak meg közösen, cselekvéseket hajtanak végre, ismereteik bővülnek. Az önállóan felderített információk, a gyakorlatban is használva jobban rögzülnek. A szükséges információkat az oktatók digitális felületen célzottan is tudják küldeni a már bejáratott módon. Ebben az esetben az oktatónak előre össze kell állítani dokumentumokat az alapvető ismeretekből. De a tanulók önállóan is böngészhetnek az interneten, így a lényegkiemelés képessége is megerősödik. Ennek alapfeltétele, hogy számítógépes terembe tervezze az intézmény a szakmai órákat.

Bizonyos oktatói utasítások mellett az önállóság különböző fokú alkalmazásával jutnak el a megoldáshoz. Ha tudják azt, hogy mi lesz a sorsa az elkészített anyagnak, például, bemutatják

társaiknak, ők tanítanak meg nekik munkafolyamatokat, közvetítenek ismereteket, akkor a felelősségérzetük is nő. Tudniuk kell, hogy az elkészített munkáért és egymásért is felelnek.

Csapatban dolgozni nem azt jelenti, hogy a csapattagok egyénileg valósítják meg a produktumot, hanem megfelelő munkamegosztással, időtervezéssel, egymásra építve. A kezdő lépések között kell szerepelnie egy olyan munkanaplónak, mely ezt is tükrözi.

A projektek megvalósítását a feladatok, felmerülő problémák hosszabb-rövidebb megbeszélése előzi meg az első tanórán. Tisztázni kell azt is, hogy a csapattagok megértették-e a feladatokat, miben dönthetnek önállóan. Az oktatói irányítás fokozatosan háttérbe szorul, hiszen a tanulók egy-két sikeres munkafolyamat után jártasságot szereznek ebben a munkamódszerben.

A szakmai órákat rendszerint csoportbontásban tervezik meg az intézmények. Ez azt jelenti, hogy 15-17 fős csoportban kell csapatokat létrehozni. A tanulók kisebb volumenű munkákat párosan is megoldhatnak, de 3-4 fős munkacsoportok is kialakíthatók. Törekedni kell az egyenletes terhelés megvalósítására. Ha a csapatok ugyanazt a projektet valósítják meg, akkor versenyeztetésük ösztönzőleg hat, de dolgozhatnak forgószínpadszerűen is, hogy mindegyik csapat ugyanazt a feladatcsomagot oldja meg, egy nagyobb projekten belül pedig munkamegosztásban is.

A feladat végrehajtását az önértékelés követi, melyből tapasztalatokat szereznek a következő közös munka megvalósításához.

Miért izgalmas a tanulók számára a projektmódszer? Erre a kérdésre az alábbi összeállítás is válaszol: https://www.youtube.com/watch?v=BTfbXciayNQ&feature=emb_title (Utolsó letöltés: 2021. 05. 15.)

Ha megfelelőképpen motiváltak, ha érdeklődnek a választott szakma iránt, akkor a cselekvő, vagyis aktív tanulás vonzó a tanulók számára. Ezt erősíti, ha a tevékenységük gyakorlati hasznát is megtapasztalják, például az iskolai honlapon vagy az intézmény közösségi oldalán megjelenik az általuk összeállított iskolaújság, és arra pozitív hozzászólások is érkeznek.

3.2 Projekt előkészítése példán keresztül

1. Témaválasztás, célmeghatározás

Általában novemberben minden középiskola tart nyílt napot, készít információs anyagot a honlapjára, szórólapot szerkeszt, hogy az érdeklődő általános iskolásoknak bemutassa az intézményt, a képzéseket, a választható szakmákat, a tanulási környezetet, az iskola légkörét. Ebbe a folyamatba bevonhatók úgy az ágazati alapoktatásban résztvevők, hogy a vizuális alágazat kompetenciáit is fejlesszük. A projekt értékét az adja, hogy nem fiktív, hanem valós helyzetre épül.

Példaként szerepeljenek a következő fejlesztendő kompetenciák:

Tervezés és kivitelezés				
Készségek, képességek	**Ismeretek**	**Önállóság és felelősség mértéke**	**Elvárt viselkedésmódok, attitűdök**	**Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák**
Digitális fényképeket készít – *Témája az iskolai élet*	Fényképek megkomponálása, a fényképezőgép használatának ismerete – *Beállítások, fényképek tartalmának a célhoz igazodó megtervezése*	Instrukció alapján részben önállóan – *Cél az intézmény legelőnyösebb tulajdonságainak bemutatása – Felelősség a saját intézmény, saját közösség iránt – Csak alapos, igényes munka tud pozitív benyomást tenni a közönségre.*	Nyitott ismeretei bővítésére. Törekszik a precíz munkavégzésre, a szabályok betartására. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Digitális fényképezőgép kezelése
Igényes képeket tervez, alkot.	A kompozíció és a képi összefüggések viszonyának ismerete – *Alakok elhelyezkedése, a háttér megkomponálása, előnyös megvilágítás*			Képfeldolgozó és grafikus szoftvert alapszinten használ.
Kiválasztja a célnak megfelelő anyagokat – *Cél az iskola népszerűsítése, a tanulható szakmák bemutatása*	Ismeri a termékek elkészítéséhez szükséges alapanyagokat, segédanyagokat, és azok használatát.			
A vizuális tervezés alapismeretei				
Alapszinten tervez feliratot, tipográfiai feladatokat lát el – *Tervező munkájában alkalmazkodik az iskola kialakított arculatához és a célközönséghez.*	Tipográfiai alapismeretek – A szövegszedési szabályok ismerete – *Olvasható betűméretek, a háttér és a betűk színének kontrasztja, animáció*		Törekszik arra, hogy rendszeres önképzéssel és továbbképzéssel szakmai fejlődését elősegítse.	

Feladat: A tanulók állítsanak össze PowerPoint bemutatót saját készítésű fényképek, szövegek, feliratok felhasználásával, kutatómunkával derítsék fel az előző évek ilyen típusú anyagait, szerezzenek információkat egyéb források áttekintésével. Terjedelem: 15 dia.

Cél: A prezentációkészítés, a képek és szövegek integrációjának tartalmi és formai szabályainak betartásával önálló képes-szöveges anyag összeállítása az intézmény és az ott folyó szakmai oktatás, a diákélet, tanórán kívüli lehetőségek bemutatására, népszerűsítésére a 8. osztályosok számára.

A 10. évfolyamos tanulók már ismerik az intézményt. A csoportok 2-4 tagúak**.**

Időkeret: 20 perc

2. **Tervező munka**

A tanulók első lépésként részletes munkatervet készítenek időtervvel, a tagok közti munkamegosztás megtervezésével csoportmunkában. Ötletelnek a felhasználandó képek és szövegek tartalmáról. Értelmezik a megvalósítandó célt, koncepciót már csoportmunkában. A felmerülő ötletekből rendszerezve, logikusan kell felépíteniük az intézmény arculatát tükröző prezentációt.

Időkeret: 25 perc

3. **Kivitelezés**

Az általános bemutatástól haladva a konkrétumok felé a csapat egyik fele megszerkeszti a szöveges anyagot, míg a többi tag kifejező képeket komponál és készít, majd letölti, szerkeszti, ellenőrzi, válogatja azokat. Végül közösen megtervezik és elkészítik a diákat. A csoport önként jelentkező tagja bemutatja a kész produktumot.

Időkeret: 3-szor 45 perc

4. **Értékelés**

A csoportok reflektálnak a saját elkészített anyagra, értékelik a közös munkát, meghallgatják osztálytársaik értékelését. Ezt követi az oktató értékelése csoportonként.

Elégséges szint:

- A digitális fényképezőgépet csak segítséggel tudta használni.
- Az információgyűjtése mechanikus és átgondolatlan volt.
- A létrehozott produktum a célmeghatározást figyelembe vette, de tartalmilag és formailag is több hibát tartalmazott.
- Érdektelennek mutatkozott, nem érezte át a munka felelősségét, hibáit csak figyelmeztetésre javította.
- A csoporttag nem tudott konstruktívan együtt dolgozni társaival, csak a saját elképzeléseit tartotta szem előtt, vagy csak várta a végrehajtandó feladatot, önállóságot nem mutatott.

Jeles szint:

- Előre eltervezett, jól megkomponált digitális fotókat alkotott a digitális fényképezőgép szakszerű és biztonságos használatával.
- Az elkészített képeket és a szöveget úgy illesztette össze, hogy az a formailag és tartalmilag is megfelel a tanult elrendezési szabályoknak.
- A diákon szereplő szövegek tipográfiailag kifogástalanok.
- A feladatban megfogalmazott célnak alárendelve szerkesztette az anyagot.
- Felelősen viszonyult a feladat megoldásához.

- Alapos, igényes produktumot hozott létre.
- A csoporttag elfoglalt pozíciójában kezdeményező és/vagy együttműködő magatartást tanúsított.
- Szakmai kifejezések megfelelő használatával ismertette a munka fázisait.

Érdemjegy kerül tanulónként a Tervezés és kivitelezés és A vizuális tervezés alapismeretei tantárgyakhoz.

Időkeret: A szöveges értékelés csoportonként körülbelül 20 percet vesz igénybe.

3.3 Projektek gyűjteménye

A munkacsoport oktatói és a kreatív szakmai munkaközösségek számára nem idegen ez a fajta oktatási mód. Jó pár megvalósult projekt is igazolja. Ezekből összegyűjtöttünk néhányat az alkotók megnevezésével, ezek már kiállták a gyakorlat próbáját. Mellékletként közzé teszünk egy üres sablont projektek tervezéséhez az 1. mellékletben, majd 18 megtervezett projektet a tanulói kompetenciák fejlesztésére a 2-19. mellékletben. A projekt elnevezése után szerepel zárójelben, hogy elsősorban melyik szakma kompetenciáinak fejlesztésére ad lehetőséget, de a projektek komplexek, több szakmai és közismereti tananyagtartalom elsajátítására és sokoldalú képességfejlesztésre is alkalmasak.

4. KAPCSOLÓDÁS A SZAKKÉPZÉS 4.0-HOZ

A szakképzés és a felnőttképzés rendszerszintű innovációját ismertetető Szakképzés 4.0 stratégiáján alapuló képzési program 2020. szeptember elsejétől került bevezetésre felmenő rendszerben.

A szakképzés tartalma, így dokumentumai is átalakultak. Az Országos Képzési Jegyzék, illetve az abban megjelenített szakképesítések és részszakképesítések helyébe a 12/2020. (II. 7.) Kormányrendelet 1. mellékleteként található Szakmajegyzék lépett. Ez nemcsak minőségi, hanem mennyiségi változást is jelent, hiszen míg az OKJ az európai uniós átlag többszörösét, 770 képzést tartalmazott, addig a Szakmajegyzék 24 ágazatba sorolva 174 alapszakmát nevesít. Az alapszakmákat az ötéves – a képzés végén érettségit és technikusi szakképesítést nyújtó – technikumban, és a hároméves – a képzés végén szakképesítést nyújtó – szakképző iskolában, illetve a felnőttek számára iskolai rendszerű oktatásban lehet megszerezni. A szakmai vizsgáztatás rendjét, szabályait is tartalmazó Szakmai és vizsgakövetelményeket a Képzési és kimeneti követelmények váltották. Az ágazatokra, szakmákra nézve kötelező előírásokat a Programtantervek alapján a technikumok és szakképző iskolák által – a Szakmai program részeként – készített Képzési program adja. Mégis a legfontosabb változás a szakképzés egészének modernizált, a XXI. századi munkaerőpiaci elvárásokat alapul vevő szemlélete.

A megújuló szakképzés stratégiája három pilléren nyugszik:

- karrierlehetőség – használható szakmával való kilépés a munkaerőpiacra a felsőfokú tanulmányok előkészítése, ösztönző ösztöndíjrendszer,
- vonzó tanulási környezet – jó minőségű infrastruktúra az iskolában és a gyakorlati képzőhelyen, korszerű, gyakorlatközpontú oktatás, modern digitális tartalmak a képzés szolgálatában,
- naprakész oktatói tudás – a szakmában szerzett szakmai tudás átadása szakemberek közvetítésével a tanulóknak és az oktatóknak.

E három pilléren alapul a XXI. századi szakképzés innovációja, mely szakítva a kínálatvezérelt szakmai képzéssel a gazdasági élet képviselőinek elvárásaihoz igazodva támogatja a tudásalapú társadalmat, mely a következő képességeket várja el a munkavállalóktól:

- problémamegoldó képesség,
- kreativitás,
- együttműködési képesség, csapatmunka,
- rugalmasság,
- nyitottság,
- versenyképes szaktudás jelentős hozzáadott értékkel,
- magas szintű informatikai, technológiai ismeretek.

Mindez megvalósíthatatlan az egész életen át tartó tanulás igénye és kötelessége nélkül.

Éppen ezért a szakképzésben az ismeretátadásról áttevődött a hangsúly a gyakorlatiasságra, a tervezés és technológia, vagyis az elképzelés és megalkotás egységére.

A megújuló szakképzés egyik vonzó ágazata a számos szakmát magába foglaló Kreatív ágazat. Elnevezése hatásosan és jól cseng 2021-ben, amikor ezt az alkotást, teremtést jelentő kifejezést meglehetősen gyakran használjuk pozitív felhanggal. A vizuális alágazat szakmái a

képzési követelmények mellett magukban hordozzák az alkotás lehetőségét, ami az önkifejezés, a teremtés örömét is magában foglalja, ebből eredően az attitűd szakmai kompetenciája eleve a pozitív viszonyulás.

Az idetartozó alapszakmák – a Dekoratőr, a Fotográfus. a Grafikus, a Mozgókép- és animációkészítő, a Nyomdaipari technikus és a Nyomdász – művelői a gazdaság piac- és versenyképességét erősítik a hazai és a nemzetközi piacon. Főként a marketing területéhez köthető kreatív tartalmakat hoznak létre, melyek a más iparágak produktumainak értékét teszik nyilvánvalóvá, illetve növelik. Ennek megvalósítása érdekében mindig újabb kihívásokkal kell megbirkózniuk. Ezért a társadalmi fejlődés és gazdasági növekedés motorjaiként funkcionálnak.

A megújult szakképzés rendszerének gyakorlatiassága, azaz a tervezés és megalkotás egysége már az ágazati alapoktatás során inspiráló sikerélményhez juttatja a tanulókat. A kreatív tartalmak előállítása csapatmunkát igényel a hazai, a határon túli és nemzetközi piacon is, ezért különösen fontos az együttműködési készség kialakítása, csiszolása már a kezdeti szakaszban, hiszen csapatban dolgozva, tanulva többet lehet megvalósítani, mint egyénenként.

Ezen elvárásokhoz és e szakmák jellegzetességeihez jól illeszkedik a projektoktatás, melynek keretében modellezhető a munkáltatói, munkahelyi környezet.

A Z generáció tagjai beleszülettek a digitális világba, digitális kompetenciájuk fejlesztéséhez ez jó alapot ad. A digitális térben általános az angol nyelv használata, erre épülhet az idegennyelv-oktatás a nemzetközi tapasztalatszerzés, kitekintés és együttműködés érdekében.

A rutinos internethasználat az önálló ismeretszerzés alapjául szolgál segítve az aktuális tartalmak felderítését és elsajátítását az egész életen át tartó tanulás jegyében.

Az ágazati alapoktatás akkor tölti be igazán szerepét, ha a tanulók meglévő érdeklődését növeli, ösztönöz az újabb információk megkeresésére és elsajátítására, ha a projektekben az alkotás örömét adja. Az ezen alapuló tanulási folyamatban az oktató inkább mentori szerepet tölt be. E közös munka eredményeként teljesíthetővé válik a fentebb felsorolt elvárások többsége.

5. TOVÁBBI FEJLESZTÉSI JAVASLATOK

5.1 Javaslat az ágazati alapvizsga módosítására

Az ágazati alapvizsga jelenlegi formájában az ágazati alapozás egy szeletét, a Nyomdaipari technikus szakma készségeit/képességeit – ismereteit – elvárt viselkedésmódjait – az ehhez tartozó önállóság, felelősség kompetenciáit kezeli kiemelten. Alkalmas arra, hogy az erre épülő tudás komplexitását mérje. Viszont a kreativitásnak, az ágazati alapozás során megismert szakmák bemutatásának kevés teret ad.

Ezért módosítási javaslatot fogalmazott meg a munkacsoport: A vizsga egyik része egy – az ágazati alapoktatás során elkészített – portfólió és annak bemutatása, a második része pedig egy digitális kiadvány szerkesztése, megjelenítése vagy kivitelezése és szóbeli bemutatása lenne. Ez utóbbinak a terjedelmét a 4 db A/4 oldalról 2db A/4 oldalra csökkentve vagy egy oldalpárra módosítva.

Ez az összetettebb vizsga tartalmában jobban illeszkedik a projektszemléletű szakmai oktatáshoz, és ezzel együtt a kommunikációs kompetenciát fejleszti.

A módosított ágazati alapvizsga:

Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltételei:

- valamennyi előírt képzési évfolyam eredményes teljesítése,
- valamint szakmai portfólió készítése az ágazati alapoktatás során előállított munkákból.

A vizsga részei:

A) Portfólió készítése és bemutatása

A vizsgafeladat: A szakmai gyakorlati munkásság bemutatása a portfólióval

A portfólió legalább három különálló, (3 db A/2-es tabló) különböző témát felölelő munkát kell, hogy tartalmazzon, amellyel a vizsgázó be tudja mutatni, hogy megismerkedett az ágazatba tartozó szakmák gyakorlati alapjaival.

VAGY

A portfólió legalább három projekt keretében megvalósult különálló munkát kell, hogy tartalmazzon, amellyel a vizsgázó be tudja mutatni, hogy megismerkedett az ágazatba tartozó szakmák gyakorlati alapjaival.

Az ágazati alapoktatás során összeállított portfólió tartalma legalább három szabadon választott az alábbi lehetőségek közül:

- egyszerű akcidencia szerkesztése (névjegy, meghívó),
- egyszerű animáció készítése (például: gif),
- hirdetés vagy banner készítése,
- tanulmányrajz,
- síkkompozíció,
- térkompozíció,
- színvázlatok, színes tanulmányrajz,

- vektoros programmal készült ábra, rajz, illusztráció,
- csomagolóanyag (például teásdoboz vagy ajándéktasak) tervezése,
- kreatív vagy művészi fotó készítése,
- a képző intézménnyel egyeztetett egyéb, a képzés tartalmába illeszkedő anyag.

A portfólió formája lehet papír alapú (3 db A/2-es tabló) vagy elektronikus mappa, (PowerPoint bemutató) az intézmény által meghatározott tárhelyre feltöltött beszkennelt dokumentumokkal.

A portfólió bemutatása a választott munkák tervezési folyamatát is mutassa be.

A portfólió súlya: 60 %
A portfólió bemutatása: 40 %

A vizsgafeladat időtartama: 15 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 40%

B) Digitális kiadvány készítése

A vizsgafeladat: Kiadvány szerkesztése, megjelenítése vagy kivitelezése és szóbeli bemutatása

A vizsgafeladat időtartama: 240 perc

A gyakorlati végrehajtás időtartama: 220 perc

A szóbeli bemutatás időtartama: 20 perc

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya a gyakorlati vizsgatevékenységen belül: 60%

A vizsgatevékenység akkor érvényes, ha a tanuló a megszerezhető pontszám legalább 40 százalékát elérte mindkét vizsgarészben. Eredménye beleszámít a 13. év végi szakmai vizsgába.

5.1.1 Példafeladat digitális kiadvány szerkesztésére

1. Hozzon létre a kiadványszerkesztő program segítségével egy 2 oldalas kiadványt a rendelkezésre álló szövegből és a megadott fotókból válogatva!

2. Szükség szerint módosítsa, méretezze, javítsa a megadott képeket!

3. Kész munkájáról készítsen mentést a program alapértelmezett formátumában és PDF-formátumban is. Végezetül készítsen olyan nyomtatásra alkalmas PDF-fájlt a kiadványról, melyben látszódnak a vágójelek, a kifutójelek, az ellenőrző színcsíkok, és az elkészített fájl alkalmas legyen digitális lézernyomtatóval való nyomtatásra!
   Az elkészült fájlokat helyezze a saját nevével ellátott könyvtárba!

5. A kiadvány oldalai A/4 méretűek, a kifutók: 3-3 mm.

6. A szerkesztés során alkalmazza a témához legjobban illő betűtípust, legyen az talpas vagy talp nélküli! Az oldalpáron jelenjen meg egy különlegesebb betűtípus is (dekoratív típus)! Ezekből néhányat mellékeltünk a feladathoz. Amennyiben valamelyik szükséges, azt megfelelő módon telepítse a programokhoz!

A választott betűtípust megfelelően alkalmazza a kenyér szövegre! Mérete ne haladja meg a 12 pontos betűméretet!

7. Az oldalakon belül használjon margót, melynek mérete minimum 10 mm!

8. Az oldalakon belüli elrendezést (képek mérete, szövegdobozok elhelyezése) a vizsgázó tervezheti meg.

9. A mellékelt minta felhasználható segédletként. Külalakban el lehet tőle térni, de csak a minta kép-szöveg arányaira figyelve. A mellékelt szöveg teljes egészét fel kell használni, annak bármelyik részét átírni, módosítani nem lehet.

10. A kiadvány egy utazási irodáé, a mellékletek között található logó, melyet minimum egyszer fel kell tüntetni valamelyik oldalon, tetszőleges színnel és méretben.

5.1.2 Szöveg az ágazati alapvizsga példafeladatához

Napsütötte Toszkána
„Az igazi Dolce Vita”

A Vivaldi Travel húsvéti ajánlata
2021. 04. 01 – 04. 05. | 5 nap, 4 éjszaka | Hotel Rapallo****
299.000.- Ft/fő
Program:
1. nap:
Elutazás a kora reggeli órákban Szlovénián keresztül Olaszországba. Útközben egyórás megállás Triesztben a Miramare kastélynál. Érkezés a szálláshelyre, Montecatinibe az esti órákban. Fakultatív vacsora.
2. nap:
Reggeli után ismerkedő városnézésre indulunk Firenzében, a reneszánsz bölcsőjeként számontartott városban. Az élménydús nap után visszatérés a szálláshelyre a késő esti órákban. Fakultatív vacsora.
3. nap:
Ezen a napon a dimbes-dombos toszkán táj két páratlan szépségű városával ismerkedünk meg. Siena igazi középkori város, melyet sem a reneszánsz, sem a barokk nem érintett. A nap másik célpontja az olaszországi Világörökség részét képező San Gimignano. Az élményekkel teli nap után visszatérés a szálláshelyre az esti órákban. Fakultatív vacsora.
4. nap:
Reggeli után irány Pisa. Utunk következő állomása Lucca, melynek híres szülötte Puccini. Jól esik a séta a vastag városfallal körülvett, ódon hangulatot árasztó kisváros falai között. Vis--szatérés a szálláshelyre a délutáni órákban, fakultatív vacsora.
5. nap:
Korai reggeli után elbúcsúzunk a toszkán tájtól. Útban hazafelé rövid séta erejéig megállás Portogruaroban. Hazautazás rövid technikai pihenőkkel, érkezés Budapestre a késő esti órákban.

A programváltoztatás jogát fenntartjuk!

Hotel Rapallo****

A Hotel Rapallo nagyszerű választás, ha Toszkánában jár, mely családbarát hangulatával és kitűnő szolgáltatásaival még kellemesebbé teszi utazását.
A hotel 24 órás recepciót, concierge szolgáltatást és csomagmegőrzőt biztosít a még nagyobb kényelem érdekében. A vendéglátóhely emellett árban foglalt reggelit is nyújt vendégeinek.

Kulináris élvezetek
Toszkána lankás dombjait több ezer éve művelik. Olajligetek, gabonamezők tarkítják a tájat, a városkák házainak ablakából sosem hiányozhat a bazsalikom és a rozmaring. A természet bőkezű a világnak ezen a pontján, és mindazt, amit ad, a toszkán ember örömmel és alázattal elfogadja. Egyszerűen és egyszerűt: ebben áll a toszkán konyha titka.

A reneszánsz bölcsője
Toszkána az olasz reneszánsz szülőföldje, kiemelkedő alkotásokkal az építészet, festészet és szobrászat területén. Firenze Toszkána régió székhelye és egyben kulturális központja. Európa egyik legérdekesebb és legszebb városában, ha rengeteg időt is töltünk, a műalkotások, történelmi emlékek csak egy töredékét láthatjuk. Firenze neve összefonódott a művészettel: az **egész város egy hatalmas, élő műalkotás.**

Fakultatív programok (részvételi szándékot megrendeléskor kérjük jelezni)
Uffizi képtár: 15.500 Ft/fő (min. 15 fő)
Vacsora felár: 22.900 Ft/fő
Ár & Jelentkezés
Alapár tartalmazza:

- Utazást autóbusszal
- szállást 4*-os szállodában
- megadott ellátást
- magyar nyelvű idegenvezetést

Alapár nem tartalmazza:

- Betegség-, baleset-, poggyászbiztosítást
- fakultatív programokat
- idegenforgalmi adót
- útlemondási biztosítást.

Kötelező költségek:

- Idegenforgalmi adó 1,00 EUR/éj
- Helyszínen fizetendő belépők: 60 EUR/fő

Jelentkezési határidő: 2021. 03. 01.
Vivaldi Travel
„Négy évszakban utazunk”
1061 Budapest, Paulay E. u. 10.
info@vivalditravel.hu
+36 20 347-9448
+36 20 231-6010

5.1.3 Sablon az ágazati alapvizsga példafeladatához

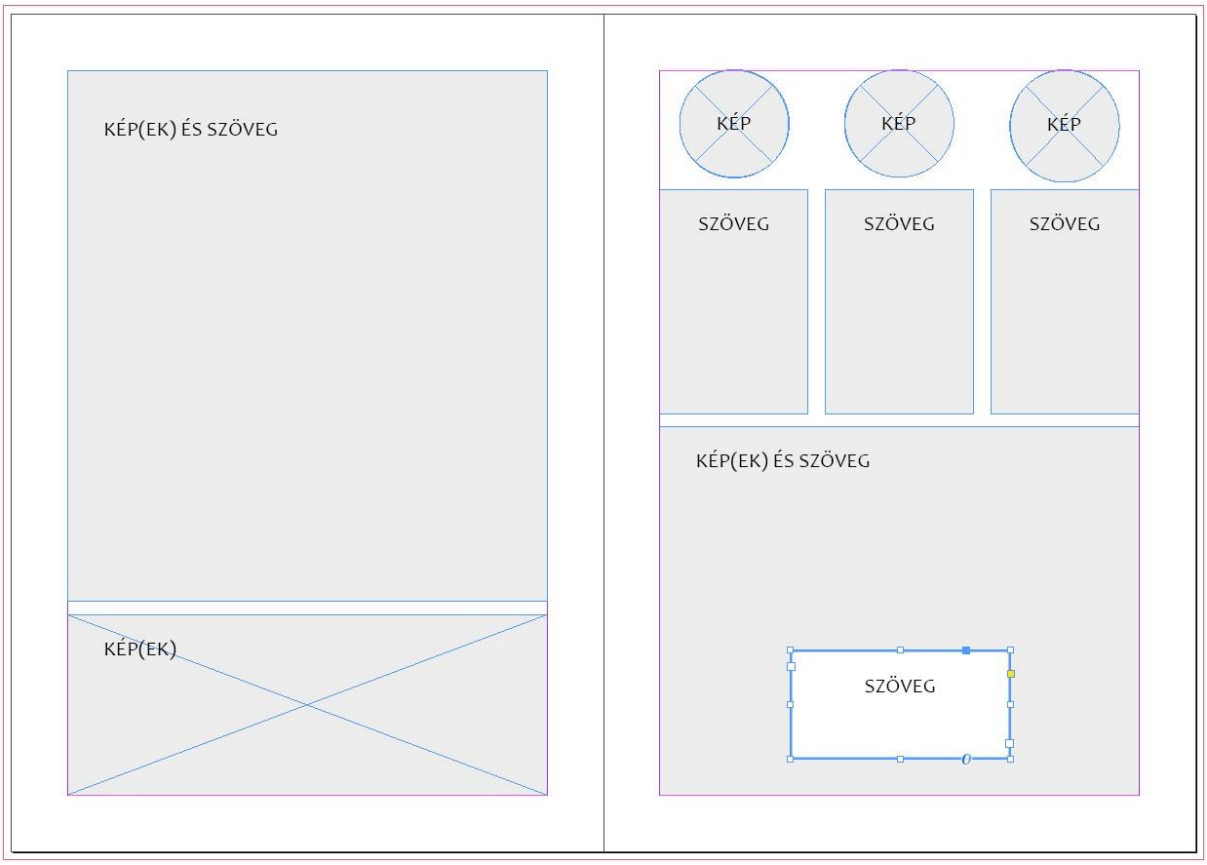

5.1.4 Képanyag az ágazati alapvizsga példafeladatához

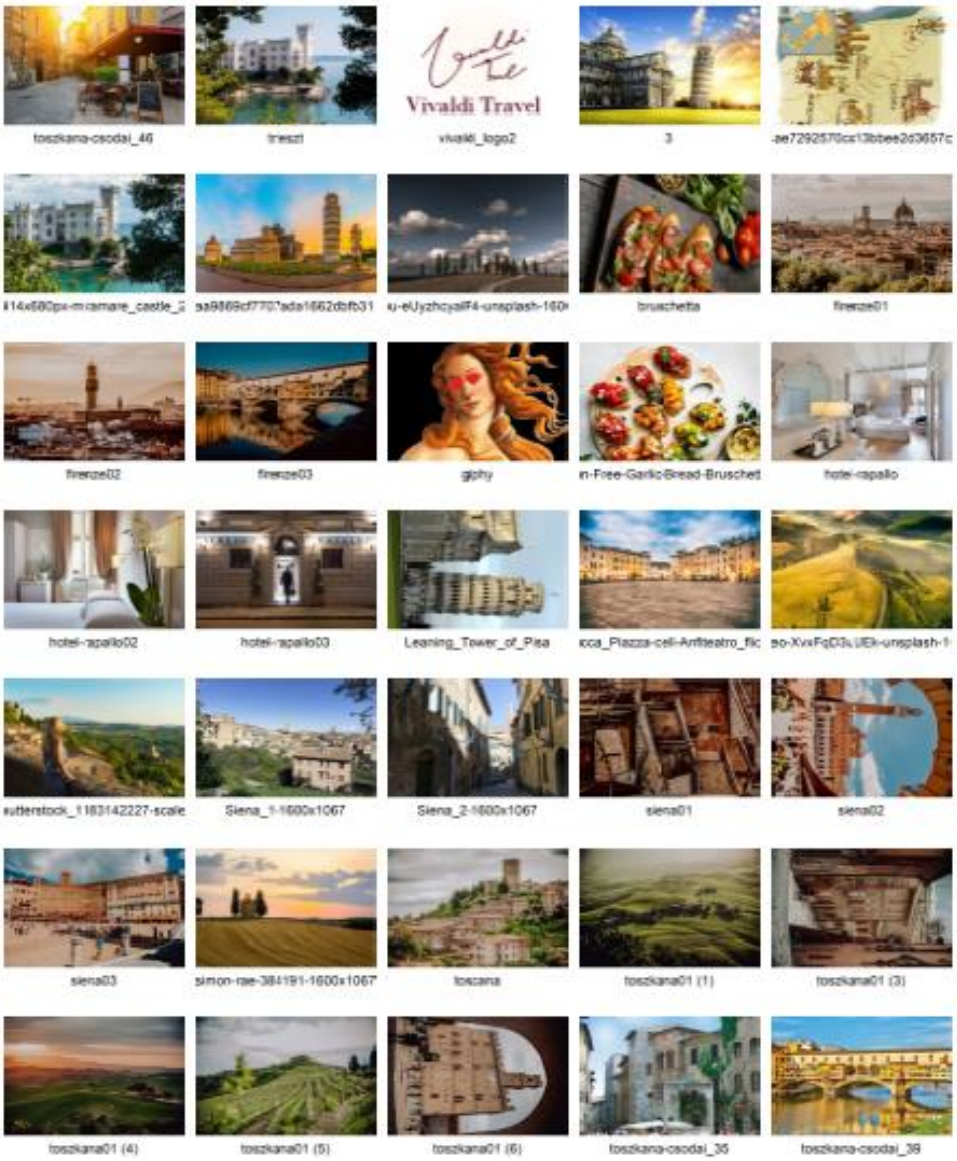

(A példafeladatot összeállította Buza Viktória szakmai oktató – Győri SZC Sport és Kreatív Technikum)

5.1.5 Értékelő lap az ágazati alapvizsga példafeladatához

Gyakorlati vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Kiadvány szerkesztése és bemutatása
A vizsgázó neve…….

ÉRTÉKELŐ LAP
Kiadvány szerkesztése, megjelenítése, vagy kivitelezése és szóbeli bemutatása vizsgatevékenységhez

A digitális kiadvány anyagának értékelési szempontjai	Pontszám	Pontszám
A megvalósítás elemeinek szakszerű kivitelezése	75 pont	
A feladatleírásnak megfelelően történő kivitelezés, szakszerűség, időbeli ütemezés, minőség	15 pont	
A feladatmegoldás teljessége	10 pont	
A témáknak megfelelő képek kiválasztása a készletből	5 pont	
A képek fehéregyensúlyának korrekciója	5 pont	
A képek beillesztése	8 pont	
A szöveg beillesztése, hierarchia szerinti tagolása, formázása	8 pont	
Betűtípus kiválasztása	8 pont	
A kész dokumentum előkészítése nyomdai felhasználásra	5 pont	
A megjelenítés, kivitelezés pontossága	5 pont	
A kivitelezés során alkalmazott szoftverek kiválasztása, szakszerű, funkciójának megfelelő használata	6 pont	
A kiadvány szóbeli bemutatásának értékelési szempontjai	25 pont	
A szóbeli beszámoló lényegre törő	5 pont	
A tanuló bizonyítja, hogy tisztában van a vizsgaproduktum elkészítéséhez alkalmazott ismeretekkel	8 pont	
Szakmai szókincse és kifejezőkészsége megfelelő	7 pont	
A feltett kérdések megértése, adekvát válaszadás	5 pont	
ÖSSZPONTSZÁM:	pont	

5.2 Tudásmegosztás a Kreatív ágazati technikumok között

Az ország különböző területein működő a Kreatív ágazat vizuális alágazati szakmáit képző technikumok tudásmegosztása személyes találkozások, bemutatók és/vagy digitális platformok által szolgálná az azonos képzések színvonalának és tartalmának egységességét és a jó gyakorlatok megosztását. Ennek első lépéseként akár ennek a kiadványnak a további részeként is össze lehet gyűjteni a Kreatív, vizuális ágazati képzést folytató technikumokat kapcsolattartók elérhetőségével, majd szakmánként rendszerezni egy digitális felületen.

Ilyen típusú kapcsolatfelvétel elindítására, tapasztalatcserére hoztuk létre a kreativagazat@gmail.com e-mailt, melyre visszajelzéseket várunk az oktató kollégáktól.

Egy szakmai tudásbázis enyhítené a tankönyvek hiányából adódó nehézségeket is. Ahogyan az e-KRÉTA Digitális Kollaborációs Terében, itt is megoszthatóvá tehetők az oktatók által használt anyagok.

5.3 Oktatói továbbképzések

Az oktatói továbbképzések több szempontból is elkerülhetetlenek: ismeretanyag, szakmai kompetencia folyamatos frissítése, digitális képességek fejlesztése, módszertani kultúra árnyalása.

A Kreatív ágazat szakmái olyan gyors ütemben fejlődnek, hogy azok tananyagtartalmát a munkaerőpiaci elvárások miatt követni, folyamatosan frissíteni kell. Az ilyen irányú továbbképzések indulhatnának a duális partnerektől, hogy valóban a gazdaság igénye és a gyakorlat legyen a meghatározó. Egy részük történhet cégeknél, duális partnereknél személyes és/vagy távoktatásban. (Pozitív példa: ScrollMAX – térítésmentesen rendelkezésre bocsátotta szoftverét, melynek használatát munkatársai meg is tanították kollégáinknak.)

A távoktatás, a digitális oktatás magával hozta a digitális kompetenciák további fejlesztésének szükségességét. Ezt indokolja az is, hogy a Kreatív, vizuális alágazati szakmák egy része (Nyomdaipari technikus – Nyomdaipari előkészítő, Fotográfus utómunkálatai, Dekoratőr tervező munkája stb.) kevés személyes jelenléttel, részben otthonról, távmunkában is végezhető.

Mivel a szakképzés oktatási kultúrájának modernizálása a tanulást, a tanulót helyezi a pedagógiai tevékenység középpontjába, az elméleti és a gyakorlati tudás megszerzése cselekvések közben történik, ezért a hagyományos módszertan és a megszokott munkaszervezés helyébe a projektszemléletű tudásmegosztás lép(ett). Ezt az oktatók akkor tudják igazán a magukévá tenni, ha nem elméletben tanulnak erről a módszerről, hanem ők maguk is a gyakorlatban próbálják ki, azaz olyan továbbképzéseken vesznek részt, ahol e szerint sajátítják el a projektoktatás munkamódszerét.

Ezek megszervezése, időbeli és anyagi hátterének biztosítása további gondolkodást igényel.

5.4 Gyakorlatközpontúság az ágazati alapoktatás időszakában

Bár az ágazati alapoktatást a képző intézményben kell megszervezni, már ebben az időszakban is érdemes felvenni a kapcsolatot a leendő duális partnerekkel, a képzett szakmák képviselőivel. Egy működés közben meglátogatott nyomda, grafikai stúdió, feliratkészítő műhely nemcsak a szakma megismerését szolgálja, hanem a projektekben megoldott feladatoknak is

kijelöli a helyét. Tanulmányi kirándulások részeként is szerepelhet ilyen típusú program, minden esetben előkészítő és lezáró megbeszéléssel, előzetesen kiadott és utána megbeszélt feladatokkal. Ez viszont teher a vállalkozásoknak, cégeknek, hiszen egy ilyen csoport hátráltatja a munkát, a bemutatóra a cégnek fel is kell készülni.

Mivel a szakma képviseletében meglátogatandó vállalatok, cégek olykor távol eshetnek a technikum telephelyétől, jó lenne olyan típusú utazási kedvezmény, mint a múzeumok esetében, ha szakmai tanulmányútra megy egy osztály vagy egy csoport, akkor vehesse igénybe ingyenesen a vasutat, ha ezt igazolni tudja.

Mivel ez a tevékenység a látogatandó cég számára plusz munka (lassítja az ott folyó munkát, fel kell készülni a bemutatásra), ezért célszerű lenne őket is érdekeltté tenni ebben.

Ugyancsak motiváló hatású, ha a szakmájában elismert dekoratőr, fényképész, grafikus, mozgókép- és animációkészítő vagy nyomdász bemutatja a szakmáját saját produktumain keresztül.

5.5 Nemzetközi tapasztalatcsere

A nemzetközi kapcsolatok ösztönzőleg hatnak a szakmai képzésre, ezeket is szeretnénk újjáéleszteni a járványügyi veszélyhelyzet lezárulta után. Eddig az Erasmus pályázatai jelentettek ebben segítséget, amelynek keretében külföldön is végezhettek szakmai gyakorlatot a tanulók. Ehhez bemeneti kompetenciaként, elvárásként és motivációs tényezőként szerepelt az angol nyelv társalgási szintű és a szakma alapszókincsének ismerete.

Ugyancsak bekapcsolhatók ebbe a folyamatba a Határtalanul program iskolái, bár eddigi tapasztalataink azt mutatták, hogy a Kreatív, vizuális ágazat technikumaiból kevés szerepelt a regisztrált intézmények között. A határon túli iskolák által oktatott szakmákat is rendszerező-nyilvántartó adatbázis megkönnyítené a kapcsolatfelvételt.

5.6 Eszközök, infrastruktúra

A Kreatív, vizuális ágazat legtöbb szakmája informatikai alapú, ezért nemcsak arra lenne szükség, hogy minden szakmai óra megfelelő számítógépes terembe kerüljön, hanem arra is, hogy a szükséges szoftverek automatikusan az iskola rendelkezésére álljanak. (Jól tudnánk használni forgalomban lévő szimulációs programokat Synapse nyomdaipari gépekhez, de nagyon megterhelné a költségvetést.)

A KKK ágazati alapoktatásra vonatkozó eszközjegyzékét jó lenne bővíteni, hiszen minden szakma alapjaihoz biztosítani szükséges a felszerelést, a fotózáshoz hiányoznak a világítástechnikai eszközök.

6. FELHASZNÁLT IRODALOM

Duális képzéshez kapcsolódó módszertani fórum és workshop. Tanulási Eredmény Alapú (TEA) megközelítés a szakképzésben – Előadó: Farkas Éva (Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, 2021. 04. 28.)

Szakképzés 4.0. Felkészítés a Tanulási Eredmény Alapú Képzési Programok tervezésére és alkalmazására a szakképzésben. Vezetők képzése– Oktatáskutató Fejlesztő Tanácsadó (Budapest, 2020. augusztus)

https://www.nive.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=1024:szakkepzes-40-strategia&catid=10:hirek&Itemid=166 (Utolsó letöltés: 2021. 05. 24.)

A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira – Innovációs és Technológiai Minisztérium (2019.)

Tájékoztatás a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról – Pölöskei Gáborné helyettes államtitkár (2020. március)

Útmutató a szakmai program készítéséhez. Tanulási Eredmény Alapú oktatás megszervezése a szakképzésben (2020. 06. 30.)

7. MELLÉKLETEK

1. melléklet: Sablon projektek tervezéséhez
2. melléklet: Dekorációs elemek projekt (Dekoratőr)
3. melléklet: Étteremarculat projekt (Dekoratőr)
4. melléklet: Flipbook projekt (Grafikus)
5. melléklet: „Don Quijote” – Árnybábok projekt (Grafikus)
6. melléklet: „SZÓ – TÉR – KÉP” projekt (Grafikus)
7. melléklet: Kártyajáték projekt (Grafikus)
8. melléklet: Mitikus lények könyve projekt (Grafikus)
9. melléklet: Fotós képregény projekt (Fotográfus)
10. melléklet: Zsebmozi projekt (Fotográfus)
11. melléklet: Zoetróp projekt (Fotográfus)
12. melléklet: Zoetróp projekt (Mozgókép- és animációkészítő)
13. melléklet: Stop Motion rövidfilm projekt (Mozgókép- és animációkészítő)
14. melléklet: Csomagolópapír projekt (Nyomdaipari technikus)
15. melléklet: Kétoldalas képeslap projekt (Nyomdaipari technikus)
16. melléklet: Megszemélyesített füzet projekt (Nyomdaipari technikus)
17. melléklet: Ragasztott tömb projekt (Nyomdaipari technikus)
18. melléklet: Iskolai újság projekt (Nyomdaipari technikus)

1. melléklet: Sablon projektek tervezéséhez

Projekt neve

Ágazat/szakma: Kreatív/

A projekt tervezői:

Évfolyam:

A munkaszervezés szintjei: *Osztályszintű/évfolyam szintű/ iskolai szintű/ iskolák közötti projekt/egyéni projekt/csoportos projekt*

A projekt óraszáma:

A projekt leírása

Téma/altéma:

Projekttermék:

Cél:

Feladat:

Anyag- és eszközszükséglet	Rendelkezésre állás / kalkulált költség
Összesen:	

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás								
értelmezés								
ötletelés								
kidolgozás, meg-valósítás								

A szakma kompetencia területei a KKK alapján (segédlet az előző táblázathoz)

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1	Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat.	Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására.	Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést betűhasználatot.
2	Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez.	Érti a nyomdai és digitális média műfaji különbözőségeit, ismeri technikai sajátosságait, adottságait.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját.
3	Művészettörténeti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet.	Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére.	Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet.
4	Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket (kép, betű, szín, forma).	Ismeri a kiadványszerkesztő programokat, azok funkcióit.	Lépést tart a technikai és vizuális környezet fejlődésével.	Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja.
5	Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat.	Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket.	Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre.	Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza.
6	Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt.	Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal.
7	Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven.	Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológai használatára.	
8		Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet és egészségvédelmi szabályokról.		Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet és egészségvédelmi szabályok).
9	Használja az egyszerű kézi könyvkötészeti technológiához kapcsolódó eszközöket, berendezéseket.	Alapismeretekkel rendelkezik az egyszerű könyvkötészeti megoldásokról, műveletekről.	Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására	Vezetői útmutatás mellett dolgozik.

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
		Összesen:	

A dokumentum táblázatainak kialakításakor Feketű Béla *Oktatási projektek* c. dokumentuma és Pais-Csernátony *Designgondolkodás az iskolában* c. kiadványa szolgáltatott alapot.

2. melléklet: Coo-lage plakát projekt (Dekoratőr)

Coo-lage plakát (Dekoratőr)

Baranya Megyei SZC Simonyi Károly Technikum és Szakképző Iskola

Ágazat/szakma: Kreatív/ Dekoratőr
A projekt tervezője: Szabó Klarissza Médea DLA
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: Osztályszintű, egyéni projekt és csoportos projekt
A projekt óraszáma: 23 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Plakát tervezése, festészet, kollázs, színtan, tipográfiai alapismeretek, manuális készség fejlesztése
Projekttermék: Plakát
Cél: Plakát tervezése és kivitelezése során a tanulók megismerkednek a vizuális kommunikáció alapelemeinek és kifejezőeszközeinek használatával, illetve a színtan, tipográfia alapjaival.
Feladat: Osztályt vagy csoportot szimbolizáló plakát tervezése és kivitelezése.

Anyag- és eszközszükséglet
PC, Internetelérés, Nyomtató
A4-es és A3-as fénymásoló papír
Saját rajz- és festő eszközök, olló, ragasztó
Akril
B1-es triplex
Tervező szoftverek

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A projekt ismertetése (Tervezés és kivitelezés – Tervezési alapismeretek) Ráhangoló PPT bemutató a "plakátról" (Tervezés és kivitelezés – Grafikai és dekorációs alapok) Közös beszélgetés, önálló ismeretszerzés, tájékozódás Szimbólumok keresése és megbeszélése a csoporttal, különböző, egyénre szabott jelképek használata. (Tervezés és kivitelezés – Tervezési alapismeretek)	Tanári prezentáció Művészeti albumok, Internet, PC	1 óra 2 óra 1 óra	Szóbeli értékelés önértékelés	Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál. Szakmaelméleti ismereteit felhasználva szabadkézzel képet készít.	Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról. Ismeri az önálló ismeretszerzés, probléma-megoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására. Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológai használatára.	Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok). Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal.
értelmezés	Képanyaggyűjtés és elmélyülés a tanulókat tükröző egyedi jellemzőkről. Vázlatrajzok készítése **(Tervezés és kivitelezés – Tervezési alapismeretek)** Egyéni bemutatkozó posztert készítenek a diákok kép és szöveg felhasználásával. **(A vizuális tervezés szoftverei – Vektorgrafikus programok/Pixelgrafikus programok)** Bemutatkozó poszterek installálása és bemutatása az alkotó diákok által. Mindenki a saját poszterét mutatja be a csoportnak. **(Tervezés és kivitelezés - Tervezési alapismeretek; A vizuális tervezés alapismeretei - Színtan)**	Internet, albumok, A/4-es papírok, rajzeszközök PC, tervező szoftverek Színes nyomtató, A3-as papírok, kiállítási tér	2 óra 2 óra 2 óra	Önértékelés, osztályzat részfeladatra	Művészettörténeti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket. Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Prezentál különböző eszközökkel. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik. Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven.	Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést, betűhasználatot. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja.

ötletelés	Egyéni tervek készítése a csoport közös plakátjához (A vizuális tervezés alapismeretei- Tipográfiai alapismeretek; A vizuális tervezés alapismeretei - Színtan)	Papírok, rajzeszközök	2 óra	Szóbeli értékelés	Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Művészettörténeti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet.
kidolgozás, megvalósítás	A kollázs technikával készülő közös plakátra kerülő képek digitalizálása, szerkesztése, nyomtatása, vagy a képek megalkotása manuális úton. (A vizuális tervezés alapismeretei - A digitális fényképezés alapja; Tervezés és kivitelezés - Grafikai és dekorációs alapok) A megalkotott képek körvonalainak, vágási határainak átgondolása, majd kimetszése (Tervezés és kivitelezés - Grafikai és dekorációs alapok) Kompozíciós ötletek megvalósítása. A kollázson szereplő képek és szöveg elhelyezése, majd rögzítése. Kompozíciós ötletek dokumentálása, megbeszélése (A vizuális tervezés alapismeretei - Tipográfiai alapismeretek) Plakát készítése kollázs technikával, utómunkálatok, tisztázás, digitalizálás. (A vizuális tervezés alapismeretei - Tipográfiai alapismeretek; A vizuális tervezés alapismeretei - Színtan; Tervezés és kivitelezés - Grafikai és dekorációs alapok) Közös értékelés (Tervezés és kivitelezés – Tervezési alapismeretek)	PC, tervező szoftverek, nyomtató, papír rajzeszközök, festő eszközök Festő- és rajzeszközök, papírok, olló B1 Triplex kollázson szereplő képek, fényképezőgép B1 Triplex, karton ragasztó, fényképezőgép Plakát	3 óra 1 óra 1 óra 5 óra 1 óra	Önértékelés, osztályzat részfeladatokra, szóbeli értékelés	Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket. Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Érti a nyomdai és digitális média műfaji különbözőségeit, ismeri technikai sajátosságait, adottságait. Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket.	Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet. Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést, betűhasználatot. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja.

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	54	7
	Grafikai és dekorációs alapok	36	7
A vizuális tervezés alapismeretei	Színtan	18	3
	Tipográfiai alapismeretek	18	3
	A digitális fényképezés alapja	27	1
A vizuális tervezés szoftverei	Vektorgrafikus programok	36	1
	Pixelgrafikus programok	36	1
		Összesen:	23

3. melléklet: Dekorációs elemek projekt (Dekoratőr)

Dekorációs elemek (Festett hengerek)

Debreceni Szakképzési Centrum Kreatív Technikum

Ágazat/szakma: Kreatív/ Dekoratőr
A projekt tervezői: Finta Sándorné
Évfolyam: 9. és 13.
A munkaszervezés szintjei: Egyéni projekt/csoportos projekt
A projekt óraszáma: 43 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Festett hengerek
Projekttermék: Dekorációs elemek
Cél: Dekorációelemek készítése kiállítási és dekorációs céllal
Feladat: Óriási papírhengerek tervezése és dekorációs festése a projekt által meghatározott téma szerinti képi motívumokkal

Anyag- és eszközszükséglet
Óriás papír hengerek, tartóval
Festékek
Ecsetek
PC, perifériák, Szoftverek: CorelDRAW, Adobe Photoshop

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A projekt ismertetése, megbeszélése Ráhangolódás, művészeti stílus és témaválasztás, témaválasztás indoklása. **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek)** Inspirációk gyűjtése, színvariációk összeállítása **(A vizuális tervezés alapismeretei - színtan)**	Tanári prezentáció Könyvtári albumok, Internet, PC	2 óra 3 óra 3 óra	Közös szóbeli értékelés	Alapvető szakmai szókinccsel rendelkezik anyanyelvén, a szókincsét használja, azzal kommunikál. Elképzeléseit érthetően el tudja mondani. Igénye van az információk gyűjtésére, megfelelő az ismerete ahhoz, hogyan és hol jusson hozzá az általa ismeretlen fogalmakhoz. Nyitott az ismeretei bővítésére.	A kompozíció és a képi összefüggések viszonyának ismerete	Törekszik a közös és eredményes munka elvégzésre, igénye van a szakmai fejlődésre.	Instrukciók alapján, részben önállóan dolgozik.
értelmezés	A stílusirányzat megismerése, annak művészettörténeti hátterét megismeri és értelmezi, művészeket rendel a stílusirányzat mellé. **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek)** Gyűjti a képi kifejezések, jelképek eszközeit, lehetőségeit. **(A vizuális tervezés alapismeretei – a média műfajai)** Elkészíti és előadja és bemutatót tart az általa választott stílusirányzat és kifejezési mód értelmezéséről, az ezeket használó művészekről. **(A vizuális tervezés alapismeretei - a média műfajai,** **A vizuális tervezés szoftverei - vektorgrafikus programok, pixelgrafikus programok)**	Internet, albumok Internet, művészeti tankönyvek PC, bemutató programok, PPT	4 óra 3 óra 4 óra	Közös szóbeli értékelés	Ismeri és alkalmazza művészettörténeti ismereteit. Alkalmazza a digitális bemutatás eszközeit.	Képalkotó munkát végez. Szabadkézi rajzok szabályait ismeri, vektorgrafikus programok használatához alapvető ismeretekkel rendelkezik. Kompozíciókat állít össze, ismeri a képi összefüggések viszonyait. Stilizálja a formát.	Érdeklődik a digitális képalkotó szoftverek irányában. Nyitott a különböző művészeti irányzatokra, nem zárkózik el az általa kevéssé szeretett műfajoktól sem.	Önállóan gyűjti az ismereteket azt útmutatással rendszerezi. Segítséggel használja a digitális bemutató programokat.

ötletelés	Szabadkézi terveket készít, skiccel, majd részletterveket készít, szükség esetén azt digitalizálja. **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek, grafikai és dekorációs alapok** **A vizuális tervezés szoftverei - vektorgrafikus programok, pixelgrafikus programok)**	Papírok, ceruzák, tervező szoftverek	4 óra	Szóbeli értékelés	Ismeri a szabadkézi rajzolás alapjait, ismeri a perspektíva alapvető szabályait, alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat.	Ismeri a kompozíciós előírásokat, az általa készített színvariációk alapján összeállítja a színvázlatot.	Szívesen használja a még ismeretlen eszközöket, anyagokat. Nyitott újabb szakmai fogások elsajátítására	Útmutatás alapján végzi munkáját, de saját ötletei megvalósításához érvel.
kidolgozás, megvalósítás	Szabadkézzel felvázolja az előzetes tervei alapján a motívumokat. **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek, grafikai és dekorációs alapok)** Az színtervek alapján elkészíti az anyagok és festékek összeállítását. **(A vizuális tervezés alapismeretei - színtan)** Elvégzi a teljes kivitelezést. **(Tervezés és kivitelezés - Tervezési alapismeretek, grafikai és dekorációs alapok)**	Ceruzák, festékek, ecsetek, hengerek, színkártyák	6 óra 6 óra 8 óra	Szóbeli értékelés, önértékelés	Magabiztosan használja a festőszerszámokat, szívesen kísérletezik kreatív megoldásokkal.	Ismer több festési technikát, szívesen kísérletezik és fedez fel lehetőségeket a munkája során.	Szívesen használja a még ismeretlen eszközöket, anyagokat. Nyitott újabb szakmai fogások elsajátítására. törekszik a pontos munkára.	Útmutatás alapján végzi munkáját, meglátja a munkájában a hibákat és azt önállóan javítja.

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	234	24
Vizuális tervezés szoftverei tantárgy	Vektorgrafikus programok	216	11
Vizuális tervezés alapismeretei tantárgy	Színtan	108	8
		Összesen:	43

Projektmunkák: https://drive.google.com/file/d/1HbH-AAAbxy1d1Up1eetFEOY-uHdQ4R0V/view

4. Melléklet: Étteremarculat projekt (Dekoratőr)

Étteremarculat projekt

Debreceni Szakképzési Centrum Kreatív Technikum

Ágazat/szakma: Kreatív/ Dekoratőr
A projekt tervezői: Latzkovitsné Ádám Zsuzsanna
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: Egyéni projekt
A projekt óraszáma: 12 tanóra

A projekt leírása
Téma/altéma: Étteremarculat projekt
Projekttermék: Választott országnak megfelelő étteremlogó
Cél: Kis arculat megtervezése
Feladat: Egy választott ország jellegzetességeit tükröző étteremlogó megtervezése analóg és digitális formában. A digitalizált dokumentum a későbbiekben lehetővé teszi a projekt bővítését, amely további tervezési készségek és képességek fejlesztését hozza magával. Például: névjegykártya, reklámtárgyak, szórólap, cégtábla tervezése.

Anyag- és eszközszükséglet
PC, perifériák
Papír, rajzeszközök
Szoftverek: CorelDRAW, (vagy Word, PowerPoint)

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	Projekt ismertetése Gondolatébresztő bemutató korábbi munkákról Önálló ismeretszerzés, kutatás, tájékozódás különböző országok kultúrái között, közös beszélgetés. (**Történelem**) Szimpatikus ország egyéni kiválasztása a csoport előtt, hogy mindenki más témával dolgozzon. (**Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek**)	Tanulói PPT, internet, PC, Internet	1 óra 2 óra	Szóbeli értékelés	Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésére, a konfliktusok közös megoldására. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására	Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal. Vezetői útmutatás mellett dolgozik. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).
értelmezés	Önálló ismeretszerzés, kutatás, tájékozódás a választott ország kultúrájának feltárása. Jellemzők összegyűjtése, inspirációs képgyűjtemény és skiccek készítése. Konzultáció. **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek)**	PC, Internet, füzet, ceruza	2 óra	Szóbeliértékelés, önértékelés	Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt.	Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait.	Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására.	Vezetői útmutatás mellett dolgozik.

ötletelés	A választott ország kultúráját tükrözve, manuális tevékenységgel, étteremlogók tervezése, megrajzolása. Végleges logó kiválasztása és befejezése. **(A vizuális tervezés alapismeretei – színtan, tipográfiai alapismeretek** **Tervezés és kivitelezés - grafikai és dekorációs alapok)**	Inspirációs képgyűjtemény, skiccek, papír, ceruza, tűfilc, színes ceruza, színesfilcek	2 óra	Szóbeli értékelés, önértékelés	Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával.	Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza.
kidolgozás, megvalósítás	Analóg képek digitalizálása: reprózás, szkennelés. A logó rajzok, CorelDRAW-ban (online oktatás esetén PowerPointban) digitalizálása. **(A vizuális tervezés szoftverei - vektorgrafikus programok)**	Fényképezőgép, szkenner PC, Vektorgrafikus rajzprogram	1 óra 4 óra	Osztályzat részfeladatokra, szóbeli értékelés	Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket (kép, betű, szín, forma). Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat.	Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket.	Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre.	Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést betűhasználatot. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja.

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Történelem		-	1
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	27	2
	Grafikai és dekorációs alapok	18	2
A vizuális tervezés szoftverei	Vektorgrafikus programok	36	5
A vizuális tervezés alapismeretei	Színtan	9	1
	Tipográfiai alapismeretek	9	1
		Összesen:	12

5. melléklet: Flipbook projekt (Grafikus)

Flipbook

Békéscsabai SZC Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium

Ágazat/szakma: Kreatív/Grafikus
A projekt tervezői: Bende Attila, Pék Zsuzsanna
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: Csoportos projekt
A projekt óraszáma: 13 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Grafikai manuális-digitális tervezés // mozgóképismeretek // nyomdai kivitelezés
Projekttermék: Pörgettyűs füzet (Flipbook)
Cél: A tanuló megismertetése a Grafikus szakma részfeladataival, és más Kreatív szakterületek feladatai közötti összefüggéseivel egy projekten belül.
Feladat: Flipbook tervezése és készítése, mely során megismerkednek a diákok a mozgóképkészítés alapszabályaival, a grafikai tervezés és nyomdai kivitelezés folyamatával, eszközök és berendezések használatával (manuális és szoftveres környezetben).

Anyag- és eszközszükséglet
Manuális grafikai/rajzi eszközök
Rajzpapír + tábla
Számítógépes munkaállomás és perifériák
Grafikus szoftverek
Színhelyes digitális nyomtató
Digitális nyomtatópapír 200g
Papírvágó eszközök és gépek
Iratcsipeszek

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk a KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értéke-lés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A projekt ismertetése rövid PPT prezentá-cióban Rövid prezentálás a projektet vezető tanár részéről, ami kitér a következő pontokra: – mi az az animáció? – hogyan működik? – milyen típusok és megoldások léteznek? – hogyan érzékeljük? stb.	Projektor, laptop	20 perc 30 perc	Szóbeli értékelés	Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Ismeri az önálló ismeret-szerzés, problémamegol-dás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait.	Törekszik a csoport-munkában való eredmé-nyes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal.
értelmezés	Részfeladatok és kifejezések ismertetése és értelmezése Kezdetleges animációs eszközök bemuta-tása, megértése	Internet elérhetőség, PC Mintapéldány	30 perc	Szóbeli értékelés	Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt.	Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére.	Vezetői útmutatás mellett dolgozik.
ötletelés	Látvány utáni rajz meghatározott eszköz-használattal, több lépésben: – rajzeszközzel való kísérletezés az elkészítendő rajzok kialakításához – látvány értelmezése több nézőpontból, majd a végleges nézőpont kiválasztása – a látvány utáni rajz elkészítése a kivá-lasztott nézőpontból	Rajzlap, rajzeszkö-zök (rajz ceruza/ szén/ pasztell/ tus stb. – rajzonként a technika változhat), rajzolandó modell, tárgy	30 perc 60 perc 60 perc	Szóbeli értékelés, osztályzat	Szakmaelméleti ismereteit felhasználva szabadkézi eszközökkel készít állóképet. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalma-ző problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold.	Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket. Alapszinten ismeri a kompozíciós előírásokat, elvárásokat.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Vezetői irányítás mellett szabadkézi eszközökkel tervez állóképet. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan és a csoporttal együttműködve is alkalmazza.

kidolgozás, megvalósítás	Az elkészült rajzok digitalizálása lapszkennerrel Photoshop ismerése, alaphasználata Az elkészült rajzok retusálása, színezése meghatározott színnel Adobe Illustrator ismerése, alaphasználata Egyszerű grafikai elem tervezése, amely összhangban van a rajzzal és a csoporttagok által készített grafikai elemekkel Adobe InDesign ismerése, alaphasználata Végleges projekt elkészítése: – projekt dokumentum létrehozása meghatározott méretben (9x5 cm), meghatározott margókkal és kifutóval, – az elkészült rajz, grafikai elem elhelyezése a projekt dokumentumban, figyelve arra, hogy a kompozíció mindenkinél azonos maradjon, – egyszerű szöveg hozzárendelése, kép és szöveg integrációja, a fázisok figyelembevételével Nyomdai előkészítés: CMYK színek, a méretezett munkák elhelyezése a nyomdai papírméretre SRA3), vágóél elhelyezése, PDF-írás Nyomtatás: (annyi példányban, ahányszor látni szeretnénk a rajzokat körbe forogni a füzet pörgetésekor, és ezt a mennyiséget megszorozni annyival, ahány füzetet szeretnénk nyomtatni) – vágás – összeállítás iratcsipesszel a füzet gerincén (itt figyeljünk arra, hogy a képek a diákok ülésrendje szerint sorban következzenek, vagyis a pörgetés alatt a képsor folyamatos maradjon!)	Lapszkenner PC Grafikus szoftverek (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Adobe InDesign) SRA3 digitális nyomtatópapír 200g színhelyes nyomdai nyomtató Papírvágó eszközök és berendezések Irodai csipeszek	10 perc 20 perc 60 perc 20 perc 60 perc 20 perc 60 perc 45 perc 60 perc	Szóbeli értékelés, osztályzat	Képet digitalizál. Szakmaelméleti ismereteit felhasználva képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Pixel- és vektorgrafikus programok használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket (betű, szín, forma). Alapszintű animációt készít. Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Kiválasztja a késztermék előállításához megfelelő papírt. Digitális technológiával színes nyomatot készít. Használja az egyszerű kézi papírvágó eszközöket, berendezéseket.	Alapszinten ismeri a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő, képfeldolgozó eszközöket. Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Ismeri a fázisokat és azok megjelenítésének alapvető technikáit. Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet és egészségvédelmi szabályokról.	Törekszik a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára. Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológia használatára. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására. Törekszik a pontos, minőségben megfelelő munkavégzésre.	Vezetői irányítás mellett digitális eszközökkel tervez állóképet. Útmutatással végzi a digitális színkeverést, betűhasználatot. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja. Vezetői iránymutatással végzi az anyag kiválasztását. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok). Vezetői útmutatás mellett dolgozik.

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	27	2.5
	A mozgókép- és animációkészítés alapjai	9	1
	A nyomdai előkészítés alapjai	9	1
	Nyomtatási alapismeretek	18	1
	Grafikai és dekorációs alapok	18	1
A vizuális tervezés alapismeretei	Feldolgozási alapismeretek	9	0.5
	Tipográfiai alapismeretek	9	0.5
A vizuális tervezés szoftverei	Vektorgrafikus programok	36	1.5
	Pixelgrafikus programok	36	2
	Kiadványszerkesztő szoftverek	36	2
		Összesen:	13

6. melléklet: „Don Quijote” árnybábok projekt (Grafikus)

” Don Quijote” - Árnybábok

Iskola: Miskolci SZC Kós Károly Építőipari, Kreatív Technikum és Szakképző Iskola

Ágazat/szakma: Kreatív/Grafikus
A projekt tervezői: Kocserha Beáta, Zelei Erika, Juhászné Szalay Edit
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: Osztályszintű projekt, csoportos projekt**,** egyéni projekt
A projekt óraszáma: 49 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Művészettörténet, karakterábrázolás, illusztráció, térgrafika, árnybábok, fény/árnyék, animáció
Projekttermék: Árnybábok. A darabból részletek, jelenetek előadása
A projekt árnybábjai, és egyéb vizuálisan megjelenített elemei, az installációval együtt beilleszthető a Grafikus, a Dekoratőr, a Fotográfus, a Nyomdaipari technikus és a Mozgókép- és animációkészítő szakmák tananyagába is.
Cél: A művészettörténeti és a világirodalmi ismeretek bővítése. A karakterábrázolás, és a stilizálás fejlesztése. Cervantes Don Quijote de la Mancha történetéből árnybábok készítése, bábszínházi formanyelvnek megfelelően, irányított ellenfénnyel, félig fényáteresztő paravánok segítségével.
Feladat: Don Quijote a népszerű spanyol irodalmi munka, tárgyai, személyei, figurái által jól illusztrálható a művészettörténet manierizmus korszaka is. Az irodalmi műben nagyon szemléletesen leírt karakterek és tárgyak formái segítik az árnybábok ábrázolását. Figyelembe kell venni a minimális mozgási/mozgatási képességet, a kifejező körvonalakat, amelyek lehetnek gazdagon tagoltak is.

Anyag- és eszközszükséglet
Digitális tábla, internetelérés
Projektor
Laptop
Fényképezőgép vagy mobiltelefon a fotózáshoz
Műszaki rajzlap, Fekete kartonok, Ragasztók, Pauszpapír
Rajzeszközök
Hurkapálca
olló, sniccer
A bábjátékhoz szükséges fényforrások, installációk, fényáteresztő paravánok, vagy kifeszí-tett vászon

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk a KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A PROJEKT ISMERTETÉSE: Az ÁRNYJÁTÉK, ÁRNYBÁB értelmezése, ismertetése Tárgyak, személyek árnyékából formál történetet. A bábok kifejező, gazdagon tagolt körvonalakkal készülnek. Fotótörténetből a portréfotográfiát megelőző SZILUETTKÉPEK és technika ismertetése Cervantes: Don Quijote, de la Mancha alakja és groteszk kalandjai (A Nobel Intézet által végzett 2002-es szavazáson a 100 legkeresettebb könyv között volt a világirodalom klas--szikusai között.) A FŐHŐS jó szándékú, búsképű lovag, minden tette a gyengék elesettek megsegítésének szól, még akkor is, ha elbukik. Alakja a reménytelen küzdelmek allegóriája, paródiája. A MANIERIZMUS jellemzői kiemelve a feladathoz: egyéni érett látásmód, különleges kompozíció, ritmus, valóságellenes térképzés, sajátos téralkotás, meghosszabbított formák, természetellenes póz – elcsavart testrészek – különleges ritmus, körvonalas rajzos látásmód, egymás mellé helyezett alakok, nyugtalanság, fantázia, misztikum felé fordulás. (**A vizuális tervezés alapismeretei – feldolgozási alapismeretek 3 óra)**	Oktatói prezentáció Beszélgetés Digitális tábla Projektor Laptop Internetelérés	1 óra 1 óra 1 óra	Szóbeli értékelés, önértékelés	Művészettörténeti ismereteit felhasználja. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik. Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Vezetői útmutatás mellett dolgozik. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

értelmezés	GYŰJTÉS, KARAKTERÉRTELMEZÉS: Don Quijote a vidéki szikár úriember – sok lovagregényt olvas – ezáltal ő is vándorló lovaggá válik. A LOVAG jelentése, ábrázolása, vizuális jellemzői. A lovag vagyoni helyzete miatt megengedhette magának a nehézpáncélos lovas hadviselést. (páncélzat, sisak, pajzs, fegyverek pl. lándzsa, kard, tőr). Kiválóan képzett egyéni harcosok voltak. A lovagság egyfajta életmód volt, megkülönböztető jeleket viseltek. (Pl. címer a sisakon vagy a pajzson.) Sancho Panza paraszt, nem nemes, köznépi, ura fegyvereit vitte, kezébe adta. Az irodalmi műben köpcös alakú „fegyverhordozó". A FEGYVERHORDOZÓ vizuális jellemzői. A figurák *testalkati és társadalmi* ELLENTÉTE segíti a vizuális megjelenítést (szikár, köpcös, magas, alacsony). A HÖLGY, Dulcinea del Toboso, kötelező lovagregény motívum, igazi kiléte rejtély marad, elérhetetlen szerelem, az ő felkutatására indul el a főszereplő. Vizuálisan megjeleníthető elemek: Pl.: a JUHNYÁJ ábrázolása, mint ellenséges had. A SZÉLMALOM, mint óriás, akivel megküzd. A GYALOGHINTÓS HÖLGY. **(A vizuális tervezés alapismeretei – feldolgozási alapismeretek 2 óra, Tervezés és kivitelezés – tervezési alapismeretek 2 óra.)**	Oktatói magyarázat Beszélgetés Digitális tábla Projektor Laptop Internetelérés	4 óra	Szóbeli értékelés, önértékelés	Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál. Művészettörténeti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet. Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával.	Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket. Alapszinten ismeri a kompozíciós előírásokat, elvárásokat. Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet és egészségvédelmi szabályokról.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására. Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológia használatára. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására.	Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza. Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést, betűhasználatot. Betartja a munkájához kapcsolódó tűz-, baleset- környezet- és egészségvédelmi szabályokat.

ötletelés	A VIZUÁLIS MEGJELENÍTÉS LEHETŐSÉGEI, FORMÁI, STILIZÁLÁS, TERVEK. FOGALMI RAJZOK KÉSZÍTÉSE: A tárgyak és a főbb szereplők körvonalának megrajzolása, a karakterjegyek figyelembevételével: Don Quijote *szikár, vékony, úriember*, a LOVAG, ábrázolása, *nehézpáncélos* öltözetben. Sancho Panza *paraszt,* az irodalmi műben *köpcös alakú*, paraszt *ingben* és *gatyában,* aki egyben a *„fegyverhordozó”* (páncélzat, sisak, pajzs, fegyverek pl. lándzsa, kard, tőr). A SZÉLMALOM, mint *óriás*, jelenik meg, akivel megküzd. Szélmalom ábrázolás – gyűjtés alapján, stilizálva. (Az elérhetetlen szerelem, Dulcinea. Az irodalmi műben a kiléte rejtély, de akár ábrázolható) Vizuálisan könnyen, jól megjeleníthető elemek még: - pl. a JUHNYÁJ, mint *ellenséges had,* - a GYALOGHINTÓS HÖLGY és a - TÁJ, a különböző események helyszínei is ábrázolhatók. **(Tervezés és kivitelezés – tervezési alap-ismeretek 5 óra, A vizuális tervezés alapismereti – tipográfiai alapismeretek 2 óra, Tervezés és kivitelezés – grafikai és dekorációs alapok 5 óra, A vizuális tervezés alapismeretei – színtan 2 óra)**	Műszaki rajzlap Fekete kartonok, pauszpapír, ragasztók, festő és rajzeszközök, sniccer, olló Nyomtató, fénymásoló, szkenner Az árnybábjáték kipróbálásához, az egyes jelenetek lejátszásához alkalmas felület, tér, fényforrás	14 óra	Aktivitás jutalmazása, Szóbeli értékelés, önértékelés, a vizuális tervezés alapismeretei tantárgyból	Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Művészettörténeti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket. Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Digitális technológiával színes nyomatot készít a késztermék továbbfeldolgozási műveleteinek figyelembevételével. Kiválasztja a késztermék előállításához megfelelő papírt.	Érti a nyomdai és digitális média műfaji különbözőségeit, ismeri technikai sajátosságait, adottságait. Alapszinten ismeri a kompozíciós előírásokat, elvárásokat. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik. Ismeri a kiadványszerkesztő programokat, azok funkcióit. Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket. Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát. Alapismeretekkel rendelkezik a nyomdaiparban használt nyomtatási technológiákról. Alapszinten ismeri a leggyakoribb papírfajtákat, azok használati tulajdonságait.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására. Törekszik szakmai ismereteinek bővítésére. Lépést tart a technikai és vizuális környezet fejlődésével. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására. Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt Törekszik a pontos, munkavégzésre. Törekszik az anyagok gazdaságos felhasználására.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést, betűhasználatot. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza. Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal. Vezetői iránymutatással végzi az anyag kiválasztását. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

kidolgozás, megvalósítás	VIZUÁLIS MEGJELENÍTÉS: A munkafázisok közben a *modell*ek kipróbálása, fénnyel megvilágítva a végleges árnybáb kivágása, elkészítése előtt *Fény-árnyék hatás*. A végleges árnybábok és egyéb vizuálisan megjeleníthető elemek elkészítése, - fekete kartonpapírból - a sikeres modellek alapján Szükség szerint képet digitalizál, fotóz. Felhasználható: grafikai, fotó, nyomdaipari technika és animáció is Installáció készítése megvilágítással az árny- bábjátékhoz Egy-két jelenet vetítése árnyjátékkal Digitalizálás, archiválás **(Tervezés és kivitelezés – nyomtatási alapismeretek 4 óra.** **A vizuális tervezés szoftverei - vektorgrafikus programok 3 óra, pixelgrafikus programok 3 óra, kiadványszerkesztő programok 3 óra. Tervezés és kivitelezés - a nyomtatás feldolgozás alapjai 4 óra.** **A vizuális tervezés alapismeretei – a digitális fényképezés alapjai 2 óra.** **Tervezés és kivitelezés - grafikai és dekorációs alapok 2 óra, a digitális fényképezés gyakorlata 7 óra.)**	Műszaki rajzlap, Fekete kartonok ragasztók, festő és rajzeszközök, hurkapálca, sniccer, olló Nyomtató, fénymásoló, szkenner Az árnybábjáték kipróbálásához, az egyes jelenetek lejátszásához alkalmas felület, tér, fényforrás Fotózáshoz, videórögzítéshez mobiltelefon, fényképezőgép	28 óra	Aktivitás jutalmazása, szóbeli értékelés, önértékelés tervezés és kivitelezés tantárgyból	Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál. Digitális technológiával színes nyomatot készít a késztermék továbbfeldolgozási műveleteinek figyelembevételével. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket (kép, betű, szín, forma). Művészettörténeti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet. Kiválasztja a késztermék előállításához megfelelő papírt.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket. Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát. Alapismeretekkel rendelkezik a nyomdaiparban használt nyomtatási technológiákról. Ismeri a kiadványszerkesztő programokat, azok funkcióit. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik. Alapszinten ismeri a leggyakoribb papírfajtákat, azok használati tulajdonságait. Alapismeretekkel rendelkezik a munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról.	Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására. Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológia használatára. Törekszik a pontos, minőségben megfelelő munkavégzésre. Lépést tart a technikai és vizuális környezet fejlődésével. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Törekszik az anyagok gazdaságos felhasználására.	Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést, betűhasználatot. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza. Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet. Vezetői iránymutatással végzi az anyag kiválasztását. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	27	7
	A digitális fényképezés gyakorlata	9	7
	Grafikai és dekorációs alapok	18	7
	Nyomtatási alapismeretek	18	4
	A nyomtatás feldolgozás alapjai	18	4
A vizuális tervezés alapismeretei	Színtan	9	2
	Tipográfiai alapismeretek	9	2
	A digitális fényképezés alapjai	9	2
	Feldolgozási alapismeretek	9	5
A vizuális tervezés szoftverei	Vektorgrafikus programok	36	3
	Pixelgrafikus programok	36	3
	Kiadványszerkesztő programok	36	3
		Összesen:	49

7. melléklet: „SZÓ – TÉR – KÉP” projekt (Grafikus)

„SZÓ-TÉR-KÉP”

Miskolci SZC Kós Károly Építőipari, Kreatív Technikum és Szakképző Iskola

Ágazat/szakma: Kreatív/ Grafikus
A projekt tervezői: Kocserha Beáta, Torda Ramóna, Országh Gábor, Juhászné Szalay Edit
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: Osztályszintű, egyéni projekt/csoportos projekt
A projekt óraszáma: 49 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Művészet, illusztráció, fogalmi rajz, kollázs, assemblage doboz, képregény
A „SZÓ-TÉR-KÉP” interdiszciplináris projektfeladat, melyben az egyetemes művészet témakörében fogalmak ütköztetése révén kell a diákoknak saját gondolataikat, érzelmeiket bemutatni és képi formába önteni. Ezeket a fogalmakat komplex látvány, sík és téri megoldásokkal játékos formában rögzíteni.
Az így született művek fogalmi rajzok, kollázsok, assemblage dobozok és képregények formájában jelennek majd meg.
A projektkiállítás alkotásai összeolvasva egy gondolatot fogalmaznak meg: mit is jelent a diákok számára a művészet.
A kiállítás installációja majd ezt a gondolati hálózatot mutatja be.
Projekttermék: Egyéni és csoportmunkák sorozata, melyből a projekt végén kiállítás készül
Cél: Kiállítás, ahol a művek egymás mellettisége összeolvasva egy gondolatot fogalmaz meg.
Feladat: Témák: Fogalmi rajzok, kollázs, képregény, assemblage dobozok készítése. A projekt során a diákok minden egyes feladatukra érdemjegyet kapnak. A munkák közös kiállításon való bemutatása a projekt befejező része.

Anyag- és eszközszükséglet
Digitális tábla, internetelérés
Projektor
Laptop
Színes nyomtató
Fényképezőgép vagy mobiltelefon a fotózáshoz
Műszaki rajzlap, Színes kartonok, Ragasztók, Újságpapírok, Talált tárgyak,
Festő és rajzeszközök
Olló, sniccer
Karos papírvágó
Papírlyukasztó
A kiállításhoz szükséges installációs eszközök, anyagok

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A projekt ismertetése A „MŰVÉSZET ” szó értelmezése. Kb. 30 mű kiválasztása az egyetemes művészettörténetből az őskortól napjaink művészetéig. Beszélgetés az alkotásokról, a korszakról, amelyben születtek, az alkotóikról, azok művészeti attitűdjeiről (**A vizuális tervezés alapismeretei – feldolgozási alapismeretek 3 óra).**	Oktatói prezentáció Beszélgetés Digitális tábla Projektor Laptop Internet Albumok	1 óra 2 óra	Szóbeli értékelés, önértékelés	Művészettörténeti ismereteit felhasználja. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik. Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Vezetői útmutatás mellett dolgozik. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).
értelmezés	Sík- és térbeli, képző- és iparművészeti alkotásokon keresztül a művészet bemutatása és beszélgetés a diákokkal, mit is jelent a művészet számukra. Mit üzennek számukra a műalkotások? A „MŰVÉSZET” szó alapján gondolattársítás Közös beszélgetés a témáról **(Tervezés és kivitelezés – tervezési alapismeretek 2 óra)**	Oktatói magyarázat Beszélgetés Digitális tábla Projektor Laptop Internet, albumok, térképek	2 óra	Szóbeli értékelés, önértékelés	Művészettörténeti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal.	Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven. Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására. Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológia használatára.	Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet. Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

ötletelés	A vizuális megjelenítés lehetőségei: A képek sorszámát a diákok kihúzzák, az adott képpel kapcsolatban fogalmi képzettársításokat kell írniuk. 3 fogalmat ki kell választaniuk és képi formába önteniük – ezek lesznek az első FOGALMI RAJZOK *(3 db munka, méret A/4)* **(Tervezés és kivitelezés – tervezési alapismeretek 10 óra)**	Műszaki rajzlap, színes kartonok, ragasztók, újságpapírok, festő és rajz-eszközök, sniccer, olló	10 óra	Aktivitás jutalmazása, Szóbeli értékelés, önértékelés	Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Művészettörténeti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik. Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven. Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűzbaleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról.	Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására. Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológai használatára.	Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést, betűhasználatot. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet. Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

kidolgozás, megvalósítás	A következő alkotást is sorszámhúzás követ, hogy mindenkinek legyen lehetősége új alkotással megismerkednie. Az új technika, melyben alkotniuk kell, a KOLLÁZS. A kollázs szó értelmezése és bemutatása műalkotásokon keresztül. Képekből, újságkivágásokból, színes papírokból kell újra alkotniuk a választott műalkotást. (Méret A/4) **(Tervezés és kivitelezés – tervezési alapismeretek 1 óra, grafikai dekorációs alapok 2 óra, nyomtatási alapismeretek 1 óra.** **A vizuális tervezés alapismeretei – színtan 2 óra, tipográfiai alapismeretek 2 óra.)** A képregény szó értelmezése A KÉPREGÉNY feladat előtt is szintén kihúznak egy új műalkotást. A műalkotás felhasználásával írnak egy rövid történetet, amit majd kockákra bontva megrajzolnak. Így kell egy 8 kockából álló rövid történetet alkotniuk, melynek inspirációja az adott mű lesz. (Méret: A/4*)* **(Tervezés és kivitelezés – tervezési alapismeretek 1 óra, nyomtatási alapismeretek 2 óra, a digitális fényképezés gyakorlata 1 óra, a nyomtatvány feldolgozás alapjai 1 óra.** **A vizuális tervezés alapismeretei – színtan 1 óra, tipográfiai alapismeretek 1 óra, a digitális fényképezés alapjai 1 óra.** **A vizuális tervezés szoftverei – Pixelgrafikus programok 4 óra.)**	Műszaki rajzlap, színes kartonok, ragasztók, újságpapírok, festő és rajzeszközök, sniccer, olló Fotózáshoz mobiltelefon, fénymásoló, nyomtató, szkenner, színes nyomtató, szabad kiállítási felület, tér	8 óra 12 óra	Aktivitás jutalmazása, szóbeli értékelés, önértékelés	Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Művészettörténeti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet. Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket (kép, betű, szín, forma). Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik. Érti a nyomdai és digitális média műfaji különbözőségeit, ismeri technikai sajátosságait, adottságait. Ismeri a kiadványszerkesztő programokat, azok funkcióit. Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket. Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait.	Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Lépést tart a technikai és vizuális környezet fejlődésével. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre.	Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést, betűhasználatot. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet. Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza. Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal.

kidolgozás, megvalósítás	Az ASSEMBLANGE szó értelmezése, bemutatása műalkotásokon keresztül Az ASSEMBLANGE DOBOZOK alkotása előtt a diákok kapnak egy dobozt (alumínium italos doboz, henger alakú), egy színt, egy természeti jelenséget, vagy földrajzi környezet elnevezését és egy fogalmat (pl.: vörös, erdő, zaklatott vagy kék, folyó, nyugalom). Ezeknek a fogalmaknak a felhasználásával kell megalkotniuk a plasztikát. Otthon, vagy az iskolában gyűjteniük kell apró tárgyakat, textileket, színes papírokat az adott színvilágban és felapplikálni a dobozra úgy, hogy az adott másik két fogalom minél érzékletesebben jelenjen meg a tárgyon. **(Tervezés és kivitelezés – tervezési alapismeretek 1 óra, a nyomtatvány-feldolgozás alapjai 2 óra.** **A vizuális tervezés szoftverei – Pixelgrafikus programok 4 óra.)** Kiállításrendezés A paravánok tetején lesznek láthatók az eredeti műalkotások, amelyek segítségül szolgáltak a diákok számára. A paravánokra rögzített zsinór hálózatra lesznek felcsíptetve a munkák. Az alkotások összeolvasása: mit jelent a diákok számára a művészet, az installáció – ezt a gondolati háló mutatja be. **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek 2 óra, grafikai dekorációs alapok 1 óra, a digitális fényképezés gyakorlata 2 óra.** **A vizuális tervezés alapismeretei - a digitális fényképezés alapjai 2 óra.)**		7 óra 7 óra		Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál. Kiválasztja a késztermék előállításához megfelelő papírt. Digitális technológiával színes nyomatot készít a késztermék továbbfeldolgozási műveleteinek figyelembevételével.	Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven. Alapszinten ismeri a leggyakoribb papírfajtákat, azok használati tulajdonságait. Alapismeretekkel rendelkezik a nyomdaiparban használt nyomtatási technológiákról. Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására. Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológai használatára. Törekszik az anyagok gazdaságos felhasználására. Törekszik a pontos, minőségben megfelelő munkavégzésre.	Vezetői iránymutatással végzi az anyag kiválasztását. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	27	15
	A digitális fényképezés gyakorlata	9	3
	Grafikai és dekorációs alapok	18	3
	Nyomtatási alapismeretek	18	3
	A nyomtatvány feldolgozás alapjai	18	3
A vizuális tervezés alapismeretei	Színtan	9	3
	Tipográfiai alapismeretek	9	3
	A digitális fényképezés alapjai	9	3
	Feldolgozási alapismeretek	9	3
A vizuális tervezés szoftverei	Vektorgrafikus programok	36	
	Pixelgrafikus programok	36	10
	Kiadványszerkesztő program	36	
		Összesen:	49

8. melléklet: Kártyajáték projekt (Grafikus)

Kártyajáték készítése

Szegedi SZC Vedres István Technikum

Ágazat/szakma: Kreatív/Grafikus
A projekt tervezői: Egervölgyi Lilla, Héjja János, Kalmár Dorottya
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: osztály szintű egyéni munka
A projekt óraszáma: 23 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Játékkártya tervezése, festészet, nyomdai előkészítés
Projekttermék: „Memória" kártyajáték
Cél: „Memória" kártyajáték készítése az osztályközösség számára, híres festőművészek megismertetése egymással
Feladat: Olyan kártyapár tervezése és nyomdai előkészítése, amely két tagja felismerhetően jeleníti meg egy választott festő stílusát, jellemző képi motívumait. Ismertetőkét információs plakát készítése a kártyákon szereplő festőkről, hogy a játék játszható legyen a közösség számára.

Anyag- és eszközszükséglet
PC, digitalizáló tábla
Internetelérés
Szoftverek: Adobe Illustrator, InDesign, Photoshop
A3-as fénymásoló papír
Színes nyomtató
Saját rajzeszközök
Nyomdai költségek

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A projekt ismertetése Kedvcsináló PPT bemutató kedvenc festőművészeinkről Önálló ismeretszerzés, keresgélés, tájékozódás, közös beszélgetés Művész választása és megbeszélése a csoporttal, hogy mindenki más festővel foglalkozzon. **(Tervezés és kivitelezés – tervezési alapismeretek)**	Tanári prezentáció Könyvtári albumok, Internet, PC,	1 óra 2 óra	Szóbeli értékelés önértékelés	Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Szakmaelméleti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet.	Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).
értelmezés	Gyűjtés és elmélyülés a festő munkásságában **(Tervezés és kivitelezés – tervezési alapismeretek)** Szöveg és képek felhasználásával információs poszter készítése a művészről **(A vizuális tervezés szoftverei – pixelgrafikus program)** A poszterek kiállítása és „tárlatvezetés" – a választott művész szóbeli ismertetése az elkészített poszter segítségével **(A vizuális tervezés alapismeretei)**	Internet, albumok PC, tervező szoftverek Színes nyomtató, A3-as papírok, szabad kiállítási felület	1 óra 3 óra 1 óra	Önértékelés, osztályzat részfeladatra	Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Művészettörténeti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet. Prezentál különböző eszközökkel.	Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik. Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Vezetői útmutatás mellett dolgozik. Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést, betűhasználatot.

ötletelés	Tervek készítése kártyapárokra **(A vizuális tervezés alapismeretei)**	Papírok, rajzeszközök, PC, digitális rajztábla	1 óra	Szóbeli értékelés	Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat Alapszintű tervező és kivitelező munkát végez, tudatosan komponál, stílust és tartalmat egyeztetve készíti terveit. Alkalmazza a tervezésben a nyomtatványok gyártásának folyamatát, szabályait. Méretarányt, kifutót szem előtt tartva tervez.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik.	Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet.
kidolgozás, megvalósítás	Digitális technikával kártya elkészítése, kép-szöveg integráció **(A vizuális tervezés szoftverei – vektorgrafikus programok)** Analóg technikával játékkártya megfestése, megrajzolása **(Tervezés és kivitelezés – grafikai és dekorációs alapok)** Analóg képek digitalizálása: reprózás, szkennelés **(Tervezés és kivitelezés – a digitális fényképezés alapjai)** Nyomdai előkészítés: digitális utómunkálatok, nyomdai PDF készítése **(A vizuális tervezés szoftverei – kiadványszerkesztő program)** Nyomdai látogatás, a gyártás megfigyelése **(Tervezés és kivitelezés – nyomtatási alapismeretek)** Közös játék a kész kártyákkal, értékelés. **(A vizuális tervezés alapismeretei)**	PC, tervező szoftverek, digitális rajztábla Festő és rajzeszközök, papírok Fényképezőgép, szkenner PC, Adobe Indesign Gyártási költségek Kártyapaklik	3 óra 3 óra 1 óra 3 óra 3 óra 1 óra	Önértékelés, osztályzat részfeladatokra, szóbeli értékelés	Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. A választott művész stílusát figyelembe véve választ betűtípust a kártya feliratozására. Az olvashatóságot figyelembe véve helyezi el, méretezi, választ színt. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket. A befotózott munkáját szükség szerint korrigálja szoftver segítségével. Nyomdai fogalmakat ismer meg (pl. stancolás, kilövés). Felismeri és megérti a nyomdai előkészítés jelentőségét.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Érti a nyomdai és digitális média műfaji különbözőségeit, ismeri technikai sajátosságait, adottságait. Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet. Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést, betűhasználatot. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja.

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	36	4
	A digitális fényképezés alapjai	9	1
	Nyomtatási alapismeretek	9	3
	Grafikai és dekorációs alapok	36	3
A vizuális tervezés alapismeretei	Feldolgozási alapismeretek	9	3
A vizuális tervezés szoftverei	Vektorgrafikus programok	36	3
	Pixelgrafikus programok	36	3
	Kiadványszerkesztő szoftverek	36	3
		Összesen:	**23**

Kész munkák: https://www.behance.net/gallery/111837791/Kartyaprojekt-2020-21-9-vfolyam

9. melléklet: Mitikus lények könyve projekt (Grafikus)

Mitikus lények könyve

Szegedi SZC Vedres István Technikum

Ágazat/szakma: Kreatív/Grafikus
A projekt tervezői: Egervölgyi Lilla, Héjja János, Kalmár Dorottya, Schmidt Zsuzsanna
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: Osztályszintű, csoportprojekt
A projekt óraszáma: 38 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Mitológia, illusztrációk készítése, könyv tervezése, szövegtördelés, könyvkötészet
Projekttermék: 40 oldalas illusztrált könyv
Cél: Mitológiai ismeretek bővítése, könyv szerkezeti egységeinek ismeretében könyv tervezése, szövegtördelési szabályok alkalmazása, könyvkötészeti ismeretek alkalmazása.
Feladat: Könyv tervezése minimum 40 oldalnyi tartalommal 4 fős csoportokban. A könyv több szabadon választott ókori, mitológiai lényt mutasson be az olvasó számára. A tanulók a fantáziájukra is hagyatkozva bemutathatják a lények testfelépítését, jellemzőit, földrajzi elhelyezkedését, szokásait stb. Kézi és digitális technika is használható a képek elkészítéséhez. Az illusztrációk és a szöveg összeszerkesztése után nyomdai PDF-et kell készíteni majd a lapokból A5-ös méretű, japán kötésű, keménytáblás könyvet kötni. (A címoldal, a fejezet-címoldalak a tartalom részét képezik.)
(További téma lehetőség ezen a területen: Ókori mítosz parafrázisa: egy ókori történet a 21. századba helyezve, képeskönyv készítése.)

Anyag- és eszközszükséglet
PC, digitális rajztáblák
Adobe Illustrator, Photoshop, Indesign szoftverek
Saját rajzeszközök
Fénymásolópapír
Színes nyomtató
Szkenner/fényképezőgép
Könyvkötészeti alapanyagok (karton, kötészeti ragasztó és vászon, zsineg)
Karos papírvágó
Papírlyukasztó

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia tananyagrész feldolgozása tanórai keretek között **(Magyar nyelv és irodalom)**		4 óra	Önértékelés, osztályzat részfeladatra irodalom tárgyból	Lényeglátás, lényegkiemelés. Önálló véleményalkotás, problémamegértés, összefüggések megértése, szövegértés	Ősi szövegek mítoszok és mitológiák teremtésmítoszok és pusztulástörténetek. Vándormotívumok, archetípusok, a tudományos és mitológiai világkép megjelenítése. A legfőbb isteni attribútumok	Törekszik ismereteinek bővítésére. A modern (filmes) mítoszok és hőstípusok felidézésével nyitottá válik régebbi korok látásmódjára is.	Tanári irányítás mellett azonosítja az alapmotívumokat, csoportmunkában gondolattérképet készít, melyet egyéni munkájába, a saját mítosz alkotásába képes beépíteni.
	A projekt ismertetése **(A vizuális tervezés alapismeretei – feldolgozási alapismeretek)**	Tanári prezentáció, PPT	1 óra					
	Saját mítosz írása **(Magyar nyelv és irodalom házi feladat)**		1 óra					
	Információgyűjtés, téma választása **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek)**	Internet (kriptozoológia), könyvek: *bestiáriumok, Román József: Mítoszok könyve, Borges: Képzelt lények könyve, Wil Huygen – Rien Poortvliet: A Manók, J.K. Rowling: Legendás állatok és megfigyelésük, Wgberth-Blackwater-Brinks: Varázslatos állatok gyűjteménye stb.*	1 óra		Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt.	Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik: A középkori kódexek tartalma, felépítése. Ókori mítoszok ábrázolása a képzőművészetben. Jelképek, attribútumok, ábrázolási konvenciók a különböző ókori kultúrákban.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológiai használatára.	Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokat.

értelmezés	A témaválasztás után további információk – képek, leírások, források, művészettörténeti példák keresése, rendszerezése **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek)** Könyvek szerkezeti egységeinek tanulmányozása, lehetséges tartalmak vizsgálata **(Tervezés és kivitelezés – nyomdai előkészítés alapjai)**	Internet, könyvek Különböző kötésű könyvek (kötészeti megoldások és szerkezeti egységek vizsgálatához)	2 óra 1 óra	Szóbeli értékelés önértékelés	Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik: önállóan elmélyíti és rendszerezi a tudását a választott témában. Felfedezi a különbséget a puha és keménytáblás könyvek, az irkafűzéses kiadványok és a japánkötésű könyvek felépítése, gyártása között. Megismeri a könyvek belső felépítését: táblaborító, előzék, főszöveg és járulékos részek: címnegyed - szennycím oldal, címoldal, kolofon/ copyright oldal, tartalomjegyzék, fejezetek. Felismeri a szöveg tagolásának jelentőségét, a szövegben alkalmazott formai hierarchia jelentőségét.	Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológiai használatára. Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására	Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza.
ötletelés	Vázlat készítése a könyv tartalmi, szerkezeti elemeiről A megvalósítás lépéseinek időbeli megtervezése **(Tervezés és kivitelezés - Tervezési alapismeretek)** A képekhez tartozó szöveg előkészítése: a gyűjtés során szerzett információ összeállítása, szöveg kiegészítése, megírása, szerkesztése **(Tervezés és kivitelezés – nyomtatási alapismeretek)**	Papírok, filctollak PC, Microsoft Word	1 óra 2 óra	Szóbeli értékelés önértékelés részfeladatonként	Alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Új elemeket is tartalmazó problémákat kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt.	Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát: konzultál, ismerteti elképzeléseit. Kreatívan alkalmazza a tervezésében a könyvek szerkezetéről megszerzett ismereteit. Érti a nyomdai és digitális média műfaji különbözőségeit és ennek tudatában végzi tervező munkáját. Tördelésre alkalmas szövegdokumentumot állít elő. Írott szöveget tagol, logikai hierarchiát alakít ki.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt.	Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza. Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok). Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja.

kidolgozás, megvalósítás	A könyv illusztrációinak elkészítése digitális és manuális eszközökkel. Képek digitalizálása **(A vizuális tervezés szoftverei – Vektorgrafikus programok 6, pixelgrafikus programok 6, tervezés és kivitelezés – grafikai és dekorációs alapok 3)** Layout tervezése, képek és szöveg integrációja a tervek alapján. A diákok felosztva egymás között a könyv fejezeteit dolgoznak, azonos paraméterek alapján. A kész InDesign dokumentumokat végül egy dokumentumban egyesítik. **(A vizuális tervezés szoftverei – kiadványszerkesztő szoftverek 5, A vizuális tervezés alapismeretei - tipográfiai ismeretek 1)**	PC, pixel- és vektorgrafikus szoftverek, digitális rajztábla, rajzeszközök, szkenner, fényképezőgép PC, kiadványtervező szoftver	15 óra 6 óra	Szóbeli értékelés önértékelés, osztályzat a részfeladatokra tantárgyanként	Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket. Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Érti a nyomdai és digitális média műfaji különbözőségeit, ismeri technikai sajátosságait, adottságait és ezeket alkalmazza alkotás során. Képeket digitalizál és szerkeszt, színmódot állít be. Alapismeretekkel rendelkezik az egyszerű könyvkötészeti megoldásokról, műveletekről és ezen ismereteit alkalmazza a tervezés folyamán. Figyelembe veszi a kifutót és a japán kötésű könyv kialakításából fakadó oldalméretezést az alkotás folyamán. A könyvhöz előkészített szöveget befolyatja, képet és szöveget rendez a szövegszerkesztő programban. Mesteroldalt alkalmaz. Stílusokat alkalmaz. Alkalmazza az alapvonalat és alapvető tipográfiai szabályokat a jól olvashatóság, tagoltság és stiláris egység tekintetében.	Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Lépést tart a technikai és vizuális környezet fejlődésével. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására.	Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést betűhasználatot. Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez állóvagy mozgóképet. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok). Vezetői útmutatás mellett dolgozik.
	Nyomdai PDF készítése és nyomtatás **(A vizuális tervezés szoftverei – kiadványszerkesztő szoftverek)**	PC, kiadványtervező szoftver, nyomtató, papírok	1 óra			Ismeri a nyomdai PDF ismérveit, beállításának lehetőségeit. PDF-et generál és nyomtatásra küld. Színes nyomtatót kezel.	Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására. Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására	
	Könyvkötés **(Tervezés és kivitelezés – a nyomtatványfeldolgozás alapjai)**	Kötészeti alapanyagok (kartonok, ragasztó, vászon, olló, sniccer, papírvágó, lyukasztó, vonalzó	2 óra		Használja az egyszerű kézi könyvkötészeti technológiához kapcsolódó eszközöket, berendezéseket.	A könyvtest, a táblaborító és a borítóvászon méreteinek viszonyát ismeri: precízen előkészíti, méretezi őket. Karosvágót használ. Megismeri a kötészeti ragasztó tulajdonságait és alkalmazza a táblaborító bevonására. Összefűzi a könyvet.		
	Klubdélután könyvekkel, értékelés **(A vizuális tervezés alapismeretei – feldolgozási alapismertek)**	Elkészült könyvek, tea, süti	1 óra					

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Magyar nyelv és irodalom	Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia.	-	5
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	36	4
	Grafikai és dekorációs alapok	36	3
	A nyomtatványfeldolgozás alapjai	9	2
	A nyomdai előkészítés alapjai	9	1
	Nyomtatási alapismeretek	9	2
A vizuális tervezés alapismeretei	Feldolgozási alapismeretek	9	2
	Tipográfiai alapismeretek	9	1
A vizuális tervezés szoftverei	Vektorgrafikus programok	36	6
	Pixelgrafikus programok	36	6
	Kiadványszerkesztő szoftverek	36	6
		Összesen:	38

Projektmunkák: https://www.behance.net/gallery/117830919/Mitikus-lnyek-koenyve?

10. melléklet: Fotós képregény projekt (Fotográfus)

Hétköznapi hősök: fotós képregény

Iskola: Győri SZC Sport és Kreatív Technikum

Ágazat/szakma: Kreatív/Nyomdaipari technikus/Nyomdaipari előkészítő
A projekt tervezői: Molnár Krisztina, Rózsa Richárd
Évfolyam: 10.
A munkaszervezés szintjei: Osztályszintű, csoportos projekt
A projekt óraszáma: 14 tanóra

A projekt leírása

Téma/Altéma: Képregény, fotózás, fotómontázs - Hétköznapi hősök
Projekttermék: 6-8 kockás, 1 oldalas fotós képregény
Cél: Alapszintű fotózási, kép- és szövegszerkesztési ismeretek bővítése. Absztrakciós képesség fejlesztése. A tanulók szociális érzékenységének javítása a saját környezetükben élő hétköznapi hősök bemutatásával.
Feladat: A képregényhez forgatókönyv írása egy hétköznapi életből vett történethez, melynek szereplői a tanuló környezetében élnek. 3-4 fős csapatban dolgoznak. Ehhez saját fotók készítése szükséges. Amennyiben a fotó bármilyen okból nem kivitelezhető, lehetőség van internetes forrás használatára. Ezt követi a fotós és grafikai utómunka: a fotómontázs elkészítése és a szöveg elhelyezése. Az elkészült képregényt A3-as méretben ki kell nyomtatni, majd bemutatni a projekt résztvevőinek.

Anyag- és eszközszükséglet
Papír, ceruza
Számítógép
Adobe Photoshop, Adobe Illustrator v. CorelDraw, Adobe InDesign, Adobe Bridge v. XnView, szövegszerkesztő
Digitális rajztábla

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	**Motiváló,** kedvcsináló, bemutató **Művészettörténeti előzmények:** Őskor, ókor, középkor, 17. század **Képregények:** - magyar: Jókai Mór – Üstökös újság, irodalmi feldolgozások a rendszerváltás előtt, rendszerváltás utáni új generáció - Európa: francia, olasz, belga - Japán: manga - USA: háborús propaganda, szuperhősök. (Magyar nyelv és irodalom: Szövegértés, szövegalkotás) Egy oldalas képregény ill. strip Filmes storyboard Képregény szöveg nélkül Önálló ismeretszerzés, keresgélés, tájékozódás, közös beszélgetés	Tanári prezentáció Internet Könyvek, albumok: - A képregény története - Képregényen innen és túl - Pókember-generáció	1 óra	Szóbeli értékelés	Megfigyelő- és látványelemző képesség, az önálló ismeretszerzés és befogadás képessége Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Művészettörténeti alapismeretek-kel rendelkezik: - Őskor: barlangrajzok - Ókor: Traianus oszlopa - Középkor: bayeux-i faliszőnyeg - 17. század: könyvnyomtatás: gúnyrajzok, karikatúrák Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Tanári irányítás mellett felidézi a témában tanult művészeti vonatkozásokat, hogy azt felhasználja saját alkotásában. Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal.

értelmezés	**A forgatókönyv jellemzői.:** Kép és szöveg ideális aránya. A kép domináns szerepe (Magyar nyelv és irodalom: Szövegértés, szövegalkotás) A hangutánzó szavak, effektek megjelenítése A betűtípusok szerepe Fotósorozatok és képregények összehasonlítása, elemzése Filmes képregény adaptációk **Képregény és a kompozíció.** Jellemző megoldások gyűjtése és elemzése képregényekből: – képkivágások – érzelmek – humor – mozgás – nézőpont – párbeszéd Fekete-fehér képregény. Színek szerepe a kompozícióban Duotone fotók	Internet, képregény füzetek, albumok	2 óra	Szóbeli értékelés, önértékelés	Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál. Komponálási ismeretek, vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. A kísérletező képesség, a képzelet és problémamegoldó gondolkodás alkalmazása.	Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál. Ismeri a problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit.	Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológiai használatára. Törekszik csapatmunkában a projekt megvalósításához szükséges párbeszédre, együttműködésre.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját.
ötletelés	**Témaválasztás:** Kik a hétköznapi hősök? Veszélyes, különleges és nagy elhivatottságot igénylő szakmák életpályák Milyen hős legyen? Mi legyen a történet? Mennyire kivitelezhető? Nem túl bonyolult-e a téma? **Vázlat, storyboard készítése.** (A vizuális tervezés szoftverei: Pixelgrafikus programok, vektorgrafikus programok, Kiadványszerkesztő program)	Papír, ceruza Adobe Photoshop, Illustrator, CorelDraw, digitális rajztábla	2 óra	Szóbeli értékelés, önértékelés	Alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Megfigyelőképesség, kritikai készség, önismeret, humorérzék segítségével oldja meg a feladatokat. Képes a témával kapcsolatos önálló vélemény megfogalmazására. Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt.	Rendelkezik saját élményű tapasztalattal és társadalmi érzékenységgel. Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait.	Hajlandó mások véleményeinek és érveinek nyitott módon történő megközelítésére, konstruktív, kritikai párbeszéd folytatására. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja.

kidolgozás, megvalósítás	**Interjúk készítése** a történet szereplőivel **Forgatókönyv készítése:** 1. oszlop: párbeszéd, narráció 2. oszlop: a látvány, a történések leírása (Magyar nyelv és irodalom: Szövegértés, szövegalkotás) **Saját fotók készítése** A szükséges képregény kocka (6-8 db) háromszorosa (A vizuális tervezés alapismeretei: A digitális fényképezés alapjai. Tervezés és kivitelezés: A digitális fényképezés) Ha szükséges fotógyűjtés az internetről, stock fotó gyűjteményekből (nehezebb fotótémák, extrém helyszínek, hátterek, kellékek) Fotóválogatás, vágás **Összeállítás, montázs** Szövegbeírás: buborékok, képaláírások Nyomtatás **Bemutatás, prezentáció** (Tervezés és kivitelezés: Grafikai és dekorációs alapok, nyomtatási alapismeretek)	Toll papír, szövegszerkesztő program Fényképezőgép, telefon Internet Adobe Bridge, Photoshop, Illustrator InDesign, Digitális rajztábla Színes nyomtató, A3-as papír, projektor	1 óra 1 óra 2 óra 1 óra 3 óra 1 óra	Szóbeli értékelés, önértékelés, Osztályzat: Tervezés és kivitelezés tárgyhoz	Képes önálló anyaggyűjtésre, az információknak a feladatnak megfelelő alkotó felhasználására. Alapszinten ismeri a képrögzítő eszközöket. Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket (kép, betű, szín, forma). Képes kép és szöveg egyensúlyának helyes alkalmazására, egy történet idő és térbeli változásának megjelenítésére. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket Rendelkezik alapvető értékelő képességgel és kritikai érzékkel.	Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológia használatára. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására Lépést tart a technikai és vizuális környezet fejlődésével.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Vezetői irányítás mellett digitális eszközökkel készít felvételt. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza. Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
A vizuális tervezés alap-ismeretei	A digitális fényképezés alapjai	18 óra	1
Tervezés és kivitelezés	A digitális fényképezés gyakorlata	18 óra	1
	Grafikai és dekorációs alapok	18 óra	3
	Nyomtatási alapismeretek	18 óra	1
A vizuális tervezés szoft-verei	Vektorgrafikus programok	36 óra	2
	Pixelgrafikus programok	36 óra	2
	Kiadványszerkesztő program	36 óra	2
Magyar nyelv	Szövegértés, szövegalkotás	-	2
		Összesen:	14

11. melléklet: Zsebmozi projekt (Fotográfus)

Zsebmozi

Miskolci SZC Szemere Bertalan Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Ágazat/szakma: Kreatív/ Fotográfus
A projekt tervezője: Zelei Erika
Évfolyam: 10.
A munkaszervezés szintjei: Osztály szintű, csoport és egyéni munka
A projekt óraszáma: 14 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Mozgás ábrázolása a fotográfia eszközeivel
Projekttermék: Zsebmozi
Cél: A fotográfiai eszközökkel történő mozgás megjelenítés lehetőségeinek megismerése.
Feladat: Digitális tükörreflexes fényképezőgéppel készített mozgásfázis fotókból zsebmozi tervezése és nyomdai előkészítése, kivitelezése, kötése.

Anyag- és eszközszükséglet
DSLR gépek, objektívek, állványok
Fotóstúdió, háttérrel, vakukkal
Számítógép, Photoshop, InDesign
Nyomtató, fotópapír
könyvkötészeti eszközök, vágógép, ragasztó

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Terve-zési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A projekt ismertetése Motiválás, ráhangolódás tanári előadással (PPT): mozgás megjelenítése különböző művészettörténeti korszakokban **(Tervezés és kivitelezés - Tervezési alapismeretek)**	Tanári prezentáció	1 óra	Szóbeli értékelés	Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Képes felismerni a mozgás különböző megjelenítési formáit.	Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik. Ismeri a különböző kultúrtörténeti korok jellegzetes mozgásábrázolási megoldásait, eszközeit.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére.	Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).
értelmezés	Meglévő fotográfiai gyakorlati ismereteikre alapozva, régebbi mozgásfotó témájú diákmunkák közös elemzése. (ki kell találniuk, melyik fotó, hogyan készült) Zsebmozi/pörgethető füzet készítésének lépései **(Vizuális tervezés alapismeretei – Digitális fényképezés alapjai)**	Iskolai fotóarchívum	1 óra	Szóbeli értékelés, osztályzat a Vizuális tervezés alapismeretei tantárgyból	Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Adott fotó alapján felismeri, hogy az milyen technikai megoldásokkal készült.	Ismeri a szem működési elvét, megtéveszthetőségének okait, a fotóval kelthető mozgás illúziójának lehetőségeit. Ezen ismeretek birtokában képes maga is mozgás illúziót kelteni.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására.	Vezetői útmutatás mellett dolgozik.

ötletelés	Téma választása/kiosztása (előre meghatározott témák közül sorsolással) Csoportok kialakítása Ötletelés Tervezés **(Tervezés és kivitelezés** **- mozgókép és animációkészítés alapjai)**	Internet, fotóarchívum, digitális fotómagazinok Számítógép/vázlatfüzet	2 óra	Önértékelés, szóbeli értékelés és Osztályzat részfeladatra: Tervezés és kivitelezés tantárgyból	Kézi, vagy digitális vázlatot készít a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt.	Ismeri a kooperatív munka elvárásait. Kompozíciós szabályok, fényképezőgép, műtermi vakuk használatának ismerete.	Nyitott az új ismeretek, technikák alkalmazására. Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Instrukciók és folyamatos tanári konzultáció mellett önállóan és csoportban dolgozik
kidolgozás, megvalósítás	Mozgásfázisfotók elkészítése **(Tervezés és kivitelezés** **- digitális fényképezés gyakorlata)** Fotók digitális utómunkázása: konvertálás, vágás, színhőmérséklet, kontraszt, élesség beállítása, retusálás, méretezés, mentés **(A vizuális tervezés szoftverei** **- pixelgrafikus programok)** Nyomdai előkészítés: nyomtatáshoz, vágáshoz sorba rakja előkészíti a képanyagot. **(A vizuális tervezés szoftverei** **- kiadványszerkesztő programok)** **(Tervezés és kivitelezés** **- a nyomdai előkészítés alapjai)** Nyomtatás és kötés/fűzés **(Tervezés és kivitelezés** **- a nyomtatványfeldolgozás alapjai)**	DSLR gépek, Állványok, fotóstúdió Számítógép Photoshop InDesign nyomtató, vágógép, könyvkötészeti eszközök	3 óra 2 óra 2 óra 1 óra 2 óra	Önértékelés, szóbeli értékelés, osztályzat a vizuális tervezés szoftverei tantárgyból	Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket.	Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról. Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket. Érti a nyomdai és digitális média műfaji különbözőségeit, ismeri technikai sajátosságait, adottságait. Alapismeretekkel rendelkezik az egyszerű könyvkötészeti megoldásokról, műveletekről.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja. Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	54	1
	A digitális fényképezés gyakorlata	27	3
	A mozgókép- és animáció-készítés alapjai	27	2
	A nyomdai előkészítés alapjai	18	1
	A nyomtatványfeldolgozás alapjai	36	2
A vizuális tervezés szoftverei	Pixelgrafikus programok	72	2
	Kiadványszerkesztő program	72	2
A vizuális tervezés alapismeretei	A digitális fényképezés alapjai	27	1
		Összesen:	14

12. melléklet: Zoetróp projekt (Fotográfus)

Zoetróp

Békéscsabai SZC Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium

Ágazat/szakma: Kreatív/ Fotográfus
A projekt tervezői: Veszpi Andrea
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: Egyéni projekt és csoportos projekt
A projekt óraszáma: 21 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Zoetróp tervezése /művészettörténeti alapok, fázisrajzok készítése, kivitelezés, animálás
Projekttermék: Zoetróp
Cél: Művészettörténeti témák feldolgozása, mozgóképi alapok megismertetése
Feladat: Művészettörténeti téma feldolgozásával (egyiptomi művészet) 10 kockából álló képsor készítése, animálása. Karakterképzéssel, formaösszevonással elsajátítja a fázisrajz alkalmazásának lehetőségeit, a mozgóképi gondolkodás metódusát.

Anyag- és eszközszükséglet
Rajzeszközök
Prezentációs anyagok

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A projekt ismertetése Tájékozódás, kedvcsináló: Optikai illúziók, optikai játékok bemutatása tanulói gyűjtőmunka Videóprezentáció és elemzés Művészettörténet korszak megismertetése, bemutatása	Tanulói prezentáció tárgyak bemutatásával, kipróbálásával Tanári prezentáció Prezentáció, könyv, album, videó	1 óra 2 óra 6 óra	Osztályzat művészettörténeti ismeret elsajátítására, önértékelés	Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására.	Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelvet. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére.	Önálló gyűjtőmunkát végez és prezentációt készít. Ismerteti és szakmai módon bemutatja a témához kapcsolódó gyűjtőmunkáját.
értelmezés	A bemutatott anyagok felhasználásával a projekt feladatainak felvázolása, tudatosítása A tervező munka folyamatának előrevetítése	A munka fázisainak bemutatása, anyagok, eszközök ismertetése Technikai sajátosságok, grafikai megoldások prezentálása	1 óra	Önértékelés	Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	
ötletelés	Vázlatok készítése, karakterváz latok, formai kísérletek, képi átírással egyszerűsítés Tervek készítése egyiptomi műalkotásokból parafrázissal	Rajzeszközök, papírok	3 óra	Részfeladatok értékelése	Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Művészettörténeti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja.

kidolgozás, megvalósítás	Az eseményszalag elkészítése, méretezése (magasság, szélesség, 10-es osztás, átnézeti nyílások, az egyesképméretek kialakítása) Alapmotívum véglegesítése, komponálása Sablon készítése Kulcsfázisok felrajzolása, átdolgozása a választott grafikai technikával A zoetróp megépítése Animálás További tehetőségek: Illustratorban digitális változat elkészítése az analóg mintájára	Rajzeszközök, olló, vonalzó, rajzlap Rajzlap Karton, tus, filc, színes eszközök Kartondoboz, sniccer, olló, ragasztó fotó, videó készítése	2 óra 4 óra 2 óra	Részfeladat és záróértékelés, önértékelés, prezentálás	Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával.	Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Törekszik a precíz munkára.	Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet.

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Tervezés és kivitelezés	Mozgókép- és animáció-készítés alapjai	9	6
	Grafikai és dekorációs alapok	36	3
	Tervezési alapismeretek	36	12
		Összesen:	21

13. melléklet: Zoetróp projekt (Mozgókép- és animációkészítő)

Zoetróp készítése

Győri SZC Sport és Kreatív Technikum

Ágazat/szakma: Kreatív/Mozgókép- és animációkészítő
A projekt tervezői: Buza Viktória, Ácsné Soós Gabriella, Jakab Péter, Rózsa Richárd, Szabó Péter
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: Csoportos projekt, maximum 2 fő
A projekt óraszáma: 5 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Rajzold meg a saját mozid!
Projekttermék: Zoetróp szerkezet
Cél: A tanuló egyszeri feladat megoldásával megismeri az animáció és filmkészítés alapjait és áthelyezi megszerzett ismereteit a gyakorlatba.
Feladat: Rövid történeti kitekintés után a tanulók 2 fős csoportokba rendeződnek. Saját ötlet alapján kitalálnak egy egyszerűen animálható figurát, majd megrajzolják annak 12/24 képkockából álló mozgásfázisait és a megadott útmutató alapján elkészítik a zoetróp szerkezetét. A projekt befejezéseként bemutatják munkájukat és közösen kiértékelik az eredményt.

Anyag- és eszközszükséglet
ceruza, toll, filc
ragasztó (folyékony, cellux, kétoldalú)
rajzszög, nagyfejű gombostű
rajzlap, pauszpapír, fotókarton könyvkötő karton
parafadugó
körző, vonalzó, olló

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	Filmtörténet, zoetróp szerkezet definiálása **(A vizuális tervezés alapismeretei)**	Tankönyv, számítógép, projektor, okostábla	25 perc	'	Megfigyelés, ismeretszerzés Befogadókészség –	Alapismeretekkel rendelkezik az egyszerű megoldásokról, műveletekről. https://www.youtube.com/watch?v=HueorlAQzdI https://hu.wikipedia.org/wiki/Zoetr%C3%B3p	Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására. A tanuláshoz fűződő pozitív hozzáállás	A látott és hallott ismereteket önállóan rögzíti - jegyzetel.
értelmezés	A szerkezet fizikai felépítése, munkafázisok meghatározása, munkaterv készítése időtervezéssel **(A vizuális tervezés alapismeretei)**	Tankönyv, számítógép, projektor, okostábla	20 perc	'	Befogadókészség Megfigyelés, új ismeretek feldolgozása. Adott cél szempontok figyelembevételével térbeli, időbeli viszonyokat, változásokat, eseményeket, történeteket rögzít, megjelenít.	Érti a megadott munkafázisok technikai sajátosságait, adottságait (tér, nézőpont, képkivágás, rövidülés, fókuszpont, horizont, időbeli változás vizuális megjelenítései). Mérés, mérőeszköz, mérési pontosság, méretmegadás elemei és szabályai, vonalfajták, méretszám, méretarány, kicsinyítés, nagyítás, vetület, az elvégzett feladatokhoz kapcsolódó technológiák és szerszámok, eszközök ismerete.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	A látott és hallott ismereteket önállóan rögzíti - jegyzetel.

ötletelés	Mozgás választása, gyűjtőmunka (egyszerű, könnyen megrajzolható, önmagába visszatérő ciklikus mozgás - pl. sétáló élőlény, ügető ló, kutya, pattogó labda, felkelő nap, repülő madár, robogó jármű, smiley - mimika, tipográfiai játék, …), figura meghatározása (közös inspirációgyűjtés), A figura megrajzolása **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek)**	Számítógép, ceruza, toll, filc, rajzlap, rajztömb körző, vonalzó	45 perc	Szóbeli értékelés kreativitás és tartalmi komplexitás szempontjából	Alkotói képzelet, kreativitás, vizuális kommunikáció fejlesztése. Digitális eszközök használata, fogékonyság a világháló biztonságos és felelős használata iránt (digitális kompetencia). Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. A téma vizuális feldolgozása érdekében problémákat vet fel, megoldási lehetőségeket talál, javasol, a probléma megoldása érdekében kísérletezik.	A vizuális kifejezés eszközök (vonal, szín, forma, kompozíció stb.) ismerete. Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoport felelősséget vállal. Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját.
kidolgozás, megvalósítás	Munkamegosztás (párhuzamos munka) 1a/Rajzolás – egyedi, 12-24 kocka: fázisok megrajzolása transzparens anyagon; papírcsík elkészítése (dob kerületével megegyező, papírcsík felosztása 12-24 egyenlő részre, fázisok átrajzolása a papírcsík kockáira) **(Tervezés és kivitelezés – grafikai alapok)**	Ceruza, színes ceruza, toll, filc, tűfilc rajzlap, rajztömb, pausz-papír	90 perc	Szóbeli értékelés a következő szempontok alapján: problémamegoldó képesség, vizuális kommunikációs képesség, kreativitás, tartalmi komplexitás, a közlés, kifejezés, alkotás technikai színvonala, összkép alapján	Esztétikai érzék fejlődése a különböző produktumok előállításakor. Tervezési eljárások jobb megismerése, munkaszervezés, időbeosztás. Adott koncepció figyelembevételével, tudatos anyag- és eszközhasználattal tárgyakat tervez és hoz létre, egyénileg vagy csoportmunkában is;	Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket. Ismeri a problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit. Saját tervek megjelenítése szabadkézi rajzban metszetrajz, vetületi ábrázolás, nézetek, tudatos anyaghasználat	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoport felelősséget vállal. Vezetői irányítás mellett szabadkézi eszközökkel tervez fázisrajzokat.
	Munkamegosztás (párhuzamos munka) 1b/Mozgó dob elkészítése dob alapjának meghatározása, elkészítése Ablakok/rések bevágása a palást-ton, majd felragasztása az alapra. Tengely: a dob alapkorongján középen a gombostű átszúrása 1 parafa dugóba **(Tervezés és kivitelezés – grafikai alapok)**	Körző, vonalzó, olló, fotókarton, könyvkötő karton, rajzszög, gombostű, hurkapálca			Tervezési eljárások jobb megismerése, munkaszervezés, időbeosztás. Műszaki ábrázolás alapismereteinek alkalmazása.	Az eszközök ismerete és megfelelő használata. A célnak megfelelő technika ismerete. Mérőeszközök alkalmazása, mérés milliméteres pontossággal.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza.

kidolgozás, megvalósítás	Rajz felragasztása körkörösen a dobpalást belső felületére **(Tervezés és kivitelezés - A mozgókép- és animációkészítés alapjai)**	Ragasztó (folyékony, cellux, kétoldalú ragasztó)	5 perc	Önértékelés, Tanári értékelés - a csoportok bemutatójának és produktumának értékelése	Pontos és precíz munkavégzés, időbeosztás. Elemi műszaki rajzi ismereteit alkalmazza.	Az eszközök ismerete és megfelelő használata. Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet és egészségvédelmi szabályokról.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).
	Palást elhelyezése az alapra **(Tervezés és kivitelezés - A mozgókép- és animációkészítés alapjai)**	Ragasztó (folyékony, cellux, kétoldalú ragasztó)	15 perc		Pontos és precíz munkavégzés, időbeosztás.	Az eszközök ismerete és megfelelő használata.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja.
	A projekttermék bemutatása **(Tervezés és kivitelezés - A mozgókép- és animációkészítés alapjai)**	-	25 perc		Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál. Kommunikációs kompetencia fejlődése	Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven. Különböző helyzetekben az adott szituációhoz, tartalomhoz, közlési szándékhoz és a személyes érdeklődéshez leginkább illeszkedő, kifejező és változatos vizuális eszközökkel prezentáció létrehozása, a gondolatok, tervek, vélemények, észrevételek bemutatásához	Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológiai használatára.	

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
A vizuális tervezés alapismeretei	Színtan	6 óra	2 óra
	Feldolgozási alapismeretek		
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	15 óra	1 óra
	Grafikai alapok:	18 óra	2 óra
	A mozgókép- és animáció-készítés alapjai:	6 óra	2 óra
		Összesen:	7 óra*

*A gyakorlatban a párhuzamos munkafeladatok (1a és 1b) miatt összesen 5 órát eredményeznek.

14. melléklet: Stop Motion rövidfilm projekt (Mozgókép- és animációkészítő)

Kreatív filmkészítés Stop Motion segítségével

Iskola: Győri SZC Sport és Kreatív Technikum

Ágazat/szakma: Kreatív/Mozgókép- és animációkészítő
A projekt tervezői: Buza Viktória és Dayekh Jamal
Évfolyam: 10.
A munkaszervezés szintjei: Csoportos projekt
A projekt óraszáma: 10 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Életre kelt LEGO figura
Projekttermék: 1-2 perces stop motion rövidfilm
Cél: A tanulók kis csoportos foglalkozás alatt megismerkednek az animáció alapjaival, megtanulják a kooperatív munka szervezését és megismerik a közös alkotással járó problémák leküzdését. Eközben az animációban és fényképészetben megszerzett tudásukat átültetik a gyakorlatba.
Feladat: Az animációs filmek történetének bemutatása és a mozgókép/média világának megismerése után a tanulók 3-4 fős csoportokba rendeződnek. Saját ötlet alapján kitalálnak egy egyszerű történetet, amit LEGO figurák segítségével leanimálnak. Elkészítik a forgatókönyvet, megírják a szükséges párbeszédet, fotózzák a stop motionhöz szükséges képkockákat. Számítógépen pixelgrafikus program (Adobe Photoshop) segítségével kijavítják a fotók hibáit, vágó program (Adobe Premiere) segítségével összerakják a kisfilmet figyelve a technikai követelményekre és szükséges eszközökre. A projekt befejezéseként bemutatják munkájukat és közösen kiértékelik az eredményt.

Anyag- és eszközszükséglet
Számítógépes munkaállomás
Szélessávú internet
Álló- és mozgóképfeldolgozó, vektorgrafikus és pixelgrafikus szoftverek
Digitális fényképezőgép objektívvel
Fotóállvány
Projektor
Zöldháttér
Mikrofon
Fényforrások
Fejhallgató
Rajzeszközök

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	Animáció történetének és fogalmának bemutatása rövid művészettörténeti ismereteken keresztül A projekt ismertetése Mi is az az animáció? Mitől lesz animáció az, amit a filmen látunk? Technikai ismeretek bemutatása konkrét példákon keresztül (Egyszerű stop motion filmek levetítése majd magyarázata) **(Tervezés és kivitelezés - Művészettörténeti ismeretek)**	PPT, internet, tankönyv, számítógép, projektor, okostábla	1 óra		Megfigyelés, ismeretszerzés Befogadókészség Önálló gondolkodásra bírás, önálló véleményalkotás az adott témával kapcsolatban Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Alapismeretekkel rendelkezik az egyszerű megoldásokról, műveletekről.	Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására. A tanuláshoz fűződő pozitív hozzáállás.	A látott és hallott ismereteket önállóan rögzíti - jegyzetel.
értelmezés	Egyszerű stop motion filmek levetítése, átbeszélése, megértése Ötletgyűjtés más alkotásokból Az animáció elkészítéséhez szükséges programok áttekintése, szükséges technikai felszerelés összegyűjtése **(A vizuális tervezés szoftverei– pixelgrafikus programok)**	PPT, internet, tankönyv Számítógép, projektor, okostábla	1 óra		Befogadókészség, megfigyelés, új ismeretek feldolgozása Önálló gondolkodásra bírás, önálló véleményalkotás az adott témával kapcsolatban. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Érti a megadott munkafázisok technikai sajátosságait, adottságait. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát: konzultál, ismerteti elképzeléseit.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	A látott és hallott ismereteket önállóan rögzíti - jegyzetel.

ötletelés	**Az animált történet kitalálása.** A történet lehet éppen a gyerekeket foglalkoztató probléma kreatív bemutatása vagy egy átlagos történés megmutatása különleges és szokatlan szemszögből. Különböző kameraállások nézőpontok bemutatása, kitapasztalása. Milyen hatásokat lehet elérni más objektívvel A filmes plánok átbeszélése **Forgatókönyv megírása**, esetleg storyboard megrajzolása **A történethez szükséges szereplők kiválasztása** (megfelelő LEGO figurák), akár élő szereplők bevonásával. **A különböző jelenetkehez szükséges hátterek kitalálása (megrajzolása)** Színek kontrasztja, komplementer színek fontossága. Fény-árnyék effektus **A párbeszéd lejegyzése** (szövegkönyv) **Megfelelő zene kiválasztása.** Jogtiszta zene/hangok fogalma és ehhez kapcsoltan választani zenét **(Tervezés és kivitelezés – grafikai és dekorációs alapok, színtan)**	Számítógép, internet ceruza, toll, filc, rajzlap, rajztömb **Irodalom:** Forgatókönyv - A forgatókönyv-írás alapjai Syd Field Készíts animációs filmet 10 lépésben! Will Bishop-Stephens Készíts saját LEGO filmet!	3 óra	Szóbeli értékelés kreativitás és tartalmi komplexitás szempontjából	Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával	Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus szoftvereket, képalkotó eszközöket. Művészettörténeti alapismeretekkel rendelkezik. Színtani ismeretekkel rendelkezik. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt.	Lépést tart a technikai és vizuális környezet fejlődésével. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológai használatára.	Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza.

kidolgozás, megvalósítás	1. A forgatáson, a felvételek készítése közben nem egy folyamatos videót veszünk fel, hanem egyszerű fényképeket fotózunk egymás után, amelyeket később a megfelelő sorrendben a Premiere szoftverben fűzünk össze. Két fénykép elkészítése között valamilyen apró, pici változtatást vagy mozgatást végre kell hajtanunk a kompozícióban. **(Vizuális tervezés alapismeretei – digitális fényképezés alapjai)** 2. Az elkészült fényképeket a célszerű a CameraRaw, majd ezt követően Photoshop szoftverben előkészíteni és amennyire lehet „összefényezni”, azaz a különböző szín- és tónuskorrekciós eszközök segítségével beállítani annak érdekében, hogy a környezeti fények változását a lehető legkevésbé lehessen észrevenni. **(Vizuális tervezés szoftverei-Pixelgrafikus programok)** 3. A nyersanyagok előkészítése után a videó vágása, esetünkben összefűzése következik Premiere szoftverben. A különböző zaj- és egyéb effektek segítségével fokozható a mozgásérzet. A vágás és az exportálás során ügyelni kell arra, hogy a nézőnek nagyságrendileg 10-15 fényképet kell látnia minden másodpercben ahhoz, hogy többé-kevésbé folyamatosnak érezze a felvételen a mozgást. **(Tervezés és kivitelezés – Mozgókép és animációkészítés alapjai)**	Digitális fényképezőgép, objektívek, mikrofon, állvány, fényforrás, greenbox Számítógép pixelgrafikus szoftver, internet hozzáférés Számítógép, filmfeldolgozó szoftver, internet hozzáférés, fejhallgató	5 óra	Értékelés a következő szempontok alapján: Problémamegoldó képesség, Vizuális kommunikációs képesség, Kreativitás, tartalmi komplexitás, A közlés, kifejezés, alkotás technikai színvonala, Összkép szempontok szerint Jegy: Mozgókép- és animációkészítés alapjai témakörhöz.	Jártas az animációra jellemző tervezési módszertanban, érti a tervezési folyamat egyes fázisait, összefüggéseit és rendszerét, valamint azt, hogy ezek hogyan realizálódnak saját alkotói tevékenységében. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket (kép, betű, szín, forma). Behatóan ismeri az animációt alkalmazó és az animációs tartalmak bemutatására alkalmas audiovizuális kommunikációs és prezentációs eszközeit, módszereit, csatornáit. Ismeri és érti a szaknyelvet, és a hatékony szóbeli és írásos szakmai kommunikációt anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.	Alapszintű vizuális és formaérzékkel rendelkezik. Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektor- és pixelgrafikus, kiadványszerkesztő szoftvereket és a képrögzítő eszközöket. Általános ismeretekkel rendelkezik az animációs tervezésben és filmkészítésben alkalmazott tradicionális, klasszikus és innovatív anyagokról, médiumokról, eszközökről, technikákról. Tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.	Nyitott és érdeklődő a tradicionális és új szakmai ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt. Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására. Nyitottan és kommunikatívan vesz részt projektek kialakításában vagy formálásában.	A látott és hallott ismereteket önállóan rögzíti – jegyzetel. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza. Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal. Saját vizuális elképzeléseit, látásmódját képviseli, önálló javaslatokat fogalmaz meg. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Vizuális tervezés alap-ismeretei	Digitális fényképezés alapjai	9	1
	Színtan	9	1
Vizuális tervezés szoftverei	Pixelgrafikus programok	36	2
Tervezés és kivitelezés	Grafikai és dekorációs alapok	18	2
	Mozgókép és animációkészítés alapjai	9	4
		Összesen:	10

15. melléklet: Csomagolópapír projekt (Nyomdaipari technikus)

Karácsonyi csomagolópapír ofszetnyomtatással

Békéscsabai Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium

Ágazat/szakma: Kreatív/ Nyomdaipari technikus
A projekt tervezői: Sántáné Fazekas Tünde
Évfolyam: 10.
A munkaszervezés szintjei: Osztályszintű
A projekt óraszáma: 27 tanóra (3 projekt nap)

A projekt leírása

Téma/altéma: Vektorgrafika, formakészítés, ofszetnyomtatás
Projekttermék: B3 méretű csomagolópapír két színnel, ofszet technológiával nyomtatva
Cél: Vektorgrafikus rajzolás gyakorlása, a nyomóforma készítés megtekintése, az ofszetnyomtatás megismerése
Feladat: egyénileg készített mintákból karácsonyi szőnyegminta tervezése és kivitelezése csomagolópapírra, közös projektnapló készítése

Anyag- és eszközszükséglet
Számítógépek, perifériák, internetelérés, szoftverek.
Papír minta gyűjtemény, alacsony négyzetmétertömegű papír/csomagolópapír.
Színes íves digitális nyomdagép.
CTP ofszet nyomólemez készítő berendezés, nyomólemezek.
Íves ofszet nyomdagép

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A projekt ismertetése Projektnapló célja (a gyártási részfolyamatok rögzítése kijelölt felelősök segítségével, technológia alapjainak megértése) **(Tervezés és kivitelezés – nyomtatási alapismeretek)**	Beszélgetés	1 óra	Szóbeli értékelés önértékelés	Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven. Nyomtatás fogalma, síknyomtatás, nyomóforma, nyomólemez, ofszetnyomtatás	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológia használatára.	Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal.
értelmezés	Műszaki paraméterek meghatározása, szabványos papírméretek megismerése A csomagolópapír funkciója, vele szemben támasztott követelmények **(A vizuális tervezés alapismeretei – feldolgozási alapismeretek)** A nyomóformakészítés és a nyomtatás folyamatának felvázolása ábra segítségével Projektnapló elemeinek meghatározása. Részfolyamatok felelőseinek kiválasztása. A felelősök feladata az adott részfolyamat minél részletesebb feljegyzése, fényképek készítése **(Tervezés és kivitelezés – nyomdai előkészítés alapjai)**	Előzetes ismeretek feltárása Tanári magyarázat, szemléltetés. Számítógép, kivetítő Anyagminták, nyomóforma körbeadása, vizsgálata A formakészítés és a nyomtatás folyamatát bemutató oktatóvideók Műhelybejárás	2 óra 2 óra	Önértékelés, visszajelzés, órai aktivitás jutalmazása	Kiválasztja a késztermék előállításához megfelelő papírt.	Alapszinten ismeri a leggyakoribb papírfajtákat, azok használati tulajdonságait. Csomagolópapír, szakítószilárdság, íves és tekercses nyomathordozók. Alapismeretekkel rendelkezik a nyomdaiparban használt nyomtatási technológiákról. Hagyományos nyomtatási eljárások, ofszetnyomtatás elve, ofszet nyomóforma működése, CTP lemez készítése, íves és tekercses nyomtatás közötti különbség	Törekszik az anyagok gazdaságos felhasználására. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására.	Vezetői iránymutatással végzi az anyag kiválasztását.

ötletelés	Mindenki választ/szabadkézzel rajzol egy egyszerű karácsonyi motívumot. Színvilág meghatározása, ismerkedés a Pantone-skálával **(Tervezés és kivitelezés – tervezési alapismeretek)**	Internetes gyűjtés, rajzeszközök, papír Pantone-skála	2 óra	Szóbeli értékelés, visszajelzés	Szakmaelméleti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet.	Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait. A rajzkészség fejlesztése, színkompozíció	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoportfelelősséget vállal.
kidolgozás, megvalósítás	Az egyéni motívumok elkészítése vektorgrafikus programban. Műszaki követelmények betartása, rögzítése. Direkt színek használata A szőnyegminta összeállítása, színek beállítása segítséggel **(A vizuális tervezés szoftverei – vektorgrafikus programok)** Digitális nyomtatásra alkalmas PDF készítése, beállításai. Digitális nyomat készítése ellenőrzés céljából Formakészítésre alkalmas PDF készítése, beállításai Ofszet nyomólemez elkészítése segítséggel. Az állomány feldolgozásának folyamata, a CTP berendezés működésének megtekintése alapszintű magyarázattal **(Tervezés és kivitelezés – nyomdai előkészítés alapjai)** Ofszet nyomdagép működésének megtekintése alapszintű magyarázattal, a példányszámnyomtatás folyamata. Interaktív műhelymunka irányítással Projektnapló összeállítása a felelősök jegyzetei alapján, fotókkal, mintákkal, digitális bemutató formájában **(Tervezés és kivitelezés – nyomtatási alapismeretek)**	Számítógép, célszoftverek Színes íves digitális nyomdagép CTP nyomólemez készítő berendezés Íves ofszet nyomdagép Számítógép, célszoftverek	5 óra 3 óra 3 óra 3 óra 3 óra 3 óra	Önértékelés, osztályzat részfeladatokra, szóbeli értékelés	Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold. Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Digitális technológiával színes nyomatot készít. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Alapszinten ismeri a kompozíciós és színelméleti előírásokat, elvárásokat. Színkontrasztok, komplementer színek Érti a nyomdai és digitális média műfaji különbözőségeit, ismeri technikai sajátosságait. Direkt színek használata, beállítása, megjelenése a formakészítésben és a nyomathordozón. Alapszinten ismeri a vektografikus szoftvereket. Bézier-görbék, görbeműveletek, kijelölő eszközök, rétegek, színpaletta használata Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról.	Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Írott kommunikációjában elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológiai használatára.	Útmutatással végzi a digitális színkeverést. Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Tervezés és kivitelezés	A nyomdai előkészítés alapjai	9	8
	Nyomtatási alapismere-tek	18	7
	Tervezési alapismere-tek	27	2
A vizuális tervezés alapismeretei	Feldolgozási alapisme-retek	9	2
A vizuális tervezés szoftverei	Vektorgrafikus prog-ramok	36	8
		Összesen:	27

16. melléklet: Kétoldalas képeslap projekt (Nyomdaipari technikus)

Lakókörnyezetet bemutató, kétoldalas képeslap készítése

Békéscsabai Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium

Ágazat/szakma: Kreatív/ Nyomdaipari technikus
A projekt tervezői: Sántáné Fazekas Tünde
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: Egyéni projekt
A projekt óraszáma: 21 tanóra (3 projekt nap)

A projekt leírása

Téma/altéma: Képeslap tervezése, fotó, tipográfia, nyomdai előkészítés, digitális nyomtatás, nyomtatványfeldolgozás
Projekttermék: A6 méretű, színes, kétoldalas képeslap kinyomtatva, körül vágva
Cél: Ismerkedés egymással, az otthonról hozott értékek felszínre hozása. A kiadványszerkesztő és képfeldolgozó program alapfunkcióinak megismerése, szövegbevitel és szövegformázás lehetőségeinek, a tipográfia alapjainak elsajátítása. A digitális nyomtatás megismerése
Feladat: A lakókörnyezet egy a tanuló számára fontos részletének megjelenítése saját vagy gyűjtött fényképpel és hangulatfestő szöveggel. A6 méretű, kétoldalas képeslap készítése, előoldalon fénykép + település/látványosság neve, hátoldalon hangulatfestő szövegrészlet

Anyag- és eszközszükséglet
Számítógépek, perifériák, internetelérés, szoftverek
Papír minta gyűjtemény, digitális vagy műnyomó karton
Színes íves digitális nyomdagép
Egyenes vágógép

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A projekt ismertetése Beszélgetés a lakókörnyezetről, a tanuló számára fontos részlet kiemeléséről. A fénykép lehet saját, vagy internetes gyűjtés **(Osztályfőnöki óra)** Hangulatfestő szövegrészlet (vers, próza, dalszöveg, falfirka, saját gondolat, ismeretterjesztő szöveg) kiválasztására irányuló beszélgetés, bátorítás **(Magyar nyelv és irodalom házi feladat)** Önálló keresgélés, tájékozódás, közös beszélgetés	Beszélgetés	1 óra 1 óra	Szóbeli értékelés önértékelés	Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására. Elkötelezett a magyar nyelvtan és helyesírás alkalmazása iránt, szóban a szakterminológia használatára.	Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza.
értelmezés	Műszaki paraméterek meghatározása Fénykép szükséges mérete, felbontása Kép színmódjának kiválasztása, az egyes színmódok használata **(A vizuális tervezés alapismeretei – a digitális fényképezés alapjai)** Beszélgetés a papírfajtákról, a kiválasztás szempontjairól **(A vizuális tervezés alapismeretei – feldolgozási alapismeretek)**	Előzetes ismeretek feltárása Tanári magyarázat, szemléltetés Számítógép, kivetítő Anyagminták körbeadása, vizsgálata	2 óra 1 óra	Önértékelés, visszajelzés, órai aktivitás jutalmazása	Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixelgrafikus programokat. Kiválasztja a késztermék előállításához megfelelő papírt.	Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven: fekete-fehér, színes fénykép, digitális fényképezés, megapixel, RGB, nyomdai felbontás 300 DPI. Alapszinten ismeri a pixelgrafikus szoftvereket és a képrögzítő eszközöket. Alapszinten ismeri a leggyakoribb papírfajtákat, azok használati tulajdonságait: papírméretek származtatása, „A” jelű sorozat méretei, A6=105x148mm, szálirány, négyzetméter-tömeg, natúr és mázolt karton, papírok digitális nyomtatáshoz.	Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Törekszik az anyagok gazdaságos felhasználására.	Vezetői iránymutatással végzi az anyag kiválasztását.
ötletelés	Szöveg és fénykép gyűjtése, elkészítése **(Tervezés és kivitelezés – a digitális fényképezés gyakorlata, házi feladat)** Tervek készítése, skiccelés kézzel **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek)**	Fényképezőgép vagy okostelefon, számítógép, internet Papír, rajzeszközök	1 óra 1 óra	Szóbeli értékelés, visszajelzés	Szakmaelméleti ismereteit felhasználva szabadkézi vagy digitális eszközökkel készít álló- vagy mozgóképet.	Alapszinten ismeri a képrögzítő eszközöket: fényképezés digitális fényképezőgéppel, képfájl mentése, tömörítése, JPG, RAW, TIFF.	Lépést tart a technikai és vizuális környezet fejlődésével.	Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza.

kidolgozás, megvalósítás	Kép feldolgozása Photoshopban **(A vizuális tervezés szoftverei – pixelgrafikus programok)** Kiadványszerkesztő program használata (InDesign) **(A vizuális tervezés alapismeretei – tipográfiai alapismeretek 2 óra, A vizuális tervezés szoftverei – kiadványszerkesztő programok 5 óra)** Előkészítés nyomtatásra, PDF-exportálás Nyomóív elkészítése, léptetés, kétoldalas nyomtatás igényei **(Tervezés és kivitelezés – nyomdai előkészítés alapjai)** Nyomathordozó kiválasztása, PDF küldése nyomtatásra. Digitális nyomdagép használata segítséggel, működésének megismerése **(Tervezés és kivitelezés – nyomtatási alapismeretek)** Vágógép működésének és használatának megtekintése, munka- és balesetvédelmi szabályok ismertetése **(Tervezés és kivitelezés – a nyomtatványfeldolgozás alapjai)**	Számítógépek, célszoftverek Színes íves digitális nyomdagép, digitális vagy műnyomó karton Egykéses vágógép	2 óra 7 óra 2 óra 2 óra 1 óra	Önértékelés, szóbeli értékelés, osztályzat részfeladatokra az alábbi bontásban: a vizuális tervezés szoftverei tantárgy órai munka, tervezés és kivitelezés tantárgy projektmunka, a vizuális tervezés alapismeretei tantárgy gyakorlati feladat érdemjegy.	Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Az analóg és digitális média műfajaiban lévő lehetőségeket figyelembe véve alapszintű tervező és kivitelező munkát végez. Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket (kép, betű, szín, forma). Digitális technológiával színes nyomatot készít a késztermék továbbfeldolgozási műveleteinek figyelembevételével. Használja az egyszerű kézi könyvkötészeti technológiához kapcsolódó eszközöket, berendezéseket.	Pixelgrafikus programok: méret, felbontás beállítása, képkorrekció, retusáló eszközök megismerése. Élesítő, zajmentestő filterek alkalmazása Kiadványszerkesztő programok: dokumentum beállításai, szövegbevitel, szövegformázás, szövegrészi tagolások megvalósítása, pixeles kép kezelése Alapszinten ismeri a kompozíciós, színelméleti és a tipográfiai előírásokat, elvárásokat. Színtani alapfogalmak, színlátás alapjai, összeadó és kivonó színkeverés, színrendszerek alapismerete A tipográfia építőelemei (betű, sor, sorcsoport), tipográfiai hatáskeltők (kontraszt, ellenpont), színek hatáskeltő szerepe Alapismeretekkel rendelkezik a nyomdaiparban használt nyomtatási technológiákról. Egyszerű akcidenciák nyomdai előkészítése, kifutó beállítása digitális montírozás, PDF-készítés Az íves színes digitális nyomdagép használata Alapismeretekkel rendelkezik az egyszerű könyvkötészeti megoldásokról, műveletekről. Papírkezelés, a kézi és gépi vágás technológiája	Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására. Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Törekszik a pontos, minőségben megfelelő munkavégzésre. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására.	Vezetői irányítás mellett szabadkézi vagy digitális eszközökkel tervez álló- vagy mozgóképet. Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést, betűhasználatot. Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Osztályfőnöki		-	1
Magyar nyelv és irodalom		-	1
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	27	1
	A digitális fényképezés gyakorlata	9	1
	A nyomdai előkészítés alapjai	9	2
	Nyomtatási alapismeretek	18	2
	A Nyomtatványfeldolgozás alapjai	18	1
A vizuális tervezés alap-ismeretei	Tipográfiai alapismeretek	9	2
	A digitális fényképezés alapjai	9	2
	Feldolgozási alapismeretek	9	1
A vizuális tervezés szoftverei	Pixelgrafikus programok	36	2
	Kiadványszerkesztő programok	36	5
		Összesen:	21

17. melléklet: Megszemélyesített füzet projekt (Nyomdaipari technikus)

Saját névre szóló füzet geometriai mintás borítóval

Békéscsabai Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium

Ágazat/szakma: Kreatív/Nyomdaipari technikus
A projekt tervezői: Andódy István, Sántáné Fazekas Tünde
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: Egyéni projekt
A projekt óraszáma: 11 tanóra (1,5 projekt nap)

A projekt leírása

Téma/altéma: Egyszerű kötészeti műveletek, nyomtatási technológiák
Projekttermék: A5 méretű irkafűzött iskolai füzet saját borítóval (szükség esetén spirálozással is megoldható)
Cél: Kiadványszerkesztő program használata, digitális nyomtatás, irkafűzés/spirálozás műveleteinek megismerése
Feladat: Saját, névvel ellátott füzetborító tervezése és nyomtatása, irkafűzés vagy spirálozás üres belívekkel

Anyag- és eszközszükséglet
Számítógépek, perifériák, internetelérés, szoftverek.
Papír minta gyűjtemény, könnyen írható mázolatlan papír, a borítóhoz műnyomó vagy digitális karton, fólia
Színes íves digitális nyomtató
Egyenes vágógép
Fóliázógép
Tűzőgép és kapocs vagy spirálozó gép és spirál
Hajtogató csont

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A projekt ismertetése A termékkel kapcsolatos elvárások megfogalmazása (könnyen írható, lapozható, ne essen szét, esztétikus legyen) **(A vizuális tervezés alapismeretei – feldolgozási alapismeretek)** A borító geometrikus háttér komplementer színek alkalmazásával és füzetcímke sáv névvel, osztállyal, digitálisan nyomtatva. Fóliázás ajánlott, de elhagyható **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek)**	Beszélgetés Előzetes ismeretek feltárása	0,5 óra 0,5 óra	Szóbeli értékelés önértékelés	Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven. Füzet, irka, tűzés, hajtogatás, összehordás. Szín, komplementer szín	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Elkötelezett a szakterminológia használatára.	
értelmezés	Műszaki paraméterek meghatározása Fóliázás célja, anyaga Papír kiválasztása Eszközök, lépések megvitatása Balesetvédelmi oktatás **(A vizuális tervezés alapismeretei – feldolgozási alapismeretek)** Színtani alapok, komplementer színek megbeszélése **(A vizuális tervezés alapismeretei – színtan)**	Tanári magyarázat, szemléltetés Anyagminták, körbeadása, vizsgálata. Műhelybejárás	0,5 óra 1 óra	Önértékelés, visszajelzés, órai aktivitás jutalmazása	Kiválasztja a késztermék előállításához megfelelő papírt. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával.	Alapszinten ismeri a leggyakoribb papírfajtákat, azok használati tulajdonságait: szabványos papírméretek származtatása, „A” jelű sorozat méretei, A4-es ívekből A5 füzet készül, a hajtás szálirányban történik, írható papír digitális nyomtatáshoz. Alapszinten ismeri a kompozíciós és színelméleti előírásokat, elvárásokat.	Törekszik az anyagok gazdaságos felhasználására. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására.	Vezetői iránymutatással végzi az anyag kiválasztását. Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját.

ötletelés	Füzetborító mintájának tervezése papíron, színesceruzával **(Tervezés és kivitelezés - tervezési alapismeretek)**	Papír, színes ceruza, vonalzó	1 óra	Szóbeli értékelés	Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával.	Alapszinten ismeri a kompozíciós és színelméleti előírásokat, elvárásokat.	Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Útmutatással végzi az analóg és a digitális színkeverést.
kidolgozás, megvalósítás	Borító létrehozása vektorgrafikus vagy kiadványszerkesztő programban **(A vizuális tervezés szoftverei – vektorgrafikus programok)**	Számítógépek, célszoftverek	3 óra	Önértékelés, szóbeli értékelés, osztályzat részfeladatokra az alábbi bontásban: a vizuális tervezés szoftverei tantárgy órai munka, tervezés és kivitelezés tantárgy projektmunka, a vizuális tervezés alapismeretei tantárgy gyakorlati feladat érdemjegy.	Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat.	Alapszinten ismeri a szabadkézi grafikai és képalkotó eszközöket, a vektorgrafikus szoftvereket: sokszögek létrehozása, görbe rajzolása, görbeműveletek, objektumok összeadása, kivonása, közös rész, rétegek használata, kijelölő eszközök, vonalzó, segédvonalak alkalmazása. Színezés lehetőségei. Szövegkeret létrehozása, háttér és keret színezése, lénia, szövegformázás.	Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására. Törekszik a pontos, minőségben megfelelő munkavégzésre.	Vezetői útmutatás mellett dolgozik. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).
	Nyomtatható PDF exportálása Digitális nyomtatás **(Tervezés és kivitelezés – nyomtatási alapismeretek)**	Színes íves digitális nyomdagép	1 óra		Digitális technológiával színes nyomatot készít a késztermék továbbfeldolgozási műveleteinek figyelembevételével.	Alapismeretekkel rendelkezik a nyomdaiparban használt nyomtatási technológiákról: színes ívek digitális nyomdagépet használ.		
	Fóliázás a borító külső oldalán segítséggel (ajánlott, de elhagyható)	Fóliázó berendezés	1 óra		Használja az egyszerű kézi könyvkötészeti technológiához kapcsolódó eszközöket, berendezéseket.	Alapismeretekkel rendelkezik az egyszerű könyvkötészeti megoldásokról, műveletekről: a füzetkészítés technológiája (összehordás, ívhajtás, irkafűzés, vágás, vagy spirálozás).		
	Papír elővágása a gyártáshoz szükséges méretre	Egyenes vágógép	0,5 óra					
	Ívkezelés, ívszámlálás, vágás, bígelés, hajtás, irkafűzés/spirálozás műveletei **(Tervezés és kivitelezés – a nyomtatványfeldolgozás alapjai)**	Tűzőgép/spirálozó gép	2 óra					

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Tervezés és kivitelezés	Tervezési alapismeretek	27	1,5
	Nyomtatási alapismeretek	18	1
	A Nyomtatványfeldolgozás alapjai	18	3,5
A vizuális tervezés alapismeretei	Színtan	9	1
	Feldolgozási alapismeretek	9	1
A vizuális tervezés szoftverei	Vektorgrafikus programok	36	3
		Összesen:	11

18. melléklet: Ragasztott tömb projekt (Nyomdaipari technikus)

Ragasztott tömb készítése

Békéscsabai Szakképzési Centrum Szent-Györgyi Albert Technikum és Kollégium

Ágazat/szakma: Kreatív/Nyomdaipari technikus
A projekt tervezői: Andódy István, Sántáné Fazekas Tünde
Évfolyam: 9.
A munkaszervezés szintjei: Egyéni projekt
A projekt óraszáma: 4 tanóra (0,5 projekt nap)

A projekt leírása

Téma/altéma: Egyszerű kötészeti műveletek
Projekttermék: 10x10 cm méretű ragasztott jegyzettömb
Cél: A papír és a ragasztó tulajdonságainak megismerése, a kötészeti munka alapvető mozdulatainak elsajátítása
Feladat: 10x10 cm méretű lapokból kézi műveletekkel ragasztott tömb készítése

Anyag- és eszközszükséglet
Számítógépek, perifériák, internetelérés, szoftverek
Papír minta gyűjtemény, könnyen írható mázolatlan papír
Egyenes vágógép
Diszperziós ragasztó
Sniccer

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Tervezési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	A projekt ismertetése A termékkel kapcsolatos elvárások megfogalmazása (könnyen írható, ne essen szét, esztétikus legyen) **(A vizuális tervezés alapismeretei – feldolgozási alapismeretek)**	Beszélgetés Előzetes ismeretek feltárása	0,5 óra	Szóbeli értékelés önértékelés	Ismeretei bővítéséhez információt gyűjt. Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál.	Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit. Alapszinten ismeri a szakmai terminológiát anyanyelven.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Elkötelezett a szakterminológia használatára.	
értelmezés	Műszaki paraméterek meghatározása Papír kiválasztása Eszközök, lépések megvitatása Balesetvédelmi oktatás **(A vizuális tervezés alapismeretei – feldolgozási alapismeretek)**	Tanári magyarázat, szemléltetés Anyagminták, körbeadása, vizsgálata Műhelybejárás	1 óra	Önértékelés, visszajelzés, órai aktivitás jutalmazása	Kiválasztja a késztermék előállításához megfelelő papírt.	Alapszinten ismeri a leggyakoribb papírfajtákat, azok használati tulajdonságait. Szabványos papírméretek, alapvető papírfajták ismerete. „A, B, C” jelű sorozatok méretei, származtatása. Íróképes papírok tulajdonságai	Törekszik az anyagok gazdaságos felhasználására. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására.	Vezetői iránymutatással végzi az anyag kiválasztását.
kidolgozás, megvalósítás	Papír elővágása a gyártáshoz szükséges méretre Ívkezelés, ívszámlálás, vágás, rovátkolás, ragasztás kézi műveletei **(Tervezés és kivitelezés – a nyomtatványfeldolgozás alapjai)**	Egyenes vágógép Papír, sniccer, ragasztó	2,5 óra	Önértékelés, szóbeli értékelés, tervezés és kivitelezés tantárgy gyakorlati feladat érdemjegy, értékelendő a precizitás, összpontosítás, tiszta munkakörnyezet, esztétikus kivitelezés	Használja az egyszerű kézi könyvkötészeti technológiához kapcsolódó eszközöket, berendezéseket.	Alapismeretekkel rendelkezik az egyszerű könyvkötészeti megoldásokról, műveletekről. A papírkezelés, ívszámlálás, gépi vágás, ragasztás technológiájának megismerése. Ragasztóanyagok tulajdonságai, kiválasztása	Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására.	Vezetői útmutatás mellett dolgozik. Betartja a munkájához kapcsolódó szabályokat (tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályok).

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
Tervezés és kivitelezés	Feldolgozási alapismeretek	9	1,5
A vizuális tervezés alap-ismeretei	A nyomtatvány-feldolgozás alapjai	9	2,5
		Összesen:	4

19. melléklet: Iskolai újság projekt (Nyomdaipari technikus)

Iskolai újság szerkesztése

Iskola: Győri SZC Sport és Kreatív Technikum

Ágazat/szakma: Kreatív/Nyomdaipari technikus
A projekt tervezői: Jakab Péter, Szabó Péter
Évfolyam: 10.
A munkaszervezés szintjei: Egyéni munka és csoportos projekt (maximum 3 fő)
A projekt óraszáma: 18 tanóra

A projekt leírása

Téma/altéma: Környezetvédelem / A Föld Napja - Iskolaújság szerkesztése
Projekttermék: Iskolai újság
Cél: A tanuló a feladat megoldásával megismeri a kiadványszerkesztés alapjait és áthelyezi megszerzett elméleti ismereteit a gyakorlatba.
Feladat: Rövid történeti és technikai áttekintés után a tanulók 2-3 fős csoportokban elkészítik saját A/4-es méretű 8 oldalas újságjukat. A projekt végén kinyomtatják és/vagy digitálisan is megjelentetik saját kiadványukat a nagyközönség előtt.

Anyag- és eszközszükséglet
Megfelelő technikai háttér (hardver)
Megfelelő technikai háttér (szoftver) Adobe Photoshop, Adobe Indesign, Adobe Illustrator
Digitális nyomtató a nyomtatáshoz, hajtáshoz, tűzéshez
A/3 papír (80-100g) a nyomtatáshoz

A projekt részfeladatai és kapcsolódásuk KKK-ban meghatározott kompetenciákhoz								
Terve-zési szakasz	Részfeladatok	Eszközök	Idő	Értékelés módja	Készségek, képességek	Ismeretek	Attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
feltárás	**A projekt ismertetése** Az újság megjelenésének, kialakulásának, fejlődésének kérdéskörének vizsgálata: - irodalmi -technológiai - és művészettörténeti szempontból	Tankönyv, számítógép, internet, projektor	1 óra	¦	Megfigyelés, ismeretszerzés Befogadókészség Megfigyelés, új ismeretek feldolgozása	Alapismeretekkel rendelkezik az egyszerű megoldásokról, műveletekről.	Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására. A tanuláshoz fűződő pozitív hozzáállás	A látott és hallott ismereteket önállóan rögzíti - jegyzetel.
értelmezés	**Információgyűjtés**, az aktuális szám témájának kiválasztása Újságok szerkezeti egységeinek tanulmányozása, lehetséges tartalmak vizsgálata, tevékenységek meghatározása Jó példák felkutatása az interneten, nyomtatott médiában	Magazinok, számítógép, projektor, internet	1 óra	¦	Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál. Képes önálló anyaggyűjtésre, az információknak a feladatnak megfelelő alkotó felhasználására. Digitális eszközök használata, fogékonyság a világháló biztonságos és felelős használata iránt (digitális kompetencia).	Érti a megadott munkafázisok technikai sajátosságait, adottságait.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	A látott és hallott ismereteket önállóan rögzíti - jegyzetel.
ötletelés	**Egyéni ötletek megosztása** Ötletek kombinálása A témának megfelelő cikkek keresése, értékelése, csoportosítása, korrektúrázása	Számítógép, internet, projektor, íróeszköz	2 óra	Szóbeli értékelés kreativitás és tartalmi komplexitás szempontjából	Alkotói képzelet, kreativitás, vizuális kommunikáció fejlesztése Az egyszerűbb feladatok rutinszerű elvégzése mellett új elemeket is tartalmazó problémákat másokkal együttműködve kreatívan megold.	Ismeri az önálló ismeretszerzés, problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit, a kooperatív munka elvárásait.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására.	Csoportmunkában a közös döntéseket elfogadva egyéni és csoport felelősséget vállal. Útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját.

kidolgozás, megvalósítás	**Vázlat készítése** az újság tartalmi, szerkezeti elemeiről A megvalósítás lépéseinek időbeli megtervezése Képek digitalizálása, szerkesztése	Számítógép, internet, rajzeszköz, íróeszköz, megfelelő grafikai szoftverek *(Adobe PS, Adobe ID),* szkenner	2 óra	Szóbeli értékelés oktatói, osztálytársi, Önértékelés; Értékelés érdemjeggyel a Tervezés és kivitelezés, A vizuális tervezés szoftverei, A vizuális tervezés alapismeretei tantárgyakból	Esztétikai érzék fejlődése a különböző produktumok előállításakor Tervezési eljárások jobb megismerése, munkaszervezés, időbeosztás Megfelelő szoftvereket használva egyszerű ábrát készít. Digitális fényképeket dolgoz fel. Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával.	Ismeri a problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit. Vektorgrafikus, pixelgrafikus és kiadványszerkesztő szoftverek alapszintű ismerete. Megismeri az analóg képek digitalizálásának folyamatát. Elsajátítja a pixeles képek módosításának lehetőségeit.	Fogékony a munkavégzéshez szükséges szakmai ismeretek megszerzésére. Elmélyült, precíz munkavégzésre törekszik. Törekszik a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására.	Instrukció alapján részben önállóan dogozik.
	Kép és szöveg integrációja a tervek alapján A kiadványban megjelenő képek és szöveges tartalom összerakása Megfelelő margó és szedéstükör kialakítása Layout tervezése	Számítógép, megfelelő grafikai szoftverek *(Adobe PS, Adobe ID, Adobe Ai)*	8 óra		Megfelelő szoftverek használatával elkészíti, integrálja és megjeleníti a különböző típusú vizuális alapelemeket (kép, betű, szín, forma). Képalkotó munkát végez komponálási ismeretekkel, tipográfiai konvenciók használatával és a vizuális kommunikáció alapelemeinek alkalmazásával. Ismeri és alkalmazza a szakma számítástechnikai hátterét. Betűkezelő és betűszerkesztő programokat használ. Ismeri és alkalmazza a klasszikus és modern tipográfia irányelveit.	Az eszközök ismerete és megfelelő használata. A célnak megfelelő technika ismerete Ismeri problémamegoldás alapvető módszereit, eszközeit. Vektorgrafikus, pixelgrafikus és kiadványszerkesztő szoftverek alapszintű ismerete	Törekszik, a tipográfiára és a szövegszedésre vonatkozó szabályok betartására. Fogékony a munka végzése során használandó, különböző szoftverek által nyújtott alkotói lehetőségekre. Elmélyült, precíz munkavégzésre törekszik. Lépést tart a technikai és vizuális környezet fejlődésével	Vezetői útmutatás alapján végzi tervező és kivitelező munkáját. Problémamegoldó képességét egyszerűbb feladatokban önállóan alkalmazza.

kidolgozás, megvalósítás	**Nyomdai PDF készítése** A kész kiadvány nyomdai (kilövés szerinti) és a digitális megjelenéséhez szükséges interneten használatos PDF-fájl készítése/mentése **Nyomtatás kilövés szerint** -hajtogatás -tűzés	Számítógép, megfelelő grafikai szoftverek *(Adobe PS, Adobe ID)* Digitális nyomtató (amely hajt és tűz is egyben), ennek hiányában a hajtás és a tűzés kézzel is kivitelezhető	3 óra	Önértékelés, tanári értékelés - a csoportok produktumának értékelése	Pontos és precíz munkavégzés. Alapszinten használja a digitális képalkotásra, képrögzítésre, képfeldolgozásra alkalmas pixel- és vektorgrafikus programokat. Kiválasztja a késztermék előállításához megfelelő papírt. Pontos és precíz munkavégzés. Használja az egyszerű kézi könyvkötészeti technológiához kapcsolódó eszközöket, berendezéseket.	Az eszközök ismerete és megfelelő használata. Alapismeretekkel rendelkezik a kreatív-vizuális kivitelezői tevékenységekhez kapcsolódó munka-, tűz-, baleset-, környezet- és egészségvédelmi szabályokról. Tisztában van a főbb technológiai, gyártási, előállítási folyamatokkal és a tevékenységek végzésének körülményeivel.	Törekszik a csoportmunkában való eredményes együttműködésre, a konfliktusok közös megoldására. Törekszik a precíz munkára, a nyomdai és digitális színrendszerek helyes használatára. Nyitott új technológia- és eszközhasználat megtanulására	Vezetői útmutatás alapján végzi a kivitelező munkáját. Önellenőrzést végez, hibáit önállóan kijavítja.
	Az elkészült kiadvány feltöltése online tárhelyekre Pl.: www.yumpu.com -issuu.com **Nyomtatott verzió terjesztése**/kihelyezése	Számítógép, internet	1 óra		Anyanyelven alapszintű – a szakmai terminológiának megfelelő – szókincs birtokában kommunikál. Kommunikációs kompetencia fejlődése	Tisztában van az online megjelentetés folyamatával, technikai menetével.	Törekszik szakmai ismereteinek rendszeres bővítésére. Nyitott új elemeket is tartalmazó problémák kreatív megoldására.	Utasítás alapján végzi az online megjelentetést, önállóan terjeszti a nyomtatott verziót.

A projekt tantárgyi kapcsolódásai

Tantárgy	Témakör	Óraszám a PTT-ben	Óraszám a projektben
A vizuális tervezés szoftverei	Pixelgrafikus programok	36	2
	Kiadványszerkesztő program	36	2
Tervezés és kivitelezés	Grafikai és dekorációs alapok	18	2
	A nyomdai előkészítés alapjai	9	1
	Nyomtatási alapismeretek	18	2
	A nyomtatványfeldolgozás alapjai	18	1
A vizuális tervezés alap-ismeretei	A digitális fényképezés alapjai	18	2
	Feldolgozási alapismeretek	18	2
	A média műfajai	18	2
	Tipográfiai alapismeretek	9	2
		Összesen:	18